

Fågelrapport för Västmanland 2008

Thomas Pettersson, Anders Carlberg, Lillebror Hammarström, Kalle Källebrink, Jörgen Lindberg, Markus Rehnberg, Roland Thuvander

Inledning

Härmed presenteras den 34:e årsrapporten från regionala rapportkommittén (Rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar fågelobservationer gjorda i landskapet Västmanland 2008. Mycket av grunden till arbetet med årsrapporterna läggs under året genom att observationer granskas och administreras, i huvudsak på lokal nivå. Lokala administratörer finns f.n. i följande kommuner: Västerås (TP), Hallstahammar (TP), Köping (LH), Kungsör (LH), Nora (AC), Skinnarö (LH). Övriga administreras tills vidare av TP.

Denna fågelrapport är en produkt av kommittén gemensamt, men under arbetets gång har olika personer ansvarat för olika arter eller artergrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art.

Rapportens utformning

Utformningen av denna rapport är i princip lika som sina närmaste föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (oftast lika med socken/församling) lokalen återfinns i. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg, som förkortas *Nb*.

För vissa arter redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (*inte* medelvärde) i antalet fynd (i vissa fall antal ex. eller antal fågeldagar (FD), se nedan) eller häckningar (H = konstaterade häckningar; h = troliga häckningar) i Västmanland, perioderna 1978-87, 1988-97 och 1998-2007 respektive antalet 2008.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel, oavsett om det är samma individ, som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för t.ex. 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. Måttet används, i brist på bättre alternativ, för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelse mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD₁₀, FD₁₀₀ etc. som beskriver "10-fågeldagar", "100-fågeldagar" o.s.v.

Samtliga uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av Rrk Västmanland. Vissa observationer har dessutom granskats i särskild ordning av kommittén och sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som skall granskas av Sveriges ornitologiska förenings raritetskommitté (Rk) före publicering. Endast av Rk godkända fynd återfinns i denna rapport och dessa är markerade med en dubbel asterisk (**).

Använda förkortningar m.m.

ad. adult
ex. exemplar
f.f. hona, honor
f.g. församling
honf. honfärgad
juv. juvenil
K kalenderår

ka kyrka
k:n; k:t kommun; kommuner
m, mm hanne, hannar
m. i mitten
pr. i början
pull. pullus (plur. pulli)
r. rastande
sj. sjungande
s:n socken
sp. spelande
str. sträckande
subad. subadulter
tr. trummande
ult. i slutet

Under artnamnen anges aktuell kategori i den nationella rödlistan (Gärdenfors 2005). Förklaring till förkortningarna:

RE – Försvunnen (*Regionally Extinct*)
CR – Akut hotad (*Critically Endangered*)
EN – Starkt hotad (*Endangered*)
VU – Sårbar (*Vulnerable*)
NT – Missgynnad (*Near Threatened*)

Dessutom anges med "F1" om respektive art är upptagen i bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv.

Fågelobservationer 2009

Fågelobservationer gjorda under 2009 rapporteras genom **Svalan**: <http://artportalen.se/birds/> Rapportmallen (rapportguiden) är i huvudsak densamma jämfört med 2008. Rapportmallen i sin helhet finns numera endast elektroniskt i **Svalan**, <http://artportalen.se/birds/lyndstatus.asp> Rapportera alltid så noggrant och utförligt som möjligt! Det ökar användbarheten av Dina uppgifter på ett högst påtagligt sätt. I Svalans rapportformulär bör Du systematiskt fylla i kolumn för kolumn på ett sätt som bäst beskriver det Du verkligen har observerat. Några exempel:

Lokal. Ange den lokal som fågel/fågeln befinner sig på i observationsögonblicket, *inte* den plats observatören befinner sig på! Det kan, om det är relevant, nämnas i fältet Kommentar. Finns inte lokalen i Svalan? Läggs då in den som ny lokal. Ta gärna kontakt med någon i Rrk om Du har problem med detta! Det duger *inte* att ange lokal, eller f.ö. annan väsentlig information, enbart i fältet Kommentar!

Taxon ("Artnamn"). Ett korrekt artnamn är naturligtvis givet, men observera att Du här med fördel kan ange rastillhörighet (t.ex. "Nordlig gulärta"), dräktmorfer (t.ex. "Kustlabb av ljus fas") och hybrider (t.ex. "Grågås X kanadagås"). Se Svalans artlista för vilka alternativ som finns.

Antal ("Ex."): Det bör alltid finnas en siffra i antalskolumnen (aldrig "streck"! – då betraktas fyndet som gällande 0 (noll) individer). Det kan naturligtvis vara svårt att alltid avge antalet i fält, exempelvis om man hör en flock sjöorrar eller om någon skägges "pingar" till i vassen.

Uggleungar i mörkret är ett annat exempel. Men gör det bästa av situationen; skriv det lägsta antal Du är säker på och kommentera i fältet "Kommentar".

Ålder. Notera den ålder som Du har bestämt, men är Du osäker så lämnas fältet blankt. Ange t.ex. inte "Adult" om Du enbart bygger det på årstiden och inte har bestämt fågel till det på dess karaktärer! Observera att med "pull" avses boungar eller dunungar, icke flygkunniga. Flygga årsungar anges med "1K".

Kön. Avser fåglar som bestäms till kön på sina karaktärer, vilket långt ifrån alltid är möjligt. Exempelvis bör man inte utgå från att det är en hane enbart på att den uppger ett revirhåvande läte, t.ex. sjunger. Hos exempelvis de flesta hackspettarna sjunger/trummar båda könen. I ett antal fall är honans dräkt lik ungfågeldräkten, men samtidigt distinkt skild från den adulta hannels dräkt, t.ex. hos blå kärnhök. I sådana fall bör man alltid ange "hontfärgad" för att klargöra att det inte var en adult hane (om man nu inte kan säkert bestämma den till adult hona; då anger man förstås "hona"). Det alternativ i Svalan som heter "1 par" bör användas återhållsamt, även om det möjligen kan vara bekvämt ibland. Ange hellre hannen och honan på varsin rad, om de kan könsbestämmas på utseendet, eller ange "2" under Ex., "Adult" under Ålder samt "par i lämpl. hackbiotop" under Aktivitet. Förutsatt naturligtvis att observationen har gjorts under häckningstid och att biotopen bedömts lämplig för artens häckning!

Aktivitet. Ange i möjligaste mån ett häckningskriterium för observationer under häckningstid av fåglar som befinner sig i lämplig biotop! Häckningskriterierna listas överst i rullistan med aktiviteter. Välj det kriterium som närmast motsvarar det Du verkligen har sett! Ser Du en törnskata med mat i näbb (uppenbart avsedd för ungar) anger man "Föda åt ungar" (16). Kriterierna 12, 14 samt 19-20 förutsätter att man sett boet (sätt med fördel Dina personliga inställningar i Svalan så att resp. häckningskriterium föregås av siffror: Personligt => Rapp. inställningar: Visa häckningskriterier; välj alternativet "Visa med siffror framför"). En sjungande (el. trummande) fågel får normalt kriteriet "Spel/sång i häckområde" (3); använd aktiviteten "spel/sång, ej häckning" endast om det är säkert att det inte kan vara fråga om häckning, exempelvis en höstsjungande gransångare, en genomflyttande ringstrast med värkänslor eller vadare som ofta spelar under sträck. Undvik att använda kriteriet "Permanent revir" (5), vilket man rimligen inte kan sluta sig till av en enstaka observation! Ange istället vad Du verkligen har observerat, vilket ofta är en sjungande fågel. Hör Du under häckningstid och i lämplig biotop t.ex. en mindre hackspett locka ("piit piit..."), eller en gransångare ("hyit"), är det alltså meningen att man anger häckningskriteriet "Obs i häcktud, lämpl biot" (2) och inte aktiviteten "Locklåte"! Förhoppningsvis talar de övriga alternativen för sig själva, men ta som regel att alltid fylla i något i detta fält, i första hand ett häckningskriterium, i andra hand en annan aktivitet.

Startdatum, Slutdatum. Undvik att rapportera flera datum på samma rad, dvs. perioder!

Starttid, Sluttid. Tidpunkter (klockslog) för observationer är många gånger värdefulla, exempelvis för att följa sträckande flockar eller för att klura ut om flera liknande observationer kan handla om samma eller olika individer. Om man t.ex. sträckräknar kl. 05.00-11.00 och noterar 58 sträckande prutigäss över platsen kl. 10.43 är det självfallet tidpunkten för flockens passage som är det väsentliga (ange det!) och inte hur många timmar observatören stått och frusit! Ställ in Ditt rapportformulär så att både start- och sluttid syns (Personligt => Rapp. inställningar: bocka i de båda översta rutorna!)

"Skall rapporteras till Rrk" är en kryssruta längst till höger i formuläret. Använd denna för observationer som *inte* omfattas av mallen/rapportguiden, men som Du vill göra Rrk uppmärksam på ändå. Det kan t.ex. gälla en s.k. "börningevräk" eller en albino björktrast.

Rapportera allra senast den 1 januari 2010, men helst kontinuerligt under 2009! Det underlättar både för Dig och för rapportkommittén. Efter den 1 januari påbörjar kommittén arbetet med att sammanställa 2009 års fågelrapporter. Rapporter som till äventyrs inkommer efter detta stoppdatum kommer då tyvärr inte att kunna beaktas.

Absolut sista datum för rapportering av observationer gjorda 2009, är den **1 januari 2010!**

Fynd av vissa arter och raser kräver särskilda beskrivningar och godkännande av dessa för att kunna publiceras. Denna hantering görs hell inom Svalans ramar. Det betyder att när Du loggar in i Svalan så dyker eventuella sådana önskemål upp i en s.k. "skuldlista" (för närvarande syns inte denna lista automatiskt, utan man måste klicka på länken "*Skuldlistan är tillfälligt avstängd för visning. Vill du ändå se listan så kan du klicka här*", till höger på startsidan, när Du har loggat in). Genom att klicka på fyndet i fråga har Du möjlighet att skriva rapporten och skicka den elektroniskt till Rrk. I undantagsfall kan en sådan observation publiceras ändå, men som "genom Raritetskommittén".

Vår ambition är att kvalitetssäkra fyndmaterialet i Svalan så långt möjligt. Rrk granskar därför kontinuerligt det som rapporteras. Om något fynd är ofullständigt, eller misstänkt felaktigt, ifyllt, markeras det med symbolen "Ofullständig rapportering" – ett rött kryss. Även dessa fynd dyker upp i "skuldlistan". Så snart Du kompletterat/rättat fyndet försvinner det från skuldlistan. Är Du osäker på vad som egentligen efterfrågas; ta då kontakt med Rrk för klargörande!

Fågelåret 2008

Denna sammanfattning brukar inledas med en kort redogörelse för iaktagna rarieter. Vi gör inget undantag i år, men först ska framhållas några spännande häckningsfynd. I närheten av Västerås häckade ett par härfågel framgångsrikt med minst två flygga ungar som resultat. Detta är den första konstaterade häckningen i Västmanland och faktiskt den första i Sverige sedan 2001, då häckning rapporterades från Öland! Inte långt därifrån (!) häckade ett par brun glada, också de framgångsrikt med två flygga ungar. Återigen inom någon mil från dessa häckade lappuggla, även de med två flygga ungar. Tre karismatiska och spännande arter häckande ett och samma år inom bara någon mils avstånd från varandra!

Bland de "ordinarie" rarieterna ska vi först nämna att för första gången på tjugo år gjordes inte en enda iakttagelse av fjällgås. Högoktaniga rarieter som iaktogs under året var bl.a. ägretthäger (4 ex.), större skrikörn (4:e fyndet), tuvsnäppa (5:e fyndet), dammsnäppa, vitvingad täma (8:e fyndet), turturduva (ej årligen sedd numera), sommargylling (ej årlig) och rosenstare (blott 2:a fyndet).

Bland landskapets intressantare häckande fågelarter finns både plus och minus, mest minus tyvärr. Några uppträder med endast ett fåtal par och därtill kanske också tillfälligt, varför deras existens som reproducerande arter i Västmanland hänger på en skör tråd. Det gäller t.ex. vitkindad gåås, gråhakedopping, dvärgmåsa och svart rödsjätt. Landskapets "stolthet" nummer ett, svarttärnan, tycks klara sig ganska bra, men övervakningen är dålig. Vi behöver ett svarttärnprojekt i Västmanland! Storskarvens expansion tycks ha nått sin kulmen (?) och vi kunde i år återigen notera en liten minskning. Havsrömen är sedan några år väl etablerad som häckande och rörligast stärker sitt grepp. De kortflyttande och försänkta arterna försärla och strömstare klarar sig bra och fortsätter att öka, säkerligen en effekt av ett allt mer gynnsamt vinterklimat. På senare år har flera observationer av varfågel gjorts under häckningstid, vilket

inger ett visst hopp om återetablering. Det är nu mer än 30 år sedan varfågeln häckade i landskapet.

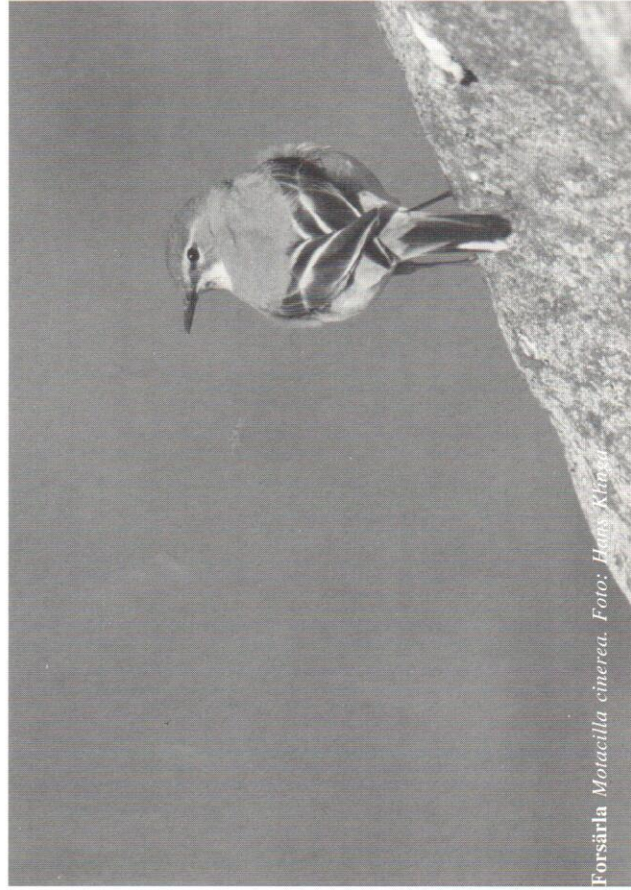
Så till minussidan, där en rad arter knutna främst till slätsjömiljöer uppvisar en bekymmersam utveckling. Trenderna har vi förvisso sett nu i några år, men i några fall börjar det bli riktigt oroande. Det gäller t.ex. för knölsvan, svarthakedopping, småfläckig sumphöna och trastsångare. Även årtan har vikit påtagligt på sistone. Bland jordbrukslandskapets fåglar synes läget särskilt bekymmersamt för ortolansparven. Backsvalekolonierna är nu så få i landskapet att risken för utgång är akut. Turkduvan är svår att övervaka, men verkar gå kraftgång. Ett hopp är kanske att de i allt högre utsträckning ses i anslutning till mindre samhällen och större jordbruksfastigheter, från att tidigare ha varit helt knuten till större tätorter.

De s.k. nattsångarna uppvisade i år överlag hyggliga siffror, t.ex. vaktel, flodsångare och busksångare. Antalet kornknarrar var dock mediokert, säkerligen mest beroende på bristande skådaraktivitet inom artens kärnområden.

Bland smågnagarspecialisterna gick det dåligt eller mycket dåligt för hornuggla resp. pärluggla. Antalet observerade hökugglor var återigen mycket litet, medan antalet jordugglor var högre än på länge. Tornfalken går det emellertid mycket bra för. En bidragande orsak till detta torde vara de omfattande holkprojekt som bedrivs i landskapets södra slätbygder.

Vintern 2007/08 var mild och bjöd på övervintrande arter som annars är mycket ovanligt, t.ex. sädgås och vattenrall. Vintern 2008/09 slog dock till tidigt, vilket föranledde flertalet gäss, måsar och andra tåliga arter att flytta. Trots det stod enstaka tättingar att finna, i första hand i anslutning till matning, t.ex. rödhake och svarthätta.

Thomas Pettersson

Forsärla Motacilla cinerea. Foto: Hans Kluge

Artlista

Knölsvan *Cygnus olor*
(22 H, 14 H, 8 H, 3 H)

Endast tre (3) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (1), Ludvika (1), Hällefors (1). I januari gjordes 10 fynd av sammanlagt ca 29 ex. I februari gjordes 11 fynd av sammanlagt ca 31 ex. I december sågs knölsvanar på fem (5) lokaler (22 ex.). Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Vå: Askövikens, V.-Barkarö, 1-15.11, som mest 35 r. 15.11 (Ragnar Hall m.fl.).

Thomas Pettersson

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*
F1

(11 ex., 24 ex., 42 ex., 99 ex.)

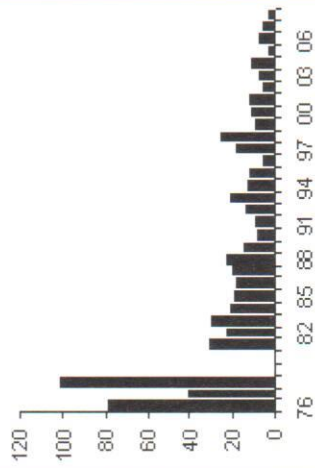
Vårträcket passerade under perioden 24.2-16.4 och sammanlagt ca 68 individer iaktogs, kommunvis fördelade på Västerås (13), Hallstahammar (3), Köping (4), Arboga (4), Sala (11), Surahammar (18), Lindsberg (5), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (5) och Skinnskatteberg (1). Höga antal (minst 5 ex.):

Så: 6 ad. r. Turkiet, Rammås, 12.3 (Ralf Lundmark).

Fem höstfynd:

KNÖLSVAN

Antal rapporterade häckningar 1976-78 och 1981-2008

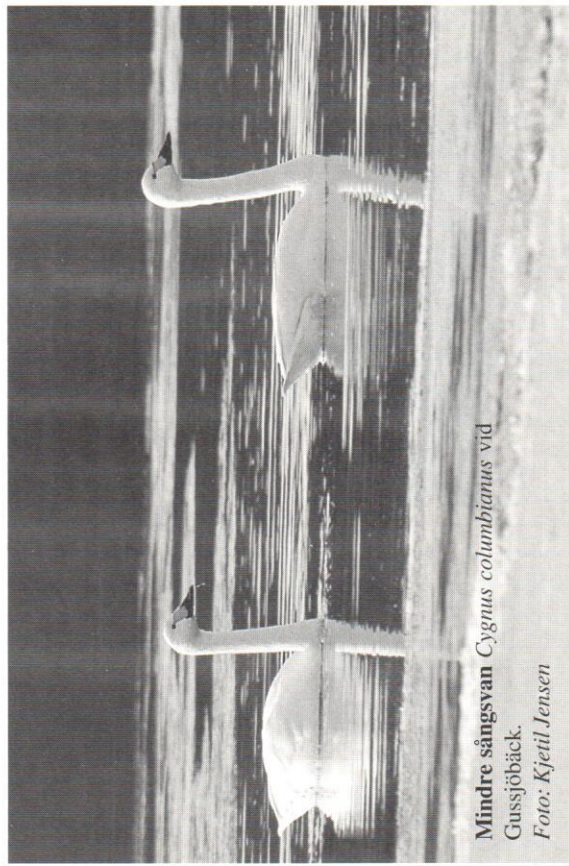
Ku: 1 str. (V) Kungssuddens, K. Barkarö, 20.11 (Börje Wennerström).

Sa: 1 ad. r. Hällsjön, Fläckebo, 16.11 (Daniel Green).

No: 24 (1) str. (SV) Älvtälgen, Vikar, 1.11 (Roland Thuvander), 1 str. (S) Norasjön, Nora, 1.11 (Anders Carlberg).

Sk: 4 str. (SV) Tomasbosjön, Hed, 19.10 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Thomas Pettersson

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus* vid Gussjöbäck.

Foto: Kjetil Jensen

Tabell 1. Antal rastande sångsvanar i olika områden i Västmanland våren 2008. Endast uppgifter om minst 100 ex. har beaktats. Områdena har ordnats från söder till norr.

Delområde	21-28 feb.	1-10 mars	11-20 mars	21-31 mars	1-10 april	11-20 april	21-30 april	1-10 maj
Fellingsbro	120	390	140	-	-	-	-	-
Dingtuna	-	-	125	-	-	-	-	-
Lindes	-	-	110	-	-	-	-	-
Sura/Ramnäs	193	831	1 270	890	353	-	-	-
Romfartuna	-	200	-	-	-	-	-	-
Skultuna/Haraker	-	240	-	-	-	-	-	-
Fläckebo/Västerf.	300	2 804	1 820	500	350	-	-	-
Västanfors	-	170	255	-	-	-	-	-
Norberg	-	100	-	-	-	-	-	-
Karbenning	-	310	330	130	-	-	-	-
Möklinta	-	500	-	-	-	-	-	-
Summa	613	4 735	4 530	1 720	833	-	-	-

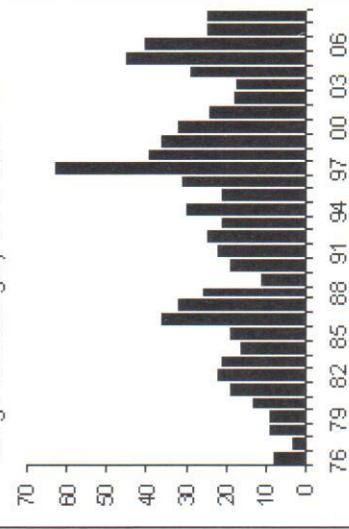
Sångsvan *Cygnus cygnus*

F1 (19 h, 24 h, 31 h, 25 h)
De 25 häckningarna, eller troliga häckningarna, rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Arboga (1), Sala (5), Sur-

hammar (7), Lindesberg (4), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ludvika (4). Vårkastningens förlopp redogörs för i tabell 1. De största ansamlingarna (minst 500 ex., hela året):
Sa: Gussjöbäck, Fläckebo, 2-9.3, som mest 550 r. 9.3 (Pentti J. Tatti). Sörsalbo, Västerfärnebo, 4-15.3, som mest 740 r. 11.3 (Daniel Green). Hällby, Västerfärnebo, 6-9.3, som mest 500 r. 9.3 (Pentti J. Tatti). Fläcksjön, Fläckebo, 7-24.3, som mest 700 r. 7.3 (Ulf Broberg).
Sa: Turkiesjön, Ramnäs, 12-30.3, som mest 703 r. 15.3 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg).
Li: Sjömosjön, Fellingsbro, 19.11-30.12, som mest 850 r. 19.11 och 3.12 (Sven-Olof Eriksson).
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 1 286 fåglar. Den kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (205), Hallstahammar (65), Köping (52), Kungsör (45), Arboga (53), Sala (188), Surahammar (162), Lindesberg (345), Nora (56), Nor-

SÅNGSVAN

Antal rapporterade häckningar (inkl. troliga häckningar) 1976-2008

Tabell 2. Antal rastande sädgäss inom olika delområden i Västmanland våren 2008.

Endast uppgifter om minst 100 ex. har beaktats. Delområdena har ordnats från söder till norr.

Delområde	21-28 feb.	1-10 mars	11-20 mars	21-31 mars	1-10 april	11-20 april	21-30 april	1-10 maj
Fellingsbro	613	1 025	965	225	268	-	-	-
Munktorp	-	410	250	-	-	-	-	-
Kolbäck/Säby	400	450	250	375	175	-	-	-
Asköviken/Dingtuna/Lundby	300	450	750	720	360	300	-	-
Irsta	-	-	-	-	100	-	-	-
Skerike/Skultuna	240	670	588	540	200	200	-	-
Sura	-	-	178	192	140	-	-	-
Ramnäs	278	143	-	-	-	-	-	-
Haraker	-	750	-	360	250	-	-	-
Romfartuna	-	600	-	-	-	-	-	-
Fläckebo/Västerf.	1 090	3 950	1 465	200	910	730	-	-
Sala	-	-	-	840	-	-	-	-
Möklinta	-	220	-	-	-	-	-	-
Summa	2 921	8 668	4 446	3 452	2 403	1 230	-	-

Sädgäs *Anser fabalis*

berg (10), Fagersta (62), Skinnskatteberg (19), Hällefors (24), Bl.a. bokfördes under perioden

2-23.1 sammanlagt 233 sydvästräckande sångsvanar. Högsta noteringen av stationära fåglar under perioden 1.1-15.2:

Li: 180 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 14.1 (Jan-Erik Malmstigen).

I december rapporterades sammanlagt 1 206 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (53), Hallstahammar (2), Köping (6), Kungsör (19), Sala (64), Surahammar (11), Lindesberg (909), Nora (107), Fagersta (35). Av dessa rapporterades sammanlagt 106 ex. som sträckande 10-27.12. Högsta noteringen av stationära fåglar under december:

Li: 850 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 3.12 (Sven-Olof Eriksson).

Thomas Pettersson

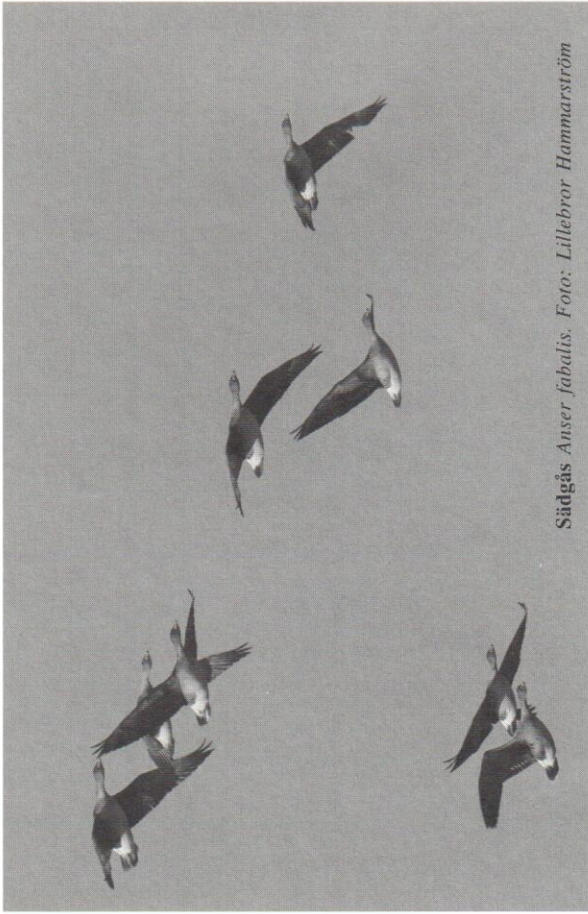
Vårkastningens förlopp redovisas i tabell 2. På nedanstående lokaler fanns vid något tillfälle minst 500 rastande sädgäss:

Vä: Frövisjön, Skultuna, 1-10.3, som mest 670 r. 5.3 (Daniel Green). Solinge, Romfartuna, 1-9.3, som mest 600 r. 9.3 (Pentti J. Tatti). Skrämså, Haraker, 1-8.3, som mest 750 r. 7.3 (Torbjörn Hegedüs). Asköviken, Värbarkarö, 14-31.3, som mest 750 r. 19.3 (Robert Ekberg).

Sa: 510 r. Hörnsjöfors, Västerfärnebo, 29.2 (Bo Persson). Sörsalbo, Västerfärnebo, 4-8.3, som mest 800 r. 8.3 (Markus Rehnberg). 700 r. Hassmyra, Fläckebo, 4.3 (Daniel Green). 550 r. Gorgen, Västerfärnebo, 8.3 (Markus Rehnberg). Saladamm, Sala, 24-27.3, som mest 840 r. 27.3 (Kalle Källebrink).

Li: Finnäkersjön, Fellingsbro, 1-9.3, som mest 500 r. 3.3 (Jan-Erik Malmstigen).

Inga höga sträcksummor (minst 500 ex.) rapporterades under våren. Under höstflytningen

Sädgås *Anser fabalis*. Foto: Lillebror Hammarström

rastade betydande antal (minst 500 ex.) vid en lokal:
 Vä: Askövikens, V.-Barkarö, 28.9-16.10, som mest 1 400 r. 2.10 (Robert Ekberg).

Höga sträcksummor (minst 500 ex.) under höstflyttningen:

Vä: 802 str. (SV) Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom m.fl.).

Inget sommarfynd (1.6-31.7) rapporterat. Vinterfynd (förutom de första vårflyttarna som anlände fr.o.m. 10.2):

Ha: 4-5 r. Strömsholm, Kolbäck, 1.1-8.2 (Ulfr Carlson m.fl.).

Sa: 2 r. Hällby, Västerfärnebo, 21.1 (Daniel Green).

Thomas Pettersson

Sädgås *Anser fabalis rossicus* ("tundrasädgås")
 Fynd gällande fåglar som uppvisat rasens *A. f. rossicus* ("tundrasädgås") karaktärer:

Vä: 2 ad. r. Frövi, Skultuna, 9.3 (Lars Österberg). 1 r. Rudö, Rytterne, 29.3 (Michael Åkerberg, Stefan Sjöqvist). 1 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson).

Sa: 8 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 13.4 (Daniel Green), 3 r. Gussjöbäck, Fläckebo, 7.10 (Daniel Green).

Fa: 13 str. (N) Backgården, Västanfors, 5.4 (Leif Lejdelin, Sören Emet).

Thomas Pettersson

Bläsgås *Anser albifrons*

(12 FD, 102 FD, 366 FD, 841 FD)

Observerad 11.2-23.4 och 16.9-4.11. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (423), Hallstahammar (45), Köping (94), Arboga (5), Sala (217), Surahammar (29), Lindsberg (21), Fagersta (7). Månadsvis fördelning: januari (0), februari (37), mars (539), april (240), maj-augusti (0), september (8), oktober (13), november (4), december (0). Större flockar, ansamlingar och sträcksummor (minst 10 ex.):

Vä: Askövikens, V.-Barkarö, 15-27.3, som mest 33 r. 21.3 (Pentti J. Tatti m.fl.) och 27.3 (Robert Ekberg). 10 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 20-21.3 (Markus Rehnberg m.fl.).

Sa: Norrgårdsbo, Västerfärnebo, 2-5.4, som mest 41 r. 2.4 (Kalle Källebrink). 11 ad. r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 2.4 (Kalle Källebrink). 23 ad. r. Västerfärnebo, Västerfärnebo, 12.4 (Torbjörn Jansson). 34 ad. r. Hällby, Västerfärnebo, 15.4 (Kalle Källebrink).

Thomas Pettersson

Fjällgås *Anser erythropus*

CR/FI

(1 ex., 3 ex., 17 ex., 0 ex.)
 För första gången sedan 1989 gjordes inte ett enda fynd.

Thomas Pettersson

Grågås *Anser anser*

(2 H, 15 H, 49 H, 90 H)

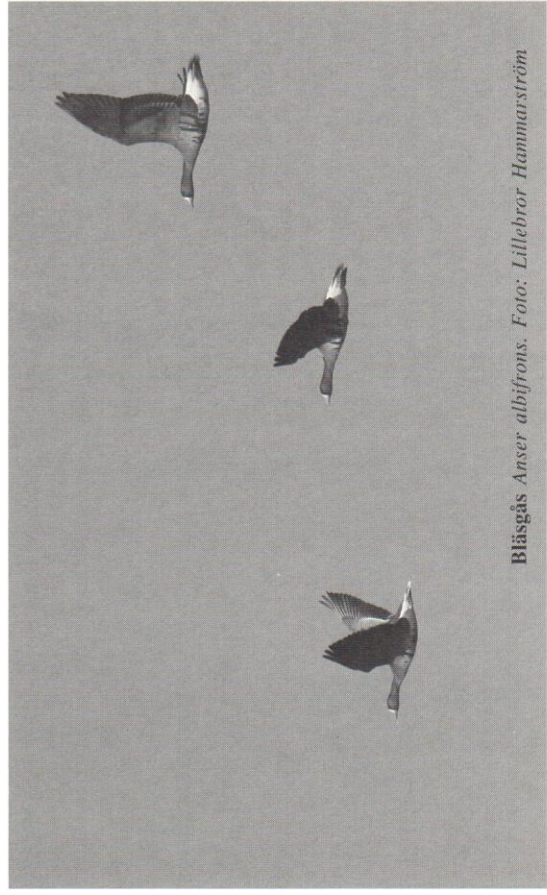
Konstaterade häckningar har rapporterats från 22 lokaler med sammanlagt 90 par, enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (9/34), Köping (1/20), Surahammar (3/4), Arboga (1/20), Sala (2/2), Surahammar (3/5), Lindsberg (3/5). Större ansamlingar (minst 50 ex.) under vårperioden (10.2-30.4) noterades enligt följande: Vä: Askövikens, V.-Barkarö, 12.2-27.4, som mest 400 ex. 21.3 (Niclas Lignell).

Ha: 100 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 29.2 (Torbjörn Dahlgren).

Kö: Norska, Munktorp, 29.2-26.3, som mest 130 ex. 26.3 (Jörgen Lindberg).

Ar: 50 r. Arboga flygplats, Arboga, 27-29.2 (Tommy Emanuelsson m.fl.). 100 r. Sjölundamaden, Arboga, 15.3 (Hans Wilhelmsson).

Su: 60 r. Lisjö ängar, Sura, 27.3 (Ralf Lundmark).

Bläsgås *Anser albifrons*. Foto: Lillebror Hammarström

Li: Finnåkerssjön, Fellingsbro, 12-26.3, som mest 60 ex. 12.3 (Jan-Erik Malmstigen, Christer Olsson), 52 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 15.3 (Johan Andersson), 72 r. Österhammarssjön, Fellingsbro, 20.4 (Ulf Jacobsson).

Under sommarperioden (1.5-31.8) noterades större (minst 50 ex.) ansamlingar enligt följande: **Vä:** Askövik, V.-Barkarö, 1.5-31.8, som mest 1 500 ex. 27.8 och 31.8 (Robert Ekberg m.fl.). Ridöfjärden, V.-Barkarö, 20-21.8, som mest 235 ex. 20.8 (Bengt Stridh).

Ha: 450 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 27.8 (Ulf Carlsson), Utnäs, Säby, 29-31.7, som mest 500 r. 29.7 (Thomas Harry).

Kö: Norsa, Munktorp, 5.7-30.8, som mest 1 350 ex. 24.8 (Jörgen Lindberg).

Ar: Sjölundamaden, Arboga, 19-24.5, som mest 550 ex. 24.5 (Hans Wilhelmsson).

Sr: Fläcksjön, Fläckebo, 13-28.8, som mest 500 ex. 28.8 (Christer Beijer).

St: 58 r. Alderstugan, Rammnäs, 12.7 (Sören Larsson).

Under hösten (1.9-2.11) noterades större (minst 100 ex.) ansamlingar enligt följande:

Vä: Askövik, V.-Barkarö, 3.9-2.11, som mest 2 500 ex. 1.10 (Robert Ekberg), 250 r. Solinge, Romfartuna, 26.10 (Håkan Johansson), Ridöfjärden, V.-Barkarö, 25.9-29.10, som mest 610 ex. 3.10 (Bengt Stridh), 118 förbif. Nybynäs, Kärrbo, 26.9 (Björne Eriksson).

Ha: Strömsvik, Kolbäck, 1-26.9, som mest 550 ex. 1.9 (Stefan Johansson), 200 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 1.11 (Per Eriksson).

Kö: Norsa, Munktorp, 3-13.9, som mest 1 150 ex. 13.9 (Jörgen Lindberg).

Kä: 200 r. Björklunda, K. Barkarö, 15.9 (Ulf L. Larsson), 340 förbif. Kungssudden, K. Barkarö, 14.9 (Börje Wennerström).

Ar: 150 förbif. Arboga, Arboga, 5.10 (Hans Wilhelmsson).

Sr: Fläcksjön, Fläckebo, 5.9-23.10, som mest 600 ex. vid tre tillfällen. Gussjön, Fläckebo, 5.9-19.10, som mest 400 ex. 13.9 (Eva Johansson, Kalle Källebrink), 300 r. Forneby, Möklinta, 1.10 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Li: Finnåkerssjön, Fellingsbro, 10.9-11.10, som mest 629 ex. 11.10 (Sven Larsson), 150 förbif. Skulsta, Fellingsbro, 27.10 (Bo Runesson).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 171 fåglar. Den

kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (72), Hallstahammar (44), Köping (35), Kungsör (1), Arboga (1), Surahammar (6), Lindsberg (12). Högsta noteringen av stationära fåglar under perioden 1.1-15.2:

Vä: 65 r. Askövik, V.-Barkarö, 12.2 (Pentti J. Tatti).

I december (10-31.12) rapporterades sammanlagt sju (7) fåglar med följande kommunvisa fördelning: Hallstahammar (3), Lindsberg (2), Nora (2).

Thomas Pettersson

Stripigås *Anser indicus*

(0, 1, 1, 4)

Vä: 1 ad. r. Askövik, V.-Barkarö, 20.5 (Niclas Lignell, Magdalena Löfgren), 2 ad. r. Askövik, 27.9-2.10 (Richard Lager m.fl.).

Ha: 2 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 9.10 (Kaj Engberg, Thomas Hedström) och 1 r. samma lokal 11-12.10 (Ulf Carlsson m.fl.).

Li: 1 ad. r. Morskogssjön, Ramsberg, 3-5.3 (Jan Myhlback m.fl.), 1 r. Hägernäs, Ramsberg, 8.3 (Leif Edberg), 1 r. Morskogssjön 15-16.4 (Christina Lindström, Mattias Rudenvall) och 27.4 (Lennart Sandberg).

Minst fyra individer har varit inblandade i årets uppträdande. En och samma individ torde ha legat bakom samtliga fynd i Lindsberg i mars-april. Likaså borde de vara samma fåglar som första noterades vid Askövik i månadskiftet september-oktober och sedan vid Lagårdssjön några dagar senare.

Markus Rehnberg

Prutigås *Branta bernicla*

(3, 2, 6, 10)

Sammanlagt 656 ex. iaktagna under perioden 13.9-1.11:

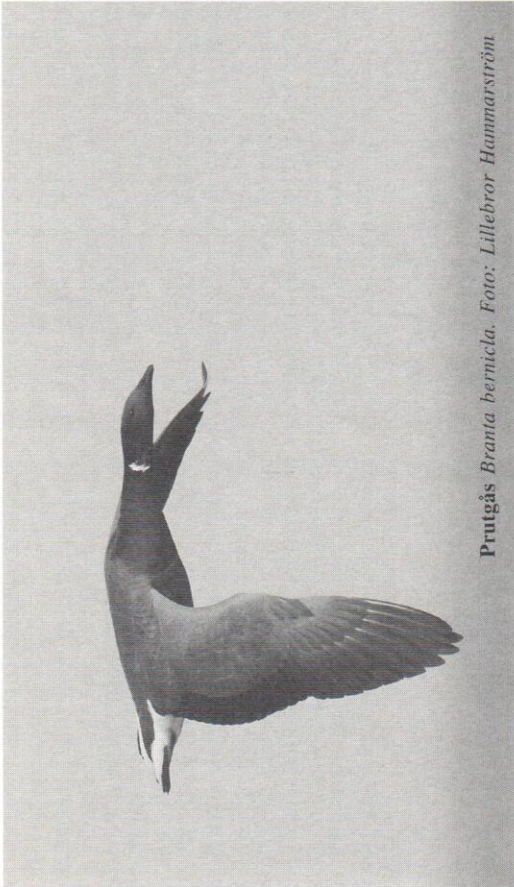
Vä: 60 str. (S) Tibble, Skultuna, 13.9 (Lars Österberg).

Kö: 27 str. (N) Nibble backe, Köping, 10.10 (Daniel Bremer).

Kä: 21 r. Kungssudden, K. Barkarö, 9.10 (Börje Wennerström), 20 str. (V) Kungssudden 1.11 (Börje Wennerström).

Sa: 65 str. (SV) Saladam, Sala, 14.9 (Krister Ekman).

Su: 316 str. (SV) Lisjöviken, Sura, 14.9 (Sören Larsson), 7 str. (SV) Snickarberget, Sura, 19.9 (Ralf Lundmark), 1 str. (V) Snickarberget 2.10

Prutigås *Branta bernicla*. Foto: Lillebror Hammarström

(Ralf Lundmark), 100 str. (S) Gnien, Rammnäs, 4.10 (Gudrun Eriksson-Lindgren), 39 str. (SV) Snickarberget 6.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Fl

En (1) häckning:

Vä: 1 par (ruvande) St. Skorven, Rytterne, 20-24.5 (Thomas Pettersson m.fl.).

Anmärkningsvärda fynd i övrigt (vinterfynd, högre antal (minst 50 ex.):

Ha: 10 r. Hullet, Kolbäck, 1.1 (Ulf Carlsson), 4 r. Strömsvik, Kolbäck, 5.1 (Per Eriksson m.fl.), 2 r. Strömsholm, Kolbäck, 24.2 (Lena Öling, Per Eriksson), 2 r. Borgäsund, Kolbäck, 25-26.2 (Ulf Carlsson m.fl.).

Su: Gnien, Rammnäs, 27-29.2, som mest 9 r. 29.2 (Ralf Lundmark, Lennart Eriksson).

Li: 1 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 23.2-6.3 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Thomas Pettersson

Kanadagås *Branta canadensis*

(-, 16 FD³⁰⁰, 52 FD³⁰⁰, 107 FD³⁰⁰)

Fågeldagarna (FD³⁰⁰) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (15), februari (15), mars (24), april-juli (0), augusti (6), september (11), oktober (15), november (10), december (12). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck, 1-14.1, som mest 700 ex. 1.1 (Ulf Carlsson) och 10.1 (Ulf Carlsson, Kaj Engberg), 500 r. Strömsvik, Kolbäck, 5-7.1 (Per Eriksson m.fl.), 600 r. Lagårdssjön 29.2 (Torbjörn Dahlgren), 500 r. Lagårdssjön 1.11 (Per Eriksson).

Ar: 500 r. Arboga flygplats, Arboga, 28.2 (Peder Nordkvist).

Sa: 500 r. Sörsälbo, Västerfirnebo, 8.3 (Eva Johansson m.fl.), 510 r. Ekeby damm, Sala, 22.10 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Li: 500 r. Finnåkerssjön, Fellingsbro, 10.3 (Jan-Erik Malmstigen), 800 r. Spånga, Fellingsbro, 24.9 (Sven-Olof Eriksson), Nederby, Fellingsbro, 19.11-4.12, som mest 1 200 ex. 4.12 (Sven-Olof Eriksson).

Kö: Norsa, Munktorp, 26-30.8, som mest 560 ex. 26.8 (Jörgen Lindberg), 1 000 r. Barkstalund, Kolsva, 25.10 (Kjell Ekelund), 664 r. Norrmarken, Kolsva, 30.10 (Lennart Andersson).

Nö: 630 r. Lillsjön, Nora, 19.10 (Anders Carlberg).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 1 812 fåglar. Den kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (71), Hallstahammar (1500), Köping (60), Kungsör (10), Arboga (10), Sala (56), Surahammar (15), Lindsberg (81), Nora (6), Fagersta (1), Ljusnarsberg (2). I december rapporterades

rades sammanlagt ca 2 271 kanadagäss med följande kommunvisa fördelning: Västerås (80), Hallstahammar (554), Köping (26), Kungsör (10), Sala (129), Lindesberg (1450), Nora (21), Fagersta (1).

Thomas Pettersson

Grågås x kanadagås *Anser anser* x *Branta canadensis*

Under året rapporterades 34 fynd, kommunvis fördelade på Västerås (3), Köping (2), Kungsör (1), Surahammar (7), Lindesberg (14) och Nora (7). Det är mycket vanskligt att försöka sig på en uppskattning av antalet individer, men flertalet iakttagelser gäller ensamma fåglar eller mindre grupper. Anmärkningsvärda fynd:

Li: 1 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 9.1 (Sven-Olof Eriksson).

Vä: 1 bo (7 ägg) Stavsholmsskäret, Rytterne, 19.4 (Thomas Pettersson). Boet försvarades av en hybrid i par med kanadagås. Av de sju äggen var fem bruna och två vitaktiga.

Thomas Pettersson

Vitkindad gås x kanadagås

Branta leucopsis x *canadensis*

Ha: 1 r. Strömsvik, Kolbäck, 5.1 (Per Eriksson, Lena Öling). 5 ex. Mölntorp, Kolbäck, 12.1 (Torbjörn Dahlgren). 3 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 1.11 (Per Eriksson).

Su: 1 r. Västsura, Sura, 9.3 (Ralf Lundmark, Ingela Back).

No: 1 r. Ävliängen, Viker, 13.3 och 31.3 (Roland Thuvander).

Thomas Pettersson

Gravand *Tadorna tadorna*

(3 ex., 4 ex., 9 ex., 7 ex.)

Kö: 1 f. Nora, Munktorp, 21.4-2.5 (Jörgen Lindberg m.fl.). 1 m + 1 f. Nora 3-8.5 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Li: 2 ex. Väringen, Näsby, 13.4 (Johan Andersson m.fl.). 1 f förbifl. Väringen 25.4 (Sven-Olof Eriksson). 1 ad. m r. Finnäkersjön, Fellingsbro, 1.5 (Sven Larsson).

Thomas Pettersson

Mandarinand *Aix galericulata*

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)

Ha: 1 m r. Mölntorp, Säby, 19.4 (Torbjörn Dahlgren m.fl.).

Kö: 1 m r. Köpings hamn, Köping, 1.1-16.2 (Göran Nilsson m.fl.). 1 ad. m r. Nora, Munktorp, 6.3-12.4 (Jörgen Lindberg m.fl.). 1 m r. Köpings hamn 8.5 (Staffan Ekelund).

Det är väl inte helt orimligt att anta att det är en och samma hane som har givit upphov till samtliga årets fynd. Rik väljer ändå att betrakta hannarna i Köping resp. Hallstahammar som olika. Fågeln i Köping var dessutom kvar sedan december 2007 och blev därmed den första mandarinand som har konstaterats övervintra i landskapet.

Markus Rehnberg

Blästrand *Anas penelope*

(3 h, 4 h, 13 h, 11 h)

Observerad 13.3-19.11 (7.12). En konstaterad häckning rapporterad:

Nb: 1 f + 8 pulli Hönsgården, Norberg, 15.6 (Bengt Lindberg, Karin Lindberg).

Däruöver är arten är funnen under häcknings-tid (21.5-15.7) vid 8 lokaler, motsvarande ca 10 par, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

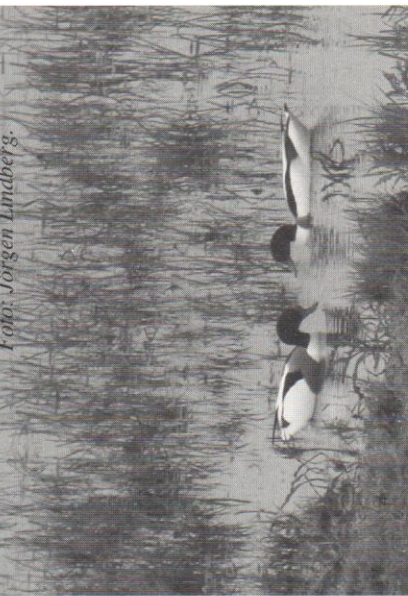
Vä: Askövik, V.-Barkarö (2 m).

Kö: Nora, Munktorp (8 m, 1 f).
Su: Turkiesjön, Rammås (1 m). Gnien, Rammås (1 m).

Gravand *Tadorna tadorna* vid

Norsa, Munktorp i maj.

Foto: Jörgen Lindberg.

Li: Österhammarsjön, Fellingsbro (3 m, 3 ff).

Gränsjön, Lindes (1 m, 1 f).

No: Södra Ås, Nora (2 m).

Lu: Hötjärn (3 m, 1 f).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik, V.-Barkarö, 13-23.4, som mest 210 r. 16.4 (Torbjörn Hegedüs). 115 r. Askövik, 10.10 (Torbjörn Hegedüs).

Su: 128 r. Gläpen, Sura, 15.9 (Mikael Leppälampi).

Höga (minst 100 ex.) sträckssiffror:

Su: 119 str. (S) Gnien, Rammås, 29.9 (Ralf Lundmark). 515 str. (S) Snieckarberget, Sura, 2.10 (Ralf Lundmark).

Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Vä: 2 m + 1 f Askövik, V.-Barkarö, 7.12 (Torbjörn Hegedüs).

Thomas Pettersson

Snatterand *Anas strepera*

(1 h, 2 h, 7 h, 8 h)

Observerad 31.3-14.11. Någon konstaterad häckning har inte rapporterats, men arten är funnen under häcknings-tid (16.5-30.6) vid 8 lokaler, motsvarande lika många häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: L. Jungfru, Blacken, Rytterne (1 m, 1 f). Askövik, V.-Barkarö (1 m). Svartån vid Ekeby, Skultuna (1 m, 1 f).

Kö: Nora, Munktorp (1 m).

Ar: Sjölundamaden, Arboga (2 m, 1 f).

Su: Turkiesjön, Rammås (1 m). Sägdammen, Rammås (1 f).

Li: Österhammarsjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik, V. Barkarö, 18.8-2.11, som mest 29 ex. 5.10 (Torbjörn Hegedüs).

Thomas Pettersson

Kricka *Anas crecca*

(4 FD²⁰⁰, 32 FD²⁰⁰, 47 FD²⁰⁰, 27 FD²⁰⁰)

Observerad 27.2-1.11 (6.12). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik vid Rudö, Rytterne, 11-19.4, som mest 600 r. 13.4 (Pentti J. Tatti).

Su: 510 r. Hällby, Västerfärnebo, 2.4 (Kalle Källebrink).

Vinterfynd:

Vä: 2 ex. Askövik, V.-Barkarö, 27.2 (Robert Ekberg). 1 m Askövik 29.2 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: 1 m Lagårdssjön, Kolbäck, 29.2 (Per Eriksson, Lena Öling).

Kö: 2 m + 2 ff Malmö, Köping, 6.12 (Göran Nilsson, Oskar Nilsson).

Su: 1 f Gnien, Rammås, 29.2 (Ralf Lundmark).
Thomas Pettersson

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Större (minst 500 ex.) ansamlingar har rapporterats enligt följande:

Vä: Kraftvärmeverket, Västerås, 11.1-16.2, som mest 980 ex. 16.2 (Jame Virking). Askövik, V.-Barkarö, 20.9-5.10, som mest 1 000 ex. 20.9 (Jan Hellstrand). Ångkraftverket, Västerås, 27-29.12, som mest 700 ex. 29.12 (Bjarne Eriksson).

Kö: Nora, Munktorp, 27.9-9.11, som mest 1 300 ex. 27.9 (Staffan Ekelund).

Su: Gnien, Rammås, 12-18.3, som mest 670 r. 12.3 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Sjärtand *Anas acuta*

NT

(1 h, 1 h, 2 h, 1 h)

Observerad (9.1-29.2) 9.3-19.11. Ett fynd under omständigheter som tyder på häckning:

Lu: 1 par Hötjärn 31.5 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Vinterfynd:

Vä: 1 f Prästbron, Västerås, 26.1 (Adam Sterno, Magdalena Grudzinska-Sterno).

Li: 1 m Sjömosjön, Fellingsbro, 9.1-29.2 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträckssiffror:

Ku: 20 r. Barkarövik, K. Barkarö, 14.9 (Börje Wennerström).

Su: 32 str. (S) Gläpen, Sura, 26.9 (Mikael Leppälampi). 50 str. (S) Gnien, Rammås, 29.9 (Ralf Lundmark). 57 str. (S) Snieckarberget, Sura, 2.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Sjärtand x Gräsand *Anas acuta* x *A. platyrhynchos*

No: 1 m r. Gyttores reningsdamm, Nora, 16-18.5 (Anders Carlberg, Peter Bernövall).

Några enstaka fynd av dylika hybrider har noterats i landskapet tidigare.
Markus Rehnberg

Årta *Anas querquedula*

VU

(10 h, 13 h, 11 h, 9 h)

Observerad 1.4-31.8. En konstaterad häckning:
 Kö: 1 f + 4 pulli Norsa, Munktorp, 21.7-31.8
 (Göran Nilsson m.fl.).

Därutöver är arten funnen vid 7 lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande 8 häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövik (2 mm, 2 ff). Svartån vid Ekeby, Skultuna (1 m, 1 f).

Hä: Lagårdssjön, Kolbäck (2 mm).

Ar: Sjölundamaden, Arboga (1 m, 1 f).

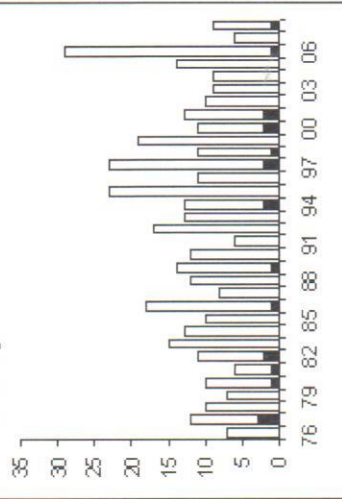
Su: Gnien, Rammäs (2 mm, 1 f). Turkiesjön, Rammäs (1 m).

No: Södra Ås, Nora (2 mm, 1 f).

En vikande tendens sedan mitten av 1990-talet kan förmärkas.

Thomas Pettersson

ÅRTA
 Antal häckningar (svart) och troliga häckningar 1976-2008

Skedand *Anas clypeata*

NT

(8 h, 12 h, 19 h, 13 h)

Observerad 27.2-3.11. Konstaterade häckningar:
 Su: 1 f + 10 pulli: Gnien, Rammäs, 28.5-27.6
 (Sören Larsson m.fl.).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 12 lokaler, motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maxi-

mala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövik, V.-Barkarö (3 mm, 1 f).

Hä: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m, 1 f).

Kö: Norsa, Munktorp (3 mm, 1 f).

Ar: Sjölundamaden, Arboga (1 m, 1 f).

Su: Rörbosjön, Fläckebo (1 m, 1 f).

Su: Gnien, Rammäs (4 mm, 1 f). Turkiesjön, Rammäs (1 m). Sägdammen, Rammäs (2 mm).

Li: Österhammarssjön, Fellingsbro (3 mm, 1 f).
 No: Södra Ås, Nora (1 m, 1 f).

Lj: Ställdalen (1 m, 1 f).

Lu: Hötjärn (1 m, 1 f).

Större (minst 15 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik, V.-Barkarö, 25.7-22.8, som mest 16 honf. 25.7 (Torbjörn Hegedüs).
 Thomas Pettersson

Brunand *Aythya ferina*

NT

(-, 10 h, 10 h, 10 h)

Observerad 13.3-27.10 (22.11). Under häckningstid (1.5-30.6) funnen vid 8 lokaler, motsvarande 10 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövik, V.-Barkarö (3 mm).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m).

Ku: Kungsudden, K. Barkarö (1 m).

Ar: Sjölundamaden, Arboga (4 mm, 3 ff).

Su: Sägdammen, Rammäs (1 m).

Lu: Hötjärn (1 m). Jan-Matsdammen (6 mm). Röda dammen (1 m).

Därutöver ytterligare ett fynd under häckningstid, men uppenbarligen inte i lämplig häckningsbiotop:

Fa: 1 f Åmänningen vid Framnäs 4.5 och 11.5 (Jan Hellström, Leif Lejde-

lin).
 Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller vinterfynd rapporterade, men följande fynd måste ändå betraktas som något överraskande, både när det gäller tidpunkt och antal:

Vä: 24 r. Granfjärden vid Nybynäs, Kärbo, 22.11 (Bjarne Eriksson).
 Thomas Pettersson

Thomas Pettersson

Vigg *Aythya fuligula*. Foto: Lillebror Hammarström

Vigg *Aythya fuligula*

Tjugo (20) konstaterade häckningar rapporterade 2008 med följande kommunvisa fördelning: Surahammar (3), Nora (2), Ljusnarsberg (11), Ludvika (4). Ansamlingar med minst 50 vingar rapporterades enligt följande:

Vä: Askövik, V.-Barkarö, 14.2-20.3, som mest 78 ex. 29.2 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). Askövik 12.9-15.11, som mest 68 ex. 1.10 (Torbjörn Hegedüs). 75 r. Asköfjärden, V.-Barkarö, 10.4 (Ralf Lundmark). Ridöfjärden, V.-Barkarö, 25.9-2.11, som mest 91 ex. 1.11 (Torbjörn Hegedüs).

Hä: Galten vid Sävholmen, Kolbäck, 6-20.9, som mest 100 ex. 13.9 (Pedro Haglund) och 20.9 (Per Eriksson, Lena Öling).

Lu: Jan-Matsdammen 8.7-17.9, som mest 75 ex. 23.8 (Bertil Rahm).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 217 vingar, fördelade kommunvis: Västerås (197), Hallstahammar (18), Kungsör (1), Lindsberg (1). 1 december rapporterades 143 ex., kommunvis fördelade: Västerås (130), Köping (9), Surahammar (4).
 Thomas Pettersson

Bergand *Aythya marila*

VU

(8, 6, 10, 5)

Vä: 1 m + 1 f r. Granfjärden, Ängsö 10.5 (Pentti J. Tatti, Berni Larsson).

Ku: 4 honf. r. Galten, K. Barkarö, 7.12 (Patrik Rhönstadt).

Su: 1 f r. Östersjön, Sura, 8.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 honf. Sägdammen, Rammäs, 20.8 (Ralf Lundmark).

Fa: 2 mm + 3 ff r. St. Aspen, Västanfors, 18.10 (Jan Lejdelin).

Thomas Pettersson

Ejder *Somateria mollissima*

(2, 2, 4, 7)

Vä: 10 (2 mm + 8 ff) r. Granfjärden, Ängsö, 10.5 (Pentti J. Tatti). 2 mm r. Västerås-fjärden vid Norra Björnö, Västerås, 11.5 (Pentti J. Tatti).

Hä: 6 (4 mm + 2 ff) str. (Ö) Galten vid Kloven, Kolbäck, 2.4 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström).

Ku: 1 honf. r. Galten, K. Barkarö, 7.12 (Patrik Rhönstadt).

Su: 1 m r. St. Nadden, Rammäs, 13.3 (Ralf Lundmark).

Fa: 1 m + 2 ff r. Åmänningen vid Framnäs, Västerås, 13.5 (Leif Lejdelin, Jan Hellström).

Sk: 1 m r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 11.3 (Leif Edberg).
 Thomas Pettersson

Alfågel *Clangula hyemalis*

VU

(5, 6, 12, 7)

Hä: 1 f str. (Ö) Galten vid Kloven, Kolbäck, 20.5 (Ulf Carlsson).

Su: 1 f r. Gläpen, Sura, 12.5 (Ralf Lundmark). 3 (1 m + 2 ff) r. Östersjön, Sura, 13.5 (Mikael Leppälampi).

Fa: 1 m r. St. Aspen, Västanfors, 4.4 (Jan Hellström m.fl.), 1 m + 2 ff r. Ämännigen, Västeråla, 4.5 (Jan Hellström), 2 ff r. Ämännigen vid Framnäs, Västeråla, 12.5 (Roland Narfström), 4 r. St. Aspen 18.10 (Jan Lejdelin).

Thomas Pettersson

Sjöörrer *Melanitta nigra*

(23, 28, 102, 130)

Observerad 1.4-29.5 och 16.7-9.11 (7.12).

Vä: 21 obs. av 186 ex. 6.4-22.5, bl.a. 52 r. Granfjärden, Ängsö, 10.5 (Pentti J. Tatti), 3 honf. r. Askövikens, V.-Barkarö, 20.10 (Torbjörn Hegedüs m.fl.), 7+15 r. Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom m.fl.).

Ha: 22 obs. av 197 ex. 1.4-20.5, 3 ad. mm r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 27.7 (Per Eriksson m.fl.).

Kö: 3 obs. av 17 ex. 6-21.4, 1 ad. m r. Galten vid Runnskär, Köping, 16.7 (Göran Nilsson), 1 IK f omhändertogs Erikslund, Köping, 9.11 (Göran Nilsson).

Ku: 7 obs. av 20 ex. 10.4-11.5, 44 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 18.7 (Patrik Rhönstad), 24 honf. r. Galten, K. Barkarö, 7.12 (Patrik Rhönstad).

Su: 7 obs. av 33 ex. 14.4-9.5.

Su: 7 obs. av 28 ex. 7.4-18.5.

Li: 13 obs. av 85 ex. 10.4-29.5, bl.a. 1 2K m Tjärnen, Östra Löa, Ramsberg, 29.5 (Zacharias Soudah).

No: 15 obs. av 52 ex. 8.4-12.5, 1 m + 1 f r. Norasjön, Nora, 14.9 (Anders Carlberg).

Nb: Flock hörd str. Norberg, Norberg, 6.5 kl. 23.40 (Torbjörn Jansson).

Fa: 11 obs. av 69 ex. 11.4-11.5, 6 r. St. Aspen, Västanfors, 16.10 (Roland Narfström), 5 r.

Svärta *Melanitta fusca*
vid Ekebybro, Kolsva 20.3
Foto: Jörgen Lindberg

St. Aspen 18.10 (Pentti Korhonen).

Sk: 4 obs. av 16 ex. 6-24.4.

Lu: 6 obs. av 35 ex. Södra Hörken vid Hörksbyn 21.4-23.5 (Bertil Rahm), 1 m r. Hötjärn 3.5 (Bertil Rahm), 8 r. Södra Hörken vid Hörksbyn 7.12 (Bertil Rahm).

Hä: 2 mm + 1 f Halvarsnoren, Grythyttan, 7.4 (Jan Hägg).

Thomas Pettersson

Svärta *Melanitta fusca*

NT

(5, 4, 17, 22)

Vä: 3 mm + 1 f r. Granfjärden, Ängsö, 6.4 (Jan Bergman), 1 m + 1 f r. Oxfjärden, Ängsö, 20.4 (Thomas Pettersson), 4 r. Västeråsfjärden vid Norra Björnö, Västerås, 11.5 (Pentti J. Tatti), 3 mm + 1 f str. (S) Granfjärden, Ängsö, 17.5 (Markus Rehnberg).

Ha: 1 m + 1 f r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 6.4 (Ulf Carlsson m.fl.), 2 mm + 1 f r. Galten vid Klovstenen 11.4 (Per Eriksson), 1 m r. Galten vid Klovstenen 7.5 (Torbjörn Dahlgren), 1 m + 1 f r. Galten vid Klovstenen 8.5 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ad. m död Ekebybro, Kolsva, 20.3 (!) (Jörgen Lindberg).

Su: 2 mm + 2 ff r. Sörsjön, Sura, 30.4 (Mikael Leppälampi), 1 m + 1 f Virsbojsjön, Ramnäs, 2.5 (Inge Larsson).

Li: 2 mm + 1 f förbif. Väringen, Näsby, 26.4 (Jan-Erik Malmstigen), 2 mm Sjömosjön, Fellingsbro, 27.4 (Johan Andersson, Per Andersson), 2 mm + 2 ff Väringen 30.4 (Sven-Olof Eriksson), 2 mm + 1 f r. Väringen 6.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Fa: 1 m r. Ämännigen vid Framnäs, Västeråla, 8.5 (Leif Lejdelin), 4 mm + 1 f r. Ämännigen vid Framnäs 10.5 (Leif Lejdelin), 1 m + 2 ff r. Ämännigen vid Framnäs 12.5 (Roland Narfström).

No: 1 m + 1 f r. Vikern, Nora, 9.5 (Anders Carlberg, Roland Thuvander), 1 m + 1 f r. Älvilången, Vikern, 9.5 (Roland Thuvander), 1 förbif. Älvilången 17.5 (Anders Carlberg).

Lu: 1 m + 1 f r. Södra Hörken vid Hörksbyn 1.5 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Knipa *Bucephala clangula*

(6 FD⁵⁰, 17 FD⁵⁰, 22 FD⁵⁰, 0 FD⁵⁰)

Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar rapporterade i år, inte ens någon på minst 50 ex.! Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 156 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (16), Hallstahammar (7), Köping (3), Kungsör (8), Arboga (6), Sala (9), Surahammar (21), Lindsberg (38), Nora (32), Norberg (1), Fagersta (11), Skinnskatteberg (4). Från december rapporterades sammanlagt 115 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (33), Hallstahammar (1), Köping (9), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (5), Lindsberg (34), Nora (7), Fagersta (15), Skinnskatteberg (2).

Thomas Pettersson

Salskrake *Mergus albellus*

NT/FF

(234 FD, 546 FD, 591 FD, 843 FD)

Observerad 19.2-30.4 (7-28.5) och (2.7) 1.10-19.11 (12.12). Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (517) resp. efteråret (326): Västerås (177/250), Hallstahammar (32/14), Köping (11/9), Kungsör (1/2), Arboga (4/0), Sala (4/5/4), Surahammar (188/4/5), Lindsberg (47/0), Örebro (2/0), Nora (2/0), Norberg (5/0), Fagersta (2/2), Ljusnarsberg (1/0), Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Su: 28 (14 mm, 14 ff) r. Gläpen, Sura, 16.4 (Sören Larsson m.fl.).

Sommarflynd:

Kö: 1 honf. Norska, Munktorp, 18.5-2.7 (Göran Nilsson m.fl.).

Vinterflynd:

Vä: 1 f Askövikens, V.-Barkarö, 26.2 (Robert Ekberg), 1 m + 1 f Askövikens 28-29.2 (Pentti J. Tatti m.fl.), 1 f Fulleröfjärden vid Tidö-Lindö, Rytterne, 12.12 (Henrik Dahl).

Ha: 1 m Borgåsund, Kolbäck, 19.2 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 m r. Lundbysjön, Odensvi, 29.2 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Su: 1 m Gnien, Ramnäs, 29.2 (Ralf Lundmark).

Li: 1 m + 1 f Sjömosjön, Fellingsbro, 26-29.2 (Björn Lindberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Småskrake *Mergus serrator*

(- 151 FD, 231 FD, 225 FD)

Ingen konstaterad häckning (1, 2, 2, 0) rapporterad i år, men följande flynd gjordes under häckningstid (1.6-15.8):

Vä: 1 m Kvikksund, Rytterne, 30.6 (Joachim Strengbom), 1 m Svinskär, Rytterne, 5.7 (Ulf Carlsson), Thomas Hedström), 2 honf. Kvikksund 13.8 (Joachim Strengbom m.fl.).

Li: 1+1 mm Usken, Linds, 14.8 (Hans Norelius).

No: 1 m Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 13.6 (Anders Carlberg), 1 f Nedre Bondborn, Nora, 5.7 (Bertil Sundberg).

Lu: 1-2 mm Södra Hörken vid Hörksbyn 31.5-17.6 (Bertil Rahm).

Hä: 2 mm Lunds-fjärden, Grythyttan, 7.6 (Peter Bernövall), 1 par Rockesholm, Grythyttan, 9.6 (Thomas Carlsson), 2 ff Halvarsnoren (södra delen), Grythyttan, 13.7 (Jan Hägg).

Kommunvis fördelning av fågeldagarna 2008: Västerås (53), Hallstahammar (16), Köping (2), Kungsör (3), Sala (4), Surahammar (26), Lindsberg (25), Nora (44), Norberg (4), Fagersta (25), Ludvika (10), Hällefors (13), Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (1), april (92), maj (55), juni (10), juli (5), augusti (9), september (28), oktober (20), november (5), december (0). Anmärkningsvärda flynd:

Vä: 16 str. (Ö) Kvikksund, Rytterne, 13.9 (Tommy Emanuelsson, Jonas Ericsson).

No: 10 honf. r. Åsbojsjön, Nora, 28.9 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Storskrake *Mergus merganser*

(10 H, 9 H, 10 H, 9 H)

Nio (9) konstaterade häckningar rapporterade: **Ar:** 1 f + 9 pulli Skansen, Arboga, 26.5 (Seppo Leppälampi).

Su: 1 f + 10 pulli Gnien, Ramnäs, 15-20.5 (Ralf Lundmark, Mikael Leppälampi).

Li: 2 ff + (3+5 IK) Usken, Linds, 13.8 (Hans Norelius), Använt bo Skomakartorp, Linds, 24.5 (Lennart Sandberg, Andreas Sandberg).

No: 1 f + 3 IK Käppstaviken, Vikern, Nora, 17.7 (Anders Carlberg), 1 f + 6 IK Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 13.6-13.7 (Anders Carlberg).

Fa: 1 f + 11 IK L. Aspen, Västanfors, 6.6 (Bo Persson).

Sk: 1 f + 7 pulli Holmen, Hed, 1.6 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Större (minst 300 ex.) ansamlingar:

Vä: Ridöfjärden, V.-Barkarö, 1-3.1., som mest 700 ex. 3.1 (Bengt Stridh). 300 r. Västerås-fjärden vid Amundsgrund, Västerås, 5.1 (Markus Rehnberg). Mälholmssundet, Ängsö, 9-14.1., som mest 322 ex. 14.1 (Robert Ekberg). Granfjärden, Ängsö, 11-15.1., som mest 500 ex. 11.1 (Robert Ekberg). 931 str. (V) Kvicksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom m.fl.). 450 r. Fulleröfjärden, V.-Barkarö, 1.12 (Henrik Dahl). 500 r. Ridöfjärden 5.12 (Bengt Stridh). 300 r. Granfjärden, Ängsö, 7.12 (Åsa och Robert Ekberg). 500 förbifl. Granfjärden, Kärbo, 28.12 (Åsa och Robert Ekberg).

Kö: 420 r. Västlandasjön, Kolsva, 2.3 (Jörgen Lindberg). 400 r. Västlandasjön 15.10-1.11 (Leo Mäkinen, Mikael Rhönstadt).

Ku: 300 r. Barkarövik, K. Barkarö, 15.4 (Daniel Bremer).

Sa: Storsjön, Möklinta, 15-16.3., som mest 350 ex. 15.3 (Kalle Källebrink).

Fa: St. Aspen, Västanfors, 7-17.11., som mest 330 ex. 17.11 (Pentti Korhonen).

Vinterfynd (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 2 440 fåglar, kommunvis fördelade på Västerås (2 056), Hallstahammar (107), Köping (21), Kungsör (85), Arboga (4), Surahammar (44), Lindsberg (62), Nora (27) och Fagersta (34). I december sågs sammanlagt ca 2 218 fåglar, kommunvis fördelade på Västerås (2 071), Surahammar (6), Köping (25), Kungsör (45), Surahammar (23), Lindsberg (7), Nora (25) och Fagersta (16).

Thomas Pettersson

Järpe *Bonasa bonasia*

F1

(-, 0 H, 4 H, 3 H)
Tre (3) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade på Surahammar (1), Fagersta (1) och Hällefors (1). Givetvis är dessa tre häckningar bara en liten del av det verkliga antalet. Järpe har under året rapporterats från drygt femtio platser i Västmanland.

Anders Carlberg

Orre *Tetrao tetrix*. Foto: Daniel Bremer

Orre *Tetrao tetrix*

F1

Tjuogo (20) spellokaler med minst fem tuppar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2), Köping (3), Sala (5), Surahammar (3), Nora (3), Fagersta (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (1) och Ludvika (1).

Anders Carlberg

Tjäder *Tetrao urogallus*

F1

Fem (5) konstaterade häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Surahammar (3), Nora (1) samt Fagersta (1). Sex (6) spelplatser har rapporterats: Köping (1), Surahammar (3), Nora (1), Skinnskatteberg (1). Det vore mycket önskvärt att så många som möjligt rapporterar sina tjäderobservationer. Arten fortsätter med största sannolikhet att minska i det intensiva skogsbruket som bedrivs i Sverige.

Anders Carlberg

Rapphöna *Perdix perdix*

NT

Funnen på tjugotre (23) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (8), Hallstahammar (5), Köping (6), Sala (1), Lindsberg (1), Norberg (1) samt Hällefors (1). Som vanligt mycket

vanskligt att säga hur många av observationerna som härrör från nyligen utsläppta fåglar. Det är kanske troligt att endast fåglar kring Mälaren och Hjälmaren har chans till en varaktig stam.

Anders Carlberg

Vaktel *Coturnix coturnix*

NT

(4 ex., 15 ex., 68 ex., 97 ex.)

Sammanlagt 97 spelande vaktlar, med sedvanlig reservation för dubbelräkning. Det är en minskning jämfört med de tre senaste åren. Dock är antalet fortsatt mycket högt jämfört med åren under 1900-talet. Det vore intressant att veta om och i så fall hur många vaktlar liksom rappobservationer som tyder på häckning har gjorts. Notabelt är den vaktel som hördes spela redan 24.4 i Sala k.n. Endast ett fynd från Svalan är noterat med ett tidigare datum. Det härrör från Öland 23.4 2000. De senaste observationerna detta år är från 30.8. Således föreligger inga septemberfynd.

Vä: 1 sj. Ruagatan, Barkarö, V.-Barkarö, 22-23.5 (Niclas Lignell). 1 sj. Skultunasågen, Skultuna, 22.5 (Lars Österberg). 1 sj. Värvägen, Skultuna, 29.5 (Lars Österberg). 1 sj. Älgnossen, Lillhärad, 30.5 (Nicklas Elfving, Kjell Post).

Tjäder *Tetrao urogallus*. Foto: Hans Kluga

Svarthakedopping *Podiceps auritus* VU/FI

(21 h, 15 h, 13 h, 10 h)
Tio (10) häckningar, eller troliga häckningar, på 9 lokaler rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2+1), Surahammar (1+1+1+1+1=5), Lindesberg (1+1). Övriga observationer under vår-flyttningen:

Vä: 1 r. Granfjärden, Ångsö, 14.4 (Janne Virking). 2 r. Askövik, V.-Barkarö, 22.4 (Robert Ekberg, Janne Virking). 4 r. Ridöfjärden vid Dyudden, Irsta, 22.4 (Bengt Stridh). 2 r. Västerås-fjärden, Västerås, 4.5 (Pentti J. Tatti).

Ha: 1 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 21.4 (Ulf Carlsson).

Ar: 1 r. Sjölundamaden, Arboga, 1.5 (Hans Wilhelmsson).

Sa: 3 r. Fläcksjön, Fläckebo, 21.4 (Kjetil Jensen, Janne Virking).

Su: 1 r. Östersjön, Sura, 19.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Li: 1 r. Albäckån, Lindes, 28.4 (Andreas Sandberg, Peter Gustafson). 1 r. Ullsälteraviken, Näsby, 28.4 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Lu: 1 r. Jan-Matsdammen 13.5 (Bertil Rahm).

Hä: 1 ex. Kärvingeborn, Grythyttan, 20.5 (Jonny Kvist).

Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 1 r. Askövik, V.-Barkarö, 6.10-3.11 (Janne Virking m.fl.).

Su: 1 r. Gläpen, Sura, 21.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

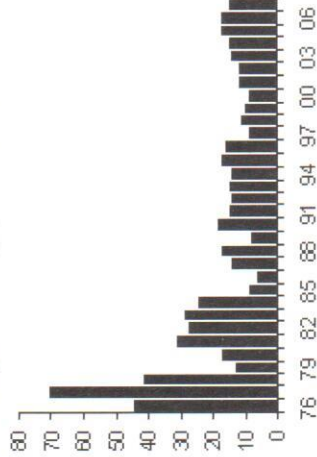
(0 H, 0 H, 284 H, 337 H)

Fem (5) kolonier med sammanlagt 337 aktiva bon, alla i Mälaren, innebär åter en minskning efter fjolårets tydliga tillfälliga återhämtning. Mycket tyder nu på att Mälarens skarvpopulation ligger nära taket. De häckande fåglarna representeras av rasen *Ph. c. sinensis* ("mellanskarv"). Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Vä: 1 förbifl. Kvikksund, Rytterne, 4.1 (Ralf

SVARTHAKEDOPPING

Antal rapporterade häckningar (inkl. troliga häckningar) 1976-2008

Större (minst 50 ex.) ansamlingar ut-
anför häckningslokalerna och sträck-
summor:

Vä: 172 str. (V) Kvikksund, Rytterne,
30.8 (Joachim Strengbom m.fl.).

Kö: 60 str. (SV) Ålgrotp. Odensvi, 6.9
(Gunnar Niklasson).

Su: 69 str. (S) Snickarberget, Sura,
29.9 (Mikael Leppälampi).

Li: 195 str. (SV) Östra Öskevik, Lin-
des, 21.9 (Hans Norelius, Gustaf
Norelius).

Thomas Pettersson

Rördrom *Botaurus stellaris*

NT/FI

Årets första rördrommar hördes böla
redan den 9 mars. Med sedvanlig re-
servation för dubbelräkning eller an-
dra osäkerheter, ofta beroende på diffusa lokal-
angivelser i rapporterna, kan sammanlagt 56
revirhävdande hamnar (20, 28, 55, 56) bokföras
2008, varav 27 i Mälaren. Kommunvis förde-
lade sig de bölande rördrommarna enligt följande:
Västerås (21), Hallstahammar (5), Köping (6),
Kungsör (1), Arboga (3), Sala (5), Surahammar
(6), Lindesberg (7), Skinnskatteberg (2). Övriga
fynd under vår och sommar:

Ha: 1 ex. Slottsholmarna, Kolbäck, 2.5 (Ulf
Carlsson).

Su: 1 ex. "lockläte" Gnien, Ramiäs, 24.6 (Ralf
Lundmark).

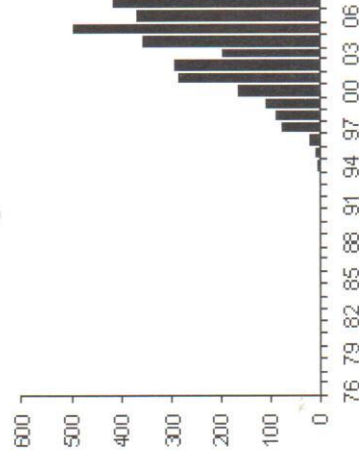
Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 2 hörda ("gråh") Tidö-Lindö, Rytterne,
17.9 kl. 19.45 (Ralf Lundmark). 1 sedd Askö-
viken, V.-Barkarö, 12.10 (Åsa Ekberg).

Thomas Pettersson

STORSKARV

Antal häckningar 1976-2008

Lundmark). 2 ex. Askövik, V.-Barkarö, 29.2
(Janne Virking, Robert Ekberg). 2 ex. Ång-
kraftverket, Västerås, 3.12 (Bjanne Eriksson).

Kö: 1 r. Malmön, Köping, 12.1 (Jörgen Lind-
berg m.fl.). 2 förbifl. Norsa, Munktorp, 29.2
(Fredrik Backlund).

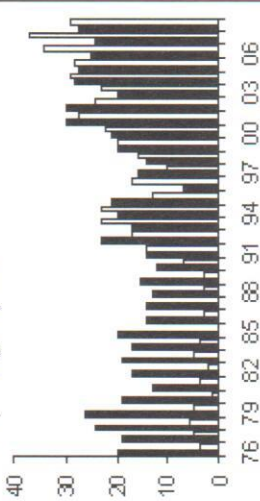
Li: 13 förbifl. Våringen, Näsby, 25.2 (Jan-Erik
Malmstigen). 1 r. Vagnshäll, Näsby, 28.2 (Sven-
Olof Eriksson).

Ha: 1 r. Klovstenen, Kolbäck, 29.2 (Ulf Carl-
son).

RÖRDROM

Antal revirhävdande hamnar 1976-
2008, fördelade på Mälaren (svart)
resp. övriga sjöar.

Ägretthäger *Egretta alba*

FI

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 4 ex.)

Vä: 1 r. Askövik, V.-Barkarö, 12.6 (Robert
Ekberg m.fl.)*. 1 r. Askövik 30.10-14.11
(Bertil Winroth, Torbjörn Hegedüs m.fl.)*.

Su: 1 ad. Gnien, Ramiäs, 14.7 (Ralf Lundmark)*.
1 r. Östersjön, Sura, 29.8 (Mikael
Leppälampi)*.

Som vanligt är det väldigt svårt att avgöra exakt
hur många hägrar som har varit inblandade i
uppträdandet. Rent teoretiskt skulle en och
samma kringfläckande individ kunna ha givit
upphov till samtliga fynd.

Markus Rehnberg

Gråhäger *Ardea cinerea*

(50 H, 127 H, 89 H, 54 H)

Sju (7) kolonier med sammanlagt 54 konstate-
rade häckningar fördelade sig kommunvis enligt
följande: Västerås (4 kolonier/37 par), Hallsta-
hammar (1/2), Kungsör (1/11), Fagersta (1/4).
Från perioden 1.1-29.2 rapporterades samman-

PIEABE

Box 877

721 23 Västerås

Tel 021 - 15 49 50

Fax 021 - 18 52 88

Ägretthäger *Egretta alba* vid Asköviken den 11 november.

Foto: Markus Rehnberg

lagt 24 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Hallstahammar (7), Köping (5), Surahammar (5), Lindsberg (1), Nora (1), Fagersta (1). Från december rapporterades 19 gråhäger med följande kommunvisa fördelning: Västerås (7), Hallstahammar (1), Köping (5), Arboga (3), Surahammar (1), Lindsberg (1), Fagersta (1).

Thomas Pettersson

Vit stork *Ciconia ciconia*

RE/FI
(0 ex., 3 ex., 2 ex., 9 ex.)

Vä: 1 r. Gäddeholm, Instå, 12.4 (gm Bengt Stridh).

Ha: 2 r. Herrskogen, Kolbäck, 22.6 (Per Eriksson m.fl.), 2 ad. r. Bolunda, Kolbäck, 23.6 (Kaj Engberg).

Sa: 2 r. Fläcksjön, Fläckebo, 24.6 (gm Daniel Green).

St: 2 förbifl. Rammås, Rammås, 31.5 (Jan Österberg, Lena Österberg).

Lj: 1 förbifl. Fellingsbro samhälle, Fellingsbro, 27.5 (gm Thomas Ewerlid). 1 förbifl. Rynningefors, Fellingsbro, 13.6 (gm Thomas Ewerlid). Antalet inblandade individer är svårbedömt, men skulle mycket väl kunna handla om sammanlagt 9 ex.

Thomas Pettersson

Bivräk *Pernis apivorus*

EN/FI
(10 h, 33 h, 46 h, 45 h)

Observerad 11.5-20.9. Fyrtofem (45)

lokaler med fynd under häckningsstid (1.6-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (11), Hallstahammar (2), Köping (3), Sala (4), Surahammar (8), Lindsberg (6), Nora (3), Norberg (2), Fagersta (3), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1). Högre (minst 10 ex.) sträcksiifror:

Vä: 12 str. (SV) Kvicksund, Rytterne, 31.8 (Joaachim Strengboom m.fl.).

Vit stork *Ciconia ciconia* vid Herrskogen, Kolbäck.
Foto: Lillebror Hammarström

Fa: 13 str. (S) Backgården, Västanfors, 30.8 (Jan Hellsström m.fl.), 21 str. (S) Backgården 31.8 (Jan Hellsström).

Thomas Pettersson

13.8. I år kunde dock en häckning konstateras genom bofynd och två intill sittande årsgar! Övriga fynd:
Ha: 1 ex. Lyckhem, Kolbäck, 26.7 (Bengt Hulén).

Kö: 1 str. (V) Norsa, Munktorp, 3.5 (Peter Ekelund).

Ku: 1 förbifl. Örberga, Björskog, 12.7 (Daniel Bremer, Lillebror Hammarström).

Sa: 1 ex. Näs, Fläckebo, 23.5 (Daniel Green).

Lj: 1 ad. str. Fimmåkersjön, Fellingsbro, 23.8 (Sven Larsson).

Fa: 1 förbifl. Fagersta, Västanfors, 8.8 (Leif Lejdelin).

Thomas Pettersson

Röd glada *Milvus milvus*

FI

(1 ex., 4 ex., 3 ex., 8 ex.)

Vä: 1 1K Asköviken, Dingtuna, 10-11.8 (Lars Karlsson, Christer Svensk).

Ha: 1 str. (SV) Herrevad, Kolbäck, 31.7 (Stefan Johansson gm Per Eriksson).

Kö: 1 förbifl. Torpängen, Kolsva, 14.7 (Lennart Andersson).

Ku: 1 2K+ Kungsudden, K. Barkarö, 17.7 (Patrik Rhönstad).

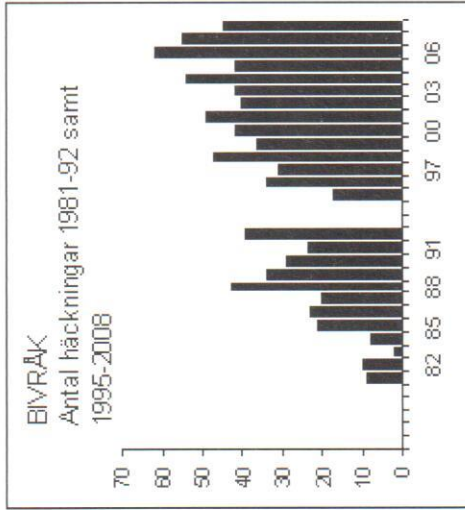
Sa: 1 2K+ Sörsalbo, Västerfärnebo, 28.7 (Kristofer Ekman).

Brun glada *Milvus migrans*

FI

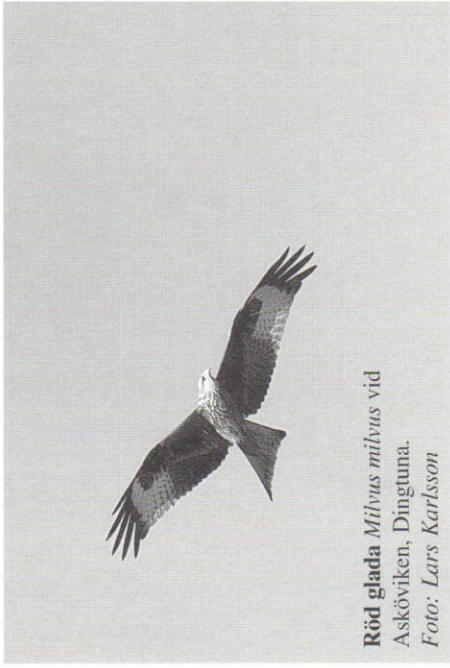
(1 ex., 3 ex., 5 ex., 8 ex.)

I vanlig ordning gjordes åtskilliga iakttagelser i trakten av Västerås, 1 år under perioden 5.4-

L: 1 ex. Södra Måle, Lindes, 3.7 (Sven Larsson, Roland Thuvander). 1 förbifl. Grimmsöbodar, Ramsberg, 8.6 (Kent Sköld gm Johan Månsson).

L: 1 ad. str. (S) Højfjörn 11.7 (Bertil Rahm).
Thomas Pettersson

Röd glada *Milvus milvus* vid Askövikens, Dingtuna.
Foto: Lars Karlsson

Havsörn *Haliaeetus albicilla*
NT/VI

Sju (7) konstaterade häckningar med totalt 9 boungar rapporterade, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid på ytterligare 5 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (2), Norberg (1), Fagersta (1). Ingen större (minst 20 ex.) ansamling rapporterad i år.
Thomas Pettersson

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*
FI

Observerad 9.3-17.10 (9.11). Häckningar (14, 29, 30, 38), säkerställda såväl som troliga, rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (8), Hallstahammar (1), Köping (4), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (9), Surahammar (3), Lindesberg (6), Fagersta (1). Inga större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor rapporterade i år. Sena fynd (fr.o.m. 16.10):

Kö: 1 honf. Norså, Munktorp, 9.11 (Mikael Rhönnsstad).

S: 1 IK Turkiesjön, Rammäs, 17.10 (Mikael Leppälampi).

Thomas Pettersson

Blå kärrhök *Circus cyaneus*
VU/VI

(328 FD, 222 FD, 331 FD, 360 FD)

Sammanlagt 360 fågel-dagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (111), Hallstahammar (12), Köping (36), Kungsör (7), Arboga (6), Sala (60), Surahammar (54), Lindesberg (37), Nora (15), Norberg (6), Fagersta (11), Skinnskatteberg (2), Ludvika (2), Hällefors (1). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (11), februari (11), mars (13), april (116), maj (11), juni (1), juli (6), augusti (40), september (85), oktober (57), november (8), december (1). Under den första vinterperioden gjordes fynd 1.1-29.2 av sammanlagt ca 13 ex.:

Vä: 1 honf. Hacksta, Västerås, 5.1 (Torbjörn Hegedüs, Kjetil Jensen). 1 honf. Valla, Romfartuna, 1-27.1 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti). 1 f. Ås, Romfartuna, 10.2 (Stefan Karlsson). 1 ad. Hedensberg, Tillberga, 1.2 (Gunnar Eriksson). 1 ad. m. Ekeby, Tortuna, 23.2 (Markus Rehnberg). 2 mm Nibble, Sevala, 13.1 (Sten-Ove Sandell).

Kö: 1 honf. förbifl. Nibble backe, Köping, 3.1 (Daniel Bremer). 1 honf. Norrberga, Munktorp, 11.1-28.2 (Lillebror Hammarström m.fl.).

S: 1 f. Hullberget, Fläckebo, 12.2 (Stefan Karlsson).

S: 1 m. Lisjöviken, Sura, 29.2 (Mikael Leppälampi). 1 2K Gnien, Rammäs, 26.2 (Ralf Lundmark).

L: 1 ad. m. Västvallan, Fellingsbro, 12.1-3.2 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

1 december gjordes endast ett fynd:

Vä: 1 ad. m. Bocksjön, Tortuna, 9.12 (Kjetil Jensen).

Sommarfynd (juni-juli) gjordes på 5 lokaler, men inte i något fall under omständigheter som tyder på häckning:

Vä: 1 ad. m. förbifl. Solingsorp, Romfartuna, 27.7 (Gunnar Lignell).

Kö: 1 m. födosökande Dömså, Kolsva, 17.7 (Lennart Andersson).

Ar: 1 ad. m. förbifl. Koberg, Arboga, 3.6 (Hans Wilhelmsson).

S: 1 f. Gnien, Rammäs, 20-21.7 (Jan Österberg m.fl.).

Nb: 1 ad. m. förbifl. Kärrgruvan, Norberg, 6.7 (Kristofer Larsson).

Andelen adulta (3K+) hannar för respektive period: januari-februari (7/22=32%), mars-maj (64/140=46%), juni-augusti (23/47=49%), september-november (56/150=37%), december (1/1=100%). Inga höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar rapporterade i år.

Thomas Pettersson

Ängshök *Circus pygargus*
EN/VI

(0 h, 1 h, 0 h, 0 h)

Ett fåtal observationer under häckningstid, men som vanligt på senare år föreligger inga starkare

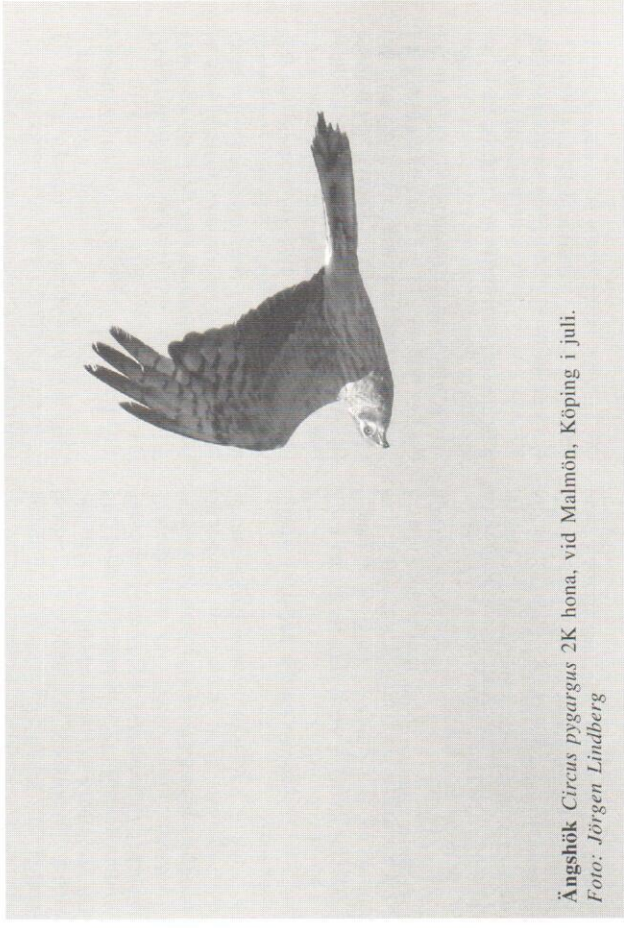
missstankar om häckning. Fynden (1, 11, 16, 20):

Vä: 1 ad. m. Askövikens, Dingtuna, 1.5 (Åsa och Robert Ekberg) och 30.5 (Pentti J. Tatti). 1 ad. m. Malma, Badelunda, Västerås, 7.5 (David Kihlberg, Anders Borgehed).

Kö: 1 f. str. (NO) Norrberga, Munktorp, 22.5 (Bernt Bergsten). 1 2K+ f. Malmön, Köping, 6.6 (Gunnar Niklasson). 1 f. Norså, Munktorp, 11.6 (Oskar Nilsson). 1 2K f. Malmön 12-20.7 (Jörgen Lindberg, Kjell Ekelund). 1 ad. m. Norrvåle, Munktorp, 12.7 (Mikael Rhönnsstad). 1 2K m. Malmön, Köping, 20.7 (Jörgen Lindberg). 1 f. Malmön 23.8 (Gunnar Niklasson).

Kö: 1 ad. m. Södra Hästhagen, Björskog, 19.5 (Patrik Rhönnsstad). 1 ad. m. Kungsuddens, K. Barkarö, 28.5 (Patrik Rhönnsstad). 1 m. Frostviken, K. Barkarö, 10.6 (Olle Sköld). 1 f. Barkaröviken, K. Barkarö, 24.8 (Börje Wennerström).
S: 1 ad. m. Erisbomossen, Fläckebo, 29.4 (Daniel Green).

S: 1 ad. m. Västersjön, Sura, 30.4 (Ralf Lundmark) och 21.5 (Mikael Leppälampi). 1 ad. m. Storängens och Gnien, Rammäs, 13.7 (Ralf Lundmark, Ingela Back). 1 f. Gnien 19.8 (Ralf Lundmark).

Ängshök *Circus pygargus* 2K hona, vid Malmön, Köping i juli.
Foto: Jörgen Lindberg

Lj: 1 honf. Västvala, Fellingsbro, 28.6-2.7 (Johan Wretenberg m.fl.).
Thomas Pettersson

Duvhöök *Accipiter gentilis*
(-, 3 H, 3 H, 2 H)

Endast två (2) konstaterade häckningar rapporterade 2008. Där till rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) på ytterligare 14 lokaler. Kommunvis fördelning: Västerås (3), Köping (3), Surahammar (5), Lindsberg (1), Nora (1), Norberg (2), Hällefors (1). Det sammanlagda antalet fågeldagar var 309 (2004: 289; 2005: 388; 2006: 436; 2007: 349) och dessa fördelade sig månadsvis under året: januari (47), februari (18), mars (35), april (43), maj (11), juni (4), juli (5), augusti (21), september (37), oktober (33), november (19), december (37).
Thomas Pettersson

Sparvhök *Accipiter nisus*

Tre (3) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Köping (1), Surahammar (1), Nora (1). Större (minst 10 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 11 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 12.10 (Tommy Emanuelsson m.fl.).
Sr: 46 str. (S) Snickarberget, Sura, 6.10 (Ralf Lundmark).

Fa: 12 str. Åvesbo, Västanfors, 13.4 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).
Thomas Pettersson

Ornvråk *Buteo buteo*

Från perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 41 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Hallstahammar (3), Köping (10), Arboga (5), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (9), Norberg (1). Från december rapporterades sammanlagt ca 33 ornvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Hallstahammar (2), Köping (6), Kungsör (6), Arboga (3), Sala (3), Lindsberg (3). Ljusa ornvråkar, s.k. "börtingevråkar":
Vä: 1 ex. Frövi, Skultuna, 14.4 (Pontus Lindberg).

Sr: 1 ex. Bysjön, Västerfärnebo, 1.8 och 24.8 (Yngve Hareland).

No: 1 str. Södra Ås, Nora, 11.4 (Anders Carlberg). 1 ex. Näsmarkerna, Viken, 1.6 (Roland Thuvander).

Nb: 1 ex. Örbäck, Karbenning, 15.4 (Bengt Lindberg, Karin Lindberg). 1 ex. Landfors mulltimmerhytta, Karbenning, 29.9 (Torbjörn Jansson).

Sk: 1 ex. Karmansbo, Hed, 30.7 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Höga (minst 25 ex.) sträcksummor och ansamlingar rapporterades endast från hösten (23.9-6.10):

Sr: 28 str. (S) Snickarberget, Sura, 23.9 (Mikael Leppälampi). 29 str. (S) Gnien, Rammäs, 29.9 (Ralf Lundmark). 139 str. (S) Snickarberget 6.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Fjällvråk *Buteo lagopus*

NT

(-, 213 FD, 561 FD, 667 FD)
Sammanlagt 667 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (124), februari (108), mars (103), april (58), maj (3), juni-juli (0), augusti (1), september (74), oktober (107), november (34), december (55). Från perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 60 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (18), Hallstahammar (6), Köping (19), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (7), Lindsberg (7). Från december rapporterades 31 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Hallstahammar (3), Köping (3), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (3), Surahammar (3), Lindsberg (3). Ett (1) sommarfynd (16.5-15.8) rapporterats:
Sr: 1 ex. Gussjöbäck, Fläckebo, 17.5 (Daniel Green).

Ingen hög (minst 15 ex.) sträcksumma rapporterad i år.

Thomas Pettersson

Större skrikörn *Aquila clanga*

FI

Kö: 1 ad. Mista, Köping, 18.3 (Daniel Bremer)*. Fyndet är det fjärde i Västmanland och det första i Köpings k.n. Senast det begav sig var i Ervalla i juli-augusti 1994.

Markus Reinberg

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

NT/FI

(80 FD, 83 FD, 93 FD, 132 FD)

Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (24), Hallstahammar (6), Köping

Kungsörn *Aquila chrysaetos*. Foto: Lillebror Hammarström

(9), Arboga (1), Sala (9), Surahammar (16), Lindsberg (32), Nora (5), Norberg (4), Fagersta (14), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2), Hällefors (4). Den månadsvisa fördelningen var: januari (22), februari (25), mars (24), april (11), maj (3), juni-augusti (0), september (5), oktober (15), november (13), december (14). Anmärkningsvärda fynd, inklusive fynd under häckningstid av fåglar rapporterade som adulta: **Sr:** 1 förbifl. Västersjön, Sura, 24.5 (Kristin Andersson).

Luc: 2 ex. Höjåm 14.5 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Thomas Pettersson

Fiskguse *Pandion haliaetus*

FI

(-, 36 H, 35 H, 14 H)
Observerad (14-16.3) 31.3-11.9. Endast fjorton (14) konstaterade häckningar föreligger, fördelade kommunvis: Västerås (2), Köping (5), Kungsör (1), Surahammar (1), Norberg (1), Fagersta (3), Hällefors (1). Tidiga fynd: **Kö:** 2 ex. Norska, Munktorp, 14.3 (Robin

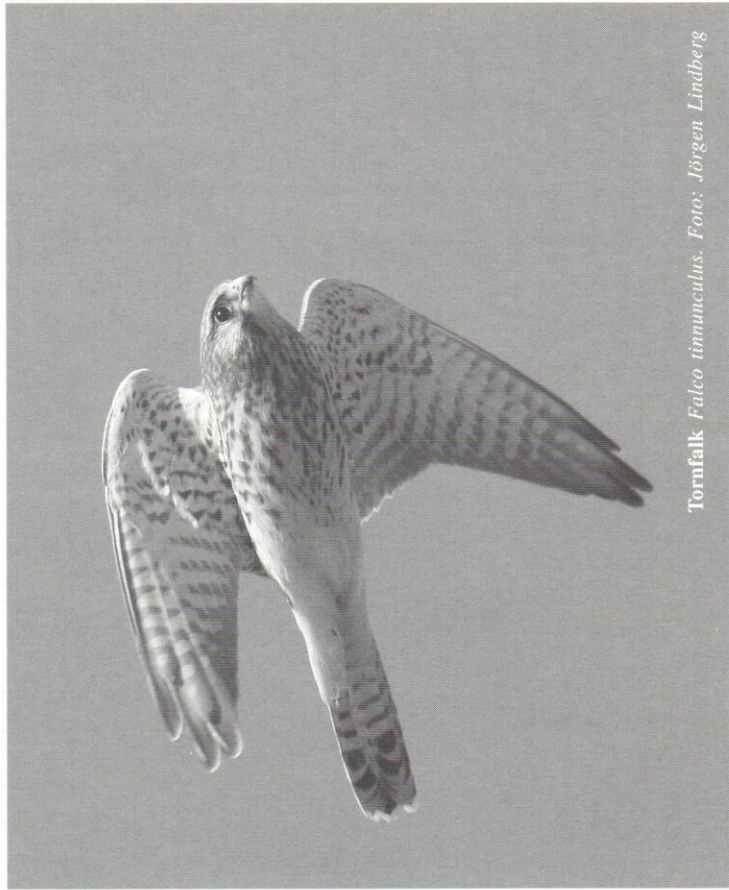
Rohback, Anton Suontausta). 1 ex. Norska 16.3 (Robin Rohback, Daniel Bremer).

Thomas Pettersson

Tornfalk *Falco tinnunculus*

(11 h, 19 h, 40 h, 100 h)

Trettio tre (33) konstaterade häckningar och ytterligare 67 lokaler med observation under häckningstid (1.5-31.7), fördelade kommunvis: Västerås (15), Hallstahammar (3), Köping (18), Kungsör (11), Arboga (7), Sala (18), Surahammar (6), Lindsberg (7), Nora (2), Norberg (3), Fagersta (7), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (1). Under övriga året 400 fågeldagar (2005: 268; 2006: 644; 2007: 255) fördelade på föråret (1.1-30.4; 138) respektive efteråret (1.8-31.12; 262), kommunvis: Västerås (29/80), Hallstahammar (6/9), Köping (15/32), Kungsör (5/9), Arboga (3/6), Sala (23/56), Surahammar (8/32), Lindsberg (20/7), Nora (4/17), Skinnskatteberg (2/0), Norberg (6/1), Fagersta (16/12), Ludvika (1/0), Hällefors (0/1). Från perioden 1.1-29.2 rapporterades 15 fåglar med följande kommunvisa fördel-

Tormfalk *Falco tinnunculus*. Foto: Jörgen Lindberg

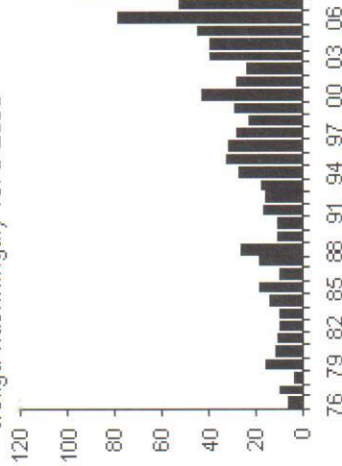
ning: Västerås (3), Köping (2), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (3). Från december rapporterades sammanlagt 6 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Köping (1), Kungsör (3), Sala (1).
Thomas Pettersson

Aftonfalk *Falco vespertinus*

(0 ex., 1 ex., 2 ex., 3 ex.)
Vå: 1 2K+ f Skultunasågen, Skultuna, 13-18.5 (Markus Rehnberg m.fl.).
1 2K+ f förbifl. Lövsta, Dingtuna, 15.5 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 1 2K f Rallsta, Berg, 17.5 (Per Eriksson m.fl.).
Thomas Pettersson

TORNFAALK

Antal rapporterade häckningar (inkl. troliga häckningar) 1976-2008

Altonfalk *Falco vespertinus* vid Skultunasågen. Skultuna 14 maj. Foto: Markus Rehnberg

Stenfalk *Falco columbarius*

FI

(-, 95 FD, 112 FD, 121 FD)
Inget fynd under häckningstid (1.6-31.7) rapporterats, men följande fynd är i sammanhanget ändå anmärkningsvärt:

Ha: 1 IK Forsta, Kolbäck, 11.8 (Torbjörn Dahlgren).

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på följande sätt (74 resp. efteråret (47): Västerås (14/9), Hallstahammar (5/4), Köping (6/3), Sala (7/5), Surahammar (17/7), Lindesberg (10/6), Nora (4/10), Norberg (0/1), Fagersta (7/2), Ludvika (4/0). Månadsvis fördelning: januari (1), februari (1), mars (9), april (50), maj (13), juni (0), juli (0), augusti (4), september (23), oktober (14), november (5), december (1). Övriga anmärkningsvärda fynd, inklusive vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Vå: 1 ad. m Gränåsjön, Haraker, 6.2 (Daniel Green).

No: 1 ad. m Södra Ås, Nora, 19.1 resp. 21.12 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Lärkfalk *Falco subbuteo*

(-, 40 h, 64 h, 67 h)

Observerad 30.4-1.10. Sextiosju (67) lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (16), Hallstahammar (3), Köping (10), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (3), Surahammar (11), Lindesberg (9), Nora (5), Norberg (2), Fagersta (3), Skimnskatteberg (1), Ludvika (1), Hällefors (1). Tidiga fynd (i.o.m. 30.4):

Su: 2 ex. Sörsjön, Sura, 30.4 (Ralf Lundmark).
No: 2 ex. Alntorpsö, Nora, 30.4 (Anders Carlberg).

Sena fynd (i.r.o.m. 1.10):

Su: 1 ex. Gnien, Rammås, 1.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* VU/FI

(5 ex., 12 ex., 42 ex., 57 ex.)
Ingen observation med någon tydlig indikation på häckning gjordes i år heller, även om ett par fynd gjordes under högsommaren:
Li: 1 förbifl. Sällingsjön, Fellingingsbro, 20.7 (Mattias Rudenvall). 1 str. (Ö) Vedeväg, Lindes, 29.7 (Mattias Rudenvall).

Därutöver rapporterades sammanlagt ca 55 individer under flyttningstider, varav 22 ex. under vårflyttningen (4.3-11.5) och 33 ex. under höstflyttningen (13.8-14.10). Den kommunvisa fördelningen var följande (vår/höst): Västerås (7/9), Hallstahammar (1/3), Köping (1/2), Kungsör (1/2), Sala (7/2), Surahammar (1/8), Lindesberg (2/2), Nora (0/2), Fagersta (1/2), Ludvika (1/1). Det är anmärkningsvärt tidigt med fynd i mars månad:

Sa: 1 ex. Storsjön, Mökhlinta, 16.3 (Stig Öhman).
Li: 1 ad. förbifl. Hagaberg, Näsby, 20.3 (Jan-Erik Malmstigen).

Fa: 1 ad. str. (N) Backgården, Västanfors, 4.3 (Jan Hellström).

Fynd av fåglar som har rapporterats som sträckande:
Vä: 1 str. (N) Ridön, V.-Barkarö, 11.5 (Henrik Dahl). 1 IK str. (S) Kvicksund, Rytterne, 27.8

(Joachim Strengbom). 1 str. (SV) Askövikens Dingtuna, 9.9 (Åsa och Robert Ekberg, Janne Virking). 1 IK m str. (S) Kvicksund 9.9 (Tommy Emanuelsson).

Li: 1 ad. str. (SO) Hagaberg, Näsby, 1.5 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg). 1 str. (Ö) Vedeväg, Lindes, 29.7 (Mattias Rudenvall).

Fa: 1 ad. str. (N) Backgården, Västanfors, 4.3 (Jan Hellström). 1 str. (S) St. Öljärnen, Västanfors, 13.9 (Roland Narfström). 1 IK str. (SV) Backgården 26.9 (Jan Hellström).

No: 1 str. (S) Bergsmanshyttan, Nora, 13.9 (Anders Carlberg).

Lu: 1 str. (S) Hötjörn 20.9 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Observerad, förutom vinterfynden (se nedan), 3.4-23.10. Minst fem (5) konstaterade häckningar rapporterade:

Vä: 1 IK Sjöboden, Ångsö, 22.7 (Torbjörn Hegedüs).

Li: 1 IK Hagaberg, Frövi, Näsby, 20.7 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 3 pulli Södra Ås, Nora, 24.8 (Anders Carlberg).

Lu: 2 kullar (5+4 pulli) Hötjörn 25.6-15.8 (Bertil Rahm, Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Sammanlagt 52 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 38 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (6 lokaler/11 ex.), Hallstahammar (1/2), Köping (3/4), Kungsör (1/1), Arboga (2/3), Sala (1/1), Surahammar (9/12), Lindesberg (5/6), Nora (3/3), Norberg (3/3), Fagersta (1/1), Ludvika (2/4), Hällefors (1/1). Vinterfynd:

Li: 1-2 ex. Hagaberg och Ullersättersviken, Näsby, 5.1-1.4 (Sven-Olof Eriksson m.fl.). 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 7.11-28.12 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Både antalet lokaler och antalet individer är låga, jämfört med den senaste tioårsperioden, de lägsta sedan 2001. Fjärde året i rad med övervintrande vattenrall i Näsby och en femte övervintring påbjörjad!
Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

VU/FI

(21 ex., 19 ex., 23 ex., 8 ex.)

Sa: 2 sj. Gussjön, Fläckebo, 8.5 (Kristen Ekman).

Su: 2 sj. Turkiesjön, Ramnäs, 24-25.5 (Ralf Lundmark, Katarina Boström). 1 sj. Västersjön, Sura, 28.6 (Gustav Renberg).

Li: 1 sj. Storåbadet, Råsvalen, Lindes, 1-13.5

(Mats Andersson m.fl.).
Ör: 1 sj. Ervallaängarna, Ervalla, 7.6 (Bo Runeson).

Lu: 1 sj. Hötjörn 27.4 (Bertil Rahm).
Liksom förra året ett mycket dåligt år för arten i Västmanland. Vi har nu två låga noteringar i rad, de lägsta sedan 1985! Inte en enda fågel i anslutning till Mälaren, vilket är första gången sedan 1987.

Thomas Pettersson

Kornknarr *Crex crex*

VU/FI

(22 ex., 36 ex., 105 ex., 75 ex.)

Ingen konstaterad häckning rapporterad, men sammanlagt 75 revirhävande fåglar hördes under perioden 18.5-26.7, kommunvis fördelade: Västerås (10), Hallstahammar (5), Köping (9), Kungsör (2), Arboga (5), Sala (6), Surahammar (8), Lindesberg (7), Örebro (3), Nora (6), Norberg (2), Fagersta (4), Skinnskatteberg (7), Ljusnarsberg (1). Av någon anledning är antalet rapporter från Sala k:n ovanligt lågt, i synnerhet från Fläckebo och Västerfärnebo, där kornknarren sedan länge haft ett stadigt fäste. Sammantaget ett rätt medelmåttigt antal i landskapet 2008, strax över medianen för de senaste tjugo åren. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Rörhöna *Gallinula chloropus*

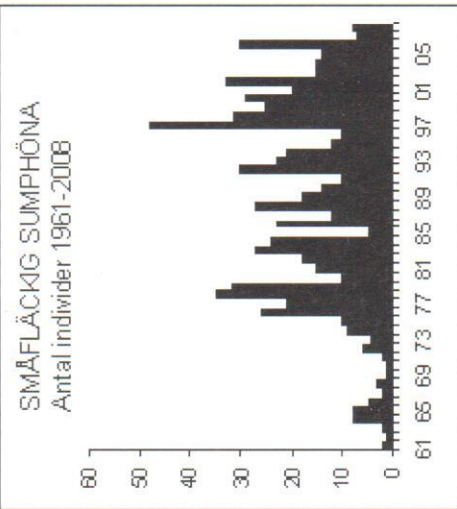
Observerad, förutom vinterfynden (se nedan), 10.4-2.11. Elva (11) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade på Västerås (8) och Surahammar (3). Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Ångkraftverket, Västerås, 5.2 (Ulf Broberg).

Sa: 1 ex. Reningsverket, Sala, 24-27.2 (Lars Österberg).

Övriga fynd, exklusive häckningslokaler:

Vä: 2 ex. Svartån vid Aroslund, Västerås, 13.4 (Jan Hellstrand). 1 ex. Prästbron, Västerås, 21.5 (Magnus Fridolfsson). 1 ad. Västerås slott, Västerås, 5.6 (Markus Rehnberg). 1 ex. Lögarängen, Västerås, 7-18.6 (Janne Virking, Magnus Eriksson). 1 IK Färjkajen, Västerås, 22.8 (Per G. Hedenbo).

Hä: 1 ex. Mölntorp, Säby, 3.5 (Ulif Carlsson).
Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp, 17.6 (Jörgen Lindberg, Bernt Bergsten). 1 IK Norsa 12.8 (Jörgen Lindberg, Göran Nilsson). 1 ex. Norsa 16-29.9 (Jörgen Lindberg, Göran Nilsson).
Ar: 1 ex. Arbogaån vid Arboga, Arboga, 20.5 (Hans Wilhelmsson).

Sa: 2 ex. Ekeby damm, Sala, 10.4-21.7 (Kalle Källebrink), 1 ex. Sala gruva, Sala, 19.4-22.5 (Kalle Källebrink). 1 ex. Mellandammen, Sala, 27.4 (Kriser Ekman). 1 ex. Kalkbacken, Sala, 10.5 (Kriser Ekman). 1 ex. Lergroparna, Sala, 11.5 och 2.7 (Kriser Ekman). 3 ad. Ekeby damm, Sala, 1.9 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Su: 1 ex. Sägdammen, Ramnäs, 25-29.4 (Katarina Boström, Gudrun Eriksson-Lindgren).

Rörhöna *Gallinula chloropus* vid Biskopsbron, Västerås i oktober.
Foto: Jörgen Lindberg

Su: 30 par Turkiesjön, Ramnäs, 15.4-15.5 (Mikael Leppälampi, Ralf Lundmark). 50 pulli Turkiesjön, Ramnäs, 25.6 (Ralf Lundmark).
Vinterfynd i några fall de allra första flyttarna:
Vä: 1-2 ex. Ångkraftverket, Västerås, 1.1-17.2 (Ulif Broberg m.fl.), 1 ex. Ångkraftverket 1-31.12 (Christer Sundström m.fl.). 1 ex. Kvikksund, Rytterne, 13.12 (Tommy Emanuelsson, Yonas Ericsson).

Kö: 1 ex. Cementatippen, Malmön, Köping, 17.2 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Su: 1 ex. hört Surahammar, Sura, 25.2 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Östersjön, Sura, 27.2 (Mikael Leppälampi). 1 ex. hört Västersjön, Sura, 29.2 (Ralf Lundmark).

Lä: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 29.2 (Jan-Erik Malmstigen).

Thomas Pettersson

Trana *Grus grus*

FI

(-, 46 h, 53 h, 118 h)
Observerad 6.3-14.10 (26.10). Sammanlagt 118 häckningar, eller troliga häckningar, rapportades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (11), Köping (12), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (25), Surahammar (25), Lindsberg (15), Nora (5), Örebro (1), Norberg (3), Fagersta (11), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (4). Höstrastningen redovisas i tabell 3. Höga (minst 200 ex.) sträcksommar:

Su: 915 str. (S) Snickarberget, Sura, 6.10 (Ralf Lundmark). 200 str. (S) Surahammar, Sura, 7.10 (Katarina Boström).

Fa: 520 str. (S) Backgården, Västanfors, 7.10 (Pentti Korhonen). 336 str. (S) Brandbo, Västanfors, 7.10 (Roland Narfström). 224 str. (SV) Backgården, Västanfors, 12.10 (Jan Hellström, Jan Lejdelin).

Sena fynd (fr.o.m. 16.10):

Vä: 9 r. Asköviken, V.-Barkarö, 17.10 (Torbjörn Hegedüs). 1 ad. r. Skrärmsta, Haraker, 26.10 (Håkan Johansson).

Thomas Pettersson

Strandskata *Haematopus ostralegus*
 (44 FD, 66 FD, 146 FD, 255 FD)

Ingen konstaterad häckning rapporterad. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (89), Hallstahammar (17), Köping (14), Kungsör (23), Surahammar (2), Lindsberg (79), Nora (26), Fagersta (1), Ludvika (2), Hällefors (2).
 Månadsvis fördelning: mars (1), april (51), maj (107), juni (22), juli (37), augusti (32), september (2), oktober (3). Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksommar:

Vä: 12 r. Björkskärr, Ångsö, 20.4 (Thomas Pettersson). 5 ex. Östra holmen, Västerås, 1.6 (Anders Dahllöv). 7 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 14.7 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson). 26 r. Asköviken, V.-Barkarö, 18.8 (Janne Virking, Robert Ekberg).

Hä: 5 förbiff. Klovstenen, Kolbäck, 5.7 (Ulif Carlsson, Thomas Hedström).

Ku: 5 str. (V) Kungssudden, K. Barkarö, 16.7 (Patrik Rhönnsstad). 5 str. (SV) Kungssudden, 21.7 (Patrik Rhönnsstad).

Tabell 3. Antal rastande tranor inom olika delområden i Västmanland hösten 2008. Endast uppgifter om minst 50 ex. har beaktats. Delområdena har ordnats från norr till söder.

Delområde	1-10 aug.	11-20 aug.	21-31 aug.	1-10 sep.	11-20 sep.	21-30 sep.	1-10 okt.	11-20 okt.	Summa
Möklinta	87	310	518	650	360	406	237	-	237
Sala	-	-	250	700	662	300	-	-	-
Fläckebo/Västerf.	-	180	-	760	-	-	-	-	-
Romfartuna	-	-	200	310	180	-	-	-	-
Dingtuna/Rytterne	-	50	80	95	102	119	-	51	51
Fellingsbro	-	-	300	170	200	330	-	-	-
Summa	87	540	1 348	2 685	1 504	1 155	237	51	

Li: 26 str. (N) Usken, Lindes, 1.5 (Hans Norelius).
37 str. (O) Hagaberg, Frövi, Näsby, 1.5
(Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).

No: 10 r. Norra Ryssholmen, Norasjön, 1.5 (Anders Carlberg).
Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

(32 h, 30 h, 31 h, 23 h)

Tjugotre (23) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats från följande kommuner: Västerås (3), Köping (1), Sala (1), Surahammar (4), Lindesberg (4), Nora (4), Fagersta (1), Ludvika (1). Utom häckningstid 88 fågel-dagar, fördelade kommunvis samt på perioderna 31.3-30.4 (83) respektive 1.8-3.8 (5); Västerås 17/0, Hallstahammar 3/0, Köping 10/1, Sala 2/0, Surahammar 38/4, Lindesberg 3/0, Nora 2/0, Norberg 1/0, Fagersta 3/0, Ludvika 4/0.
Jörgen Lindberg

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

(135 FD, 97 FD, 267 FD, 411 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis: Västerås (34), Hallstahammar (261), Köping (42), Kungsör (3), Sala (3), Surahammar (8), Nora (2), Ludvika (58). Månadsvis fördelning: april (7), maj (18), juni (2), juli (12), augusti (350),

september (20), oktober (2). Större (minst 10 ex.) flockar:

Vä: 14 ad r. Bällsta, Haraker, 23.8 (Markus Rehnberg).

Ha: 15 r. Saxtorp, Kolbäck, 10.8 (Per Eriksson, Stefan Johansson, Ulf Carlsson). 14 ad. r. Saxtorp 14.8 (Stefan Johansson, Ulf Carlsson). 42 r. Saxtorp 15.8 (Lena Öling m.fl.). 47 r. Saxtorp 16.8 (Kjell Ekelund, Ulf Carlsson). 33 r. Saxtorp 18.8 (Christer Andersson m.fl.). 25 r. Saxtorp 20.8 (Torbjörn Dahlgren). 33 r. Saxtorp 21.8 (Thomas Hedström). 15 r. Saxtorp 22.8 (Stefan Johansson).

Lä: 20 r. Hötjärn 8.8 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

FI

(1, 1, 3, 17)

Vä: 6 r. Botsberga, Tortuna, 16.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 6 r. Dräggesta, Tortuna, 16.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 8 r. Dräggesta 17.5 (Kjetil Jensen m.fl.). 2 r. Nibble, Tillberga, 18.5 (Pentti J. Tatti). 2 r. Hällby, Tillberga, 18.5 (Pontus Lindberg).

Ha: 2 ex. Värpeby, Kolbäck, 14.5 (Torbjörn Dahlgren, Ulf Carlsson). 14 r. Rallsta, Berg,

17.5 (Kaj Engberg m.fl.). 36 ex. Värpeby 18.5 (Daniel Hedenbo m.fl.). 16 r. Rallsta 19.5 (Thomas Hedström). 31 r. Värpeby 19.5 (Fredrik Backlund m.fl.). 2 r. Rallsta 20.5 (Thomas Hedström).

Sä: 17 ex. Gussjöbäck, Fläckebo, 17.5 (Phil Cunningham). 33 r. Gussjöbäck 18.5 (Phil Cunningham). 1 ad. r. Storängen, Ramnäs, 7.5 (Ralf Lundmark).

No: 5 r. Södra Ås, Nora, 17-18.5 (Anders Carlberg, Peter Bernövall), 12 r. Bergsmanshyttan, Nora, 17.5 (Anders Carlberg, Håkan Lavebratt m.fl.).

Fä: 1 str. (SO) Backgården, Västanfors, 23.8 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

FI

(-, 8 h, 8 h, 5 h)

Fem (5) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats. Den kommunvisa fördelningen var: Nora (3), Fagersta (2). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: 250 ex. Dräggesta, Tortuna, 29.4 (Åke Berg). 450 r. Dräggesta, 6.5 (Åke Berg).

Ha: 107 r. Rallsta, Berg, 26.4 (Per Eriksson, Lena Öling). 127 r. Frössvi, Hallstahammar, 27.4 (Per Eriksson).

Li: 150 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Jörgen Lindberg

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Vä: 1 förbifl. Askövikens, V.-Barkarö, 23.5 (Markus Rehnberg, Niclas Lignell). 4 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 16.7 (Joachim Strengbom m.fl.). 22 str. (SV) Brandthovda, Västerås, 12.8 (Sören Larsson). 4 str. (V) Kvikksund 12.8 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson). 19 str. Askövikens 18.8 (Janne Virking, Robert Ekberg). 36 str. (SV) Kvikksund 19.8 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson). 1 ad. + 1 IK str. (V) Kvikksund 27.8 (Joachim Strengbom). 1 str. (SV) Rudö, Rytterne, 31.8 (Åsa och Robert Ekberg). 1 str. (S) Östra holmen, Västerås, 10.9 (Sören Larsson). 1 str. (S) Askövikens 12.10 (Mikael Leppälampi, Kristin Andersson).

Ha: 4 ad. r. Saxtorp, Kolbäck, 13.8 (Stefan Johansson m.fl.). 4 r. Saxtorp 14.8 (Stefan Johansson m.fl.). 2 r. Saxtorp 15.8 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 r. Saxtorp 16.8 (Ulf Carlsson). 1 str. (S) Borgäsund, Kolbäck, 18.8 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 r. Saxtorp 22.8 (Stefan Johansson).
Kö: 1 str. Malmön, Köping, 19.7 (Jörgen Lindberg). 1 ad. r. Norså, Munktorp, 21.8 (Jörgen Lindberg).

Sä: 1 str. (SV) Väster Bännbäck, Möklinta, 18.7 (Johan Södercrantz). 1 str. (SV) Gudmundstorp, Sala, 25.9 (Kristen Ekman).

Sir: 3 ad. r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 15.7 (Mikael Leppälampi, Ralf Lundmark). 4 r.

Högbymaden 16.7 (Gudrun Eriksson-Lindgren m.fl.). 1 ad. r. Högbymaden 17.7 (Katarina

Boström m.fl.). 1 ad. r. Högbymaden 18.7 (Kjetil Jensen, Mikael Leppälampi). 11 str.

(SV) Västersjön, Sura, 18.8 (Sören Larsson). 11 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 18.8 (Ralf Lundmark). 1 IK str. (S) Gnien 28.8 (Ralf Lund-

mark). 1 str. (S) Lomflyn, Sura, 27.9 (Mikael Leppälampi). 1 IK str. (S) Gnien 4.10 (Ralf Lundmark).

Li: 1 förbifl. Västvalla, Fellingsbro, 25.5 (Johan Wretenberg). 1 str. (S) St. Lindessjön, Lindes,

4.10 (Per-Martin Ramberg).

Fä: 1 str. (SV) Björksta, Västanfors, 30.10 (Jan Hellström).

Lä: 1 IK r. Hötjärn 5-6.10 (Bertil Rahm m.fl.). 1 ex. Hötjärn 12.10 (Dan Thunberg, Ellsa-

beth von Knorring).

Jörgen Lindberg

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

(-, 31 FD 100, 155 FD 100, 314 FD 100)

Kommunvis fördelning av 314 FD 100. Västerås (112), Hallstahammar (24), Köping (39), Arboga (14), Sala (27), Surahammar (46), Lindesberg (50), Norberg (2). Månadsvis fördelning: februari (13), mars (50), april (17), maj-juni (1), juli (21), augusti (82), september (77), oktober (39), november (14). De största (minst 500 ex.) ansamlingarna:

Vä: 500 r. Askövikens, V.-Barkarö, 8.9 (Robert Ekberg), 600 r. Askövikens 14.9 (Torbjörn Hegedüs), 550 förbifl. Askövikens 18.9 (Pontus Lindberg), 500 ex. Askövikens 16.10 (Pontus Lindberg).

Ha: 600 ex. Rallsta, Berg, 3.8 (Ulf Carlsson).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius* vid Noruddens Fläckebo
Foto: Kjetil Jensen

Su: 550 r. Bysjön, Västerfärnebo, 4.8 (Yngve Hareland).
Jörgen Lindberg

Kustsnäppa *Calidris canutus*
(3, 7, 7, 14)

Vä: 1 str. (SV) Kvikksund, Rytterne, 16.7 (Joachim Strengbom m.fl.).
Ku: 27 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 18.7 (Patrik Rhönnsstad).
Su: 2 str. (SV) Väster Bännbäck, Möklinta, 18.7 (Johan Södercrantz).
Su: 2 ad. r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 16.7 (Ralf Lundmark), 1 ad. r. Högbymaden 17.7 (Mikael Leppälampi), 25 str. (SV) Högbymaden 18.7 (Mikael Leppälampi, Lars-Erik Collin), 2 ad. r. Högbymaden 18.7 (Ralf Lundmark), 1 ad. r. Högbymaden 19.7 (Ralf Lundmark, Inge Larsson), 1 ad. r. Högbymaden 20.7 (Eva Johansson m.fl.), 1 ad. r. Högbymaden 21.7 (Sören Larsson m.fl.), 1 ad. r. Högbymaden 22.7 (Torbjörn Hegedüs), 1 r. Högbymaden 23.7 (Katarina Boström).
Li: 17 str. (SV) Sällingsjön, Fellingsbro, 19.7 (Mattias Rudenvall).

Fa: 4 ad. str. (SV) Backgården, Västanfors, 18.7 (Jan Hellström).
Jörgen Lindberg

Småsnäppa *Calidris minuta*
FI

(16 FD, 26 FD, 44 FD, 31 FD)
Vä: 1 r. Askövikens, Dingtuna, 12.5 (Pontus Lindberg), 1 r. Askövikens 15.5 (Robert Ekberg), 2 1K r. Bälsta, Haraker, 6.9 (Markus Rehnberg).
Ha: 1 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 18.5 (Per Eriksson m.fl.), 1 r. Lagårdssjön 20.5 (Ulif Carlsson), 2 r. Prästgården, Kolbäck, 7.8 (Ulif Carlsson m.fl.), 1 r. Prästgården 8.8 (Lena Öling m.fl.), 1 r. Saxtorp, Kolbäck, 20.8 (Torbjörn Dahlgren).
Kö: 6 r. Norsa, Munktorp, 12.9 (Göran Nilsson), 2 r. Norsa 13.9 (Jörgen Lindberg m.fl.).
Su: 1 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 18.5 (Ralf Lundmark), 1 r. Högbymaden 13.7 (Ralf Lundmark m.fl.), 1 r. Högbymaden 16.7 (Mikael Leppälampi), 5 r. Högbymaden 17.7 (Mikael Leppälampi), 1 1K r. Storängens, Ramnäs, 9.10 (Mikael Leppälampi).

Lu: 2 r. Højäm 27.5 (Dan Thunberg), 1 ad. r. Højäm 20.7 (Bertil Rahm, Andreas Sandberg).
1 1K r. Højäm 22.8 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).
Jörgen Lindberg

Mosnäppa *Calidris temminckii*
NT

(195 FD, 141 FD, 237 FD, 302 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (72), Hallstahammar (48), Köping (74), Kungälv (4), Surahammar (47), Lindesberg (2), Nora (18), Fagersta (6), Ludvika (31), Större (minst 10 ex.) ansamlingar.
Vä: 20 r. Rudö, Rytterne, 17.5 (Jan Hellstrand, Pentti J. Tatti).
Ha: 25 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 18.5 (Ulif Carlsson).
Kö: 10 r. Norsa, Munktorp, 19.5 (Jörgen Lindberg m.fl.).
Jörgen Lindberg

Tuvsnäppa *Calidris melanotos*

Vä: 1 2K+ r. Rudö, Rytterne, 25-28.4 (Åsa och Robert Ekberg m.fl.)*.
Femte fyndet i Västmanland! Unikt med denna individ är det faktum att den utgör det på året tidigaste fyndet någonsin i Sverige! Tidigare rekordnotering gjordes den 28 april (SOF 2003).
Markus Rehnberg

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

(11 FD, 29 FD, 32 FD, 150 FD)
Vä: 3 r. Spången, Askövikens, Rytterne, 20.7 (Richard Lager), 3 ad. r. Askövikens, V-Barkarö, 21.7 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: 2 ad. r. Saxtorp, Kolbäck, 18.8 (Per Eriksson m.fl.), 1 r. Saxtorp 20.8 (Torbjörn Dahlgren).

Kö: 1 ad. r. Norsa, Munktorp, 19.7 (Peter Ekelund, Göran Nilsson), 3 ad. r. Norsa 20.7 (Peter Ekelund m.fl.), 1 ad. r. Norsa 22.7 (Daniel Bremer), 2 1K r. Norsa 29.8-1.9 (Göran Nilsson m.fl.), 1 1K r. Norsa, 3-5.9 (Jörgen Lindberg m.fl.), 2 1K r. Norsa 6.9 (Jörgen Lindberg m.fl.), 3 1K r. Norsa 7.9 (Göran Nilsson m.fl.).
Su: 2 ad. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 13.7 (Ralf Lundmark m.fl.), 2 ad. Högbymaden 14.7 (Ralf Lundmark m.fl.), 1 ad. r. Högbymaden 15.7 (Ralf Lundmark, Mikael Leppälampi), 9 ad. Högbymaden 16.7 (Robert Lager m.fl.), 2

ad. r. Högbymaden 17.7 (Mikael Leppälampi m.fl.), 42 ad. r. Högbymaden 18.7 (Kjetil Jensen m.fl.), 28 ad. Högbymaden 19.7 (Jan Johansson m.fl.), 9 ad. r. Högbymaden 20.7 (Ralf Lundmark), 6 ad. r. Högbymaden 21.7 (Sören Larsson m.fl.), 3 ad. r. Högbymaden 22.7 (Torbjörn Hegedüs).

Lu: 2 ad. r. Højäm 19.7 (Andreas Sandberg, Linnea Jakobsson), 4 ad. r. Højäm 20.7 (Bertil Rahm m.fl.), 2 ad. r. Højäm, 21.7 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Kärrensäppa *Calidris alpina*

(0 FD¹⁰, 9 FD¹⁰, 39 FD¹⁰, 44 FD¹⁰)
Större (minst 10 ex.) ansamlingar.
Vä: 18 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 14.7 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson), 36 str. (V) Kvikksund 16.7 (Joachim Strengbom m.fl.), 10 r. Spången, Askövikens, Rytterne, 20.7 (Richard Lager), 13 str. (V) Kvikksund 27.9 (Joachim Strengbom m.fl.).
Kö: 14 1K r. Norsa, 1.10 (Jörgen Lindberg), 15 1K r. Norsa 2.10 (Göran Nilsson), 16 1K r. Norsa 3.10 (Göran Nilsson), 16 ex. Norsa 5.10 (Daniel Bremer, Jonathan Bremer), 17 1K r. Norsa 6.10 (Jörgen Lindberg), 11 1K r. Norsa 7.10 (Jörgen Lindberg).

Ku: 37 ad. str. (V) Kungsudden, K. Barkarö, 16.7 (Patrik Rhönnsstad).

Su: 11 ad. r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 16.7 (Katarina Boström m.fl.), 56 ad. r. Högbymaden 17.7 (Sten-Ove Sandell m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa *Limicola falcinellus*

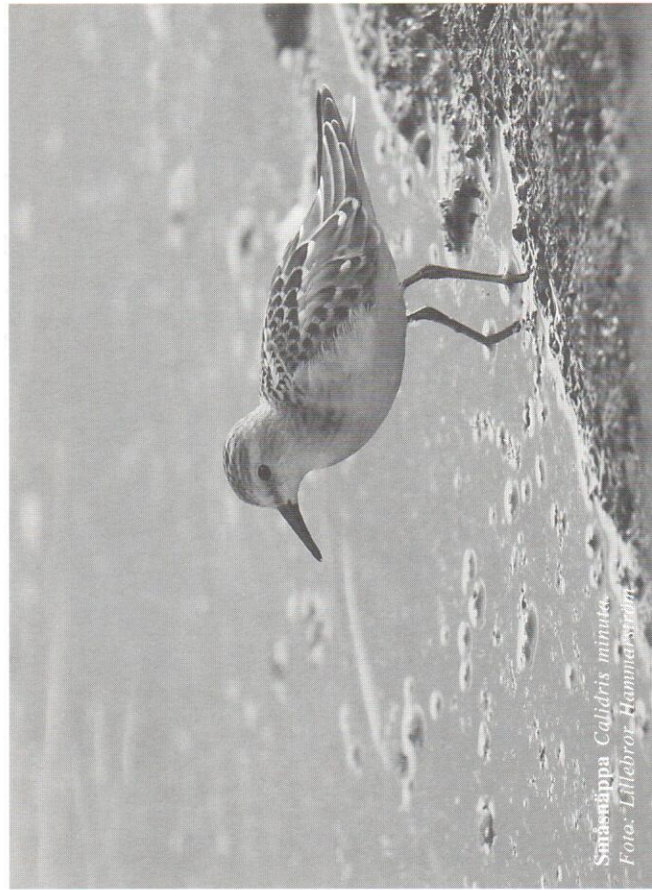
(1 ex., 3 ex., 13 ex., 3 ex.)
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 14.8 (Göran Nilsson).

Su: 2 r. Turkiesjön, Ramnäs, 24.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Brushane *Philomachus pugnax*

VU/FI
(75 FD⁵⁰, 32 FD⁵⁰, 21 FD⁵⁰, 10 FD⁵⁰)
Större (minst 50 ex.) ansamlingar.
Vä: 55 r. Tornuddens, Askövikens, V-Barkarö, 9.5 (Niclas Lignell).

Småsnäppa *Calidris minuta*.
Foto: Lillebror Hammarström

Hä: 70 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 1,5 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström). 50 ex. Rallsta, Berg, 12,9 (Torbjörn Dahlgren).

Sä: 50 r. Högbymaden, Gnien, Rammäs, 24,6 (Ralf Lundmark).
Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

(12 FD, 40 FD, 42 FD, 54 FD)
Antalet fågeldagar fördelat kommunvis: Västerås (33), Hallstahammar (3), Köping (2), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (5), Lindsberg (2), Nora (4), Norberg (1), Ludvika (2), Den månadsvisa fördelningen var: april (35), maj (12), juni-september (0), oktober (5), november (2).
Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

(-, 11 FD, 50 FD, 50 FD, 5 FD, 50)
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 50 ex. Rudö, Rytterne, 27,4 (Jan Hägg).

Sä: 60 r. Gnien, Rammäs, 5,10 (Ralf Lundmark).
75 r. Storängen, Rammäs, 9,10 (Mikael Leppälampi).

Inga vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12) finns rapporterade.
Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

NT/FI
(3 ex., 11 ex., 10 ex., 20 ex.)

Vä: 1 sp. Skultunasågen, Skultuna, 5,5 (Lars Österberg).
Ar: 1 sp. Sjölundamaden, Arboga, 18,5 (Hans Wilhelmsson).

Sä: 2 sp. Nötmyran, Västerfärnebo, 8,5 (Petter Lindholm). 3 sp. Nötmyran 9,5 (Daniel Green, Petter Lindholm).

Sä: 2 sp. Gnien, Rammäs, 7,5 (Ralf Lundmark, Ingela Back). 1 sp. Gnien 13,5 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 sp. Gnien 14,5 (Katarina Bostrom, Mikael Leppälampi). 3 sp. Gnien 18,5 (Ralf Lundmark). 1 sp. Gnien 21,5 (Anne-Marie Lindgren, Otto Lindgren).

No: 1 sp. Södra Ås våtmark, Nora, 5-6,5 (Anders Carlberg, Roland Thuvander). 1 ad. r. Södra Ås våtmark 22,5 (Anders Carlberg).

Fä: 1 r. Backgården, Västansfors, 29,8 (Leif Lejdellin).

Lä: 1 sp. Hötjärn 13,5 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Morkulla *Scolopax rusticola*

Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Kö: 1 r. Tisjön, Kolsva, 8,12 (Mikael Rhönnsstad).

Ar: 1 förbifl. Hamre, Arboga, 20,1 (Lennart Andersson).

Sä: 1 ex. Sala 6,1 (Krister Ekman).

Sä: 1 ex. Seglingsberg, Rammäs, 3,12 (Ralf Lundmark).

No: 1 r. Hagbyån, Nora, 19,1 (Egil Westberg).
Jörgen Lindberg

Rödspov *Limosa limosa*

VU

(6 ex., 4 ex., 8 ex., 3 ex.)

Vä: 1 ex. Askövikens, V.-Barkarö, 6,5 (Janne Virking). 1 r. Skultunasågen, Skultuna, 10,5 (Lars Österberg).

Hä: 1 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 24,4 (Ulf Carlsson m.fl.).

Sä: 1 r. Gnien, Rammäs, 15-17,4 (Sören Larsson m.fl.).
Jörgen Lindberg

Myrspov *Limosa lapponica*

VU/FI

(311 ex., 13 ex., 483 ex., 812 ex.)

Värfynd:

Kö: 1 honf. r. Norsa, Munktorp, 6,5 (Daniel Bremer, Jonathan Bremer).

Höstfynd:

Vä: 6 str. (SV) Skultuna 12,7 (Håkan Johansson). 42 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 19,7 (Tommy Emanuelsson m.fl.). 1 ad. förbifl. Askövikens, V.-Barkarö, 20,7 (Peniti J. Tatti).

1 r. Tornudden, Askövikens, 5,8 (Torbjörn Hegedüs). 20 str. (V) Kvikksund 13,8 (Joachim Strengbom m.fl.). 11 str. (SV) Kvikksund 18,8 (Joachim Strengbom, Kent Carlsson). 3 str. (SV) Kvikksund 19,8 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson). 1 ad. r. Rasholmen, Askövikens, 22,8 (Janne Virking, Torbjörn Hegedüs). 1 ad. + 2 IK str. (V) Kvikksund 27,8 (Joachim Strengbom).

Kö: 7 str. (SV) Ekbacken, Kolsva, 18,7 (Jörgen Lindberg). 1 IK r. Norsa, Munktorp, 21,8 (Jörgen Lindberg). 1 r. Norsa 22,8 (Fredrik Backlund).

Kä: 15 str. (V) Kungssudden, K. Barkarö, 16,7 (Patrik Rhönnsstad). 65 str. (V) Kungssudden 17,7 (Patrik Rhönnsstad). 3 str. (V) Kungssudden 18,7 (Patrik Rhönnsstad).

Sä: 28 str. (SV) Hassmyra, Fläckebo, 18,7 (Daniel Green). 67 str. (SV) Väster Bännbäck, Möklinta, 18,7 (Johan Södercrantz). 1 str. (S) Fläcksjön, Fläckebo, 5,9 (Johan Södercrantz).
Sä: 1 r. Högbymaden, Gnien, Rammäs, 13,7 (Ralf Lundmark). 41 ad. r. Högbymaden, 16,7 (Gudrun Eriksson-Lindgren m.fl.). 18 ad. str. (SV) Gnien 16,7 (Ralf Lundmark). 33 ad. r. Högbymaden 17,7 (Katarina Bostrom m.fl.). 92 ad. r. Högbymaden 18,7 (Inge Larsson m.fl.). 6 str. (SV) Högbymaden 18,7 (Mikael Leppälampi). 49 ad. r. Högbymaden 19,7 (Lena Österberg m.fl.). 21 ad. str. (S) Högbymaden 19,7 (Ralf Lundmark). 39 ad. r. Högbymaden 20,7 (Eva Johansson). 30 ad. r. Högbymaden 21,7 (Mikael Leppälampi m.fl.). 20 r. Högbymaden 22,7 (Anne-Marie Lindgren m.fl.). 1 r. Högbymaden 24,7 (Katarina Bostrom). 37 str. (SV) Västersjön, Sura, 18,8 (Sören Larsson). 7 str. (SV) Gnien 18,8 (Ralf Lundmark).

Lä: 27 str. (SV) Sällingsjön, Fellingebro, 19,7 (Mattias Rudenvall). 40 str. (S) Sällingsjön 20,7 (Mattias Rudenvall).

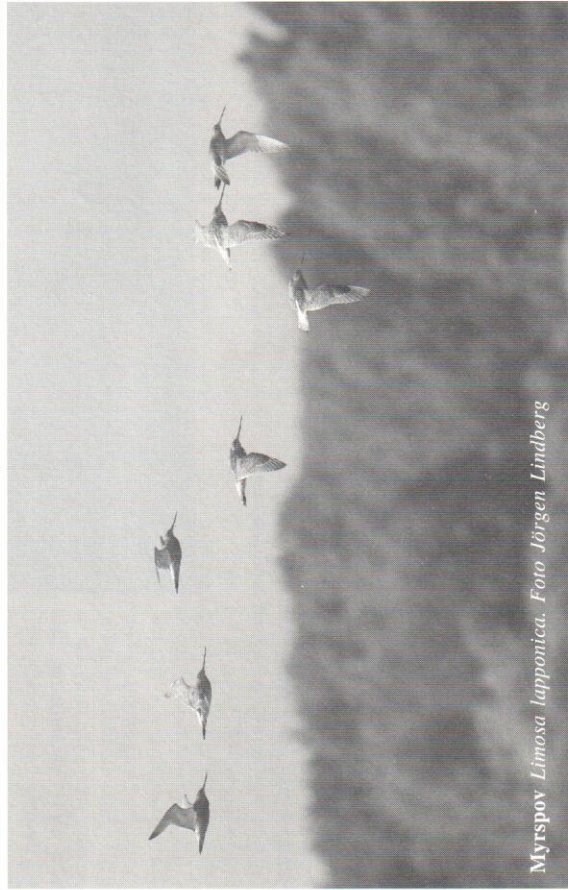
(Mattias Rudenvall).

Småspov *Numenius phaeopus*

(-, 117 FD, 138 FD, 160 FD)

Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (57), Hallstahammar (5), Köping (5), Kungsör (30), Sala (4), Surahammar (10), Lindsberg (31), Nora (5), Fagersta (13). Månadsvisa fördelning: maj (85), juni (29), juli (30), augusti (15), september (1). Större (minst 10 ex.) flockar:

Vä: 14 r. Dräggesta, Tortuna, 18,5 (Pontus Lindberg, Daniel Green). 11 str. (S) Tidö-Lindö, Rytterne, 4,7 (Henrik Dahl).

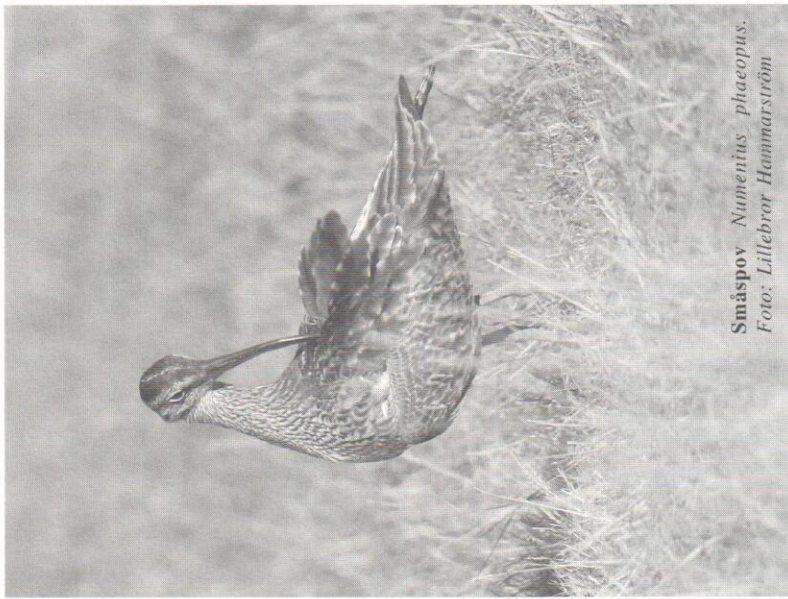
Myrspov *Limosa lapponica*. Foto Jörgen Lindberg

Kå: 28 str. (V) Kungsuddan, K. Barkarö, 28.6 (Börje Wennerström).
Li: 13 r. Storåbäddet, Råsvälen, Lindes, 5.5 (Mats Andersson, Stina Andersson).
Jörgen Lindberg

Svartsnäppa *Tringa erythropus*
 (14 FD¹⁰, 20 FD¹⁰, 27 FD¹⁰, 137 FD¹⁰).
 Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
 Vä: 31 ad. r. Rudö, Rytterne, 16.6 (Robert Ekberg).

Sa: 21 r. Högbymaden, Gnien, Rammäs, 8.6 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 24 r. Högbymaden 13.6 (Mikael Leppälampi, Inge Larsson). 85 r. Högbymaden 16.6 (Mikael Leppälampi, Gudrun Eriksson-Lindgren). 74 ad. r. Högbymaden 17.6 (Mikael Leppälampi). 112 ad. r. Högbymaden 20.6 (Mikael Leppälampi, Inge Larsson). 193 r. Högbymaden 21.6 (Ralf Lundmark m.fl.). 209 ad. r. Högbymaden 22.6 (Ralf Lundmark m.fl.). 100 r. Högbymaden 23.6 (Katarina Boström m.fl.). 132 r. Högbymaden 24.6 (Ralf Lundmark, Katarina Boström).
Jörgen Lindberg

Småspov *Numenius phaeopus*.
 Foto: Lillebror Hammarström

Storspov *Numenius arquata*

NT
 (–, 34 h, 35 h, 23 h)
 Tjugotre (23) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Hallstahammar (2), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (5), Lindesberg (9), Nora (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummer:
Hä: 100 str. (S) Knuthöjds mossen, Hällefors, 23.6 (Lars Erik Norbäck, Carl Jyker).
Jörgen Lindberg

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*
 Vä: 1 r. Askövik, V.-Barkarö, 29.5 (Markus Rehnberg, Robert Ekberg m.fl.)^{*}.
 Denna individ stöttes upp från strandängarna vid Norra Lövssta varpå den förflyttade sig till Rudö där den kunde beskådas av flera tillresta fågelskådare. Tredje fyndet vid Askövik och Västerås kn.
Markus Rehnberg

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*
 (35 FD¹⁰, 38 FD¹⁰, 43 FD¹⁰, 37 FD¹⁰).
 Inga häckningar eller troliga häckningar har rapporterats.
 Månadsvis fördelning av FD 10: april (1), maj (4), juni (9), juli (17), augusti (6). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Sa: 24 r. Högbymaden 19.7 (Ralf Lundmark, Mikael Leppälampi). 31 r. Högbymaden 20.7 (Ralf Lundmark, Mikael Leppälampi).
Jörgen Lindberg

Skogsnäppa *Tringa ochropus*
 (–, 13 FD¹⁰, 3 FD¹⁰, 16 FD¹⁰).
 Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
 Vä: 10 r. Rastholmen, Askövik, V.-Barkarö, 13.4 (Markus Rehnberg). 16 r. Tornudden, Askövik, 18.4 (Janne Virking).
Hä: 10 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 1.5 (Thomas Harty).

Sa: 22 r. Sörsälbo, Västerfärnebo, 15.4 (Kalle Källebrink).
Sa: 22 r. Väststura, Sura, 18.4 (Mikael Leppälampi). 14 r. Lissjö ängar, Sura, 22.4 (Ralf Lundmark).
No: 10 r. Södra Ås våtmark, Nora, 10.4 (Roland Thuvander). 18 r. Södra Ås våtmark 19.4 (Anders Carlberg). 15 ex. Södra Ås våtmark 21.4 (Anders Carlberg, Leif Fernström). 10 r. Södra Ås våtmark 22.6 (Roland Thuvander).
Jörgen Lindberg

Grönberna *Tringa glareola*

FI
 (7 FD⁵⁰, 49 FD⁵⁰, 72 FD⁵⁰, 67 FD⁵⁰).
 Fyra (4) troliga häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Surahammar (1), Nora (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Månadsvis fördelning av FD 50: april (15), maj (45), juni (1), juli (4), aug (2). Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):
 Vä: 170 r. Hjortklippan, Askövik, Rytterne, 30.4 (Torbjörn Hegedüs, Markus Rehnberg). 100 r. Hjortklippan, Askövik, 1.5 (Åsa Ekberg). 100 r. Askövik, V.-Barkarö, 1.5 (Lennart Wahlén). 110 r. Tornudden, Askövik, 8.5 (Torbjörn Hegedüs).
Hä: 150 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 12.5 (Torbjörn Dahlgren m.fl.).

Kö: 125 ex. Norså, Munktorp, 8.5 (Daniel Bremer m.fl.). 100 r. Norså 19.5 (Peter Ekelund, Göran Nilsson). 120 r. Norså 4.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: 100 ex. Gnien, Rammäs, 7.5 (Ralf Lundmark, Ingela Bäck). 120 r. Turkiesjön, Rammäs, 15.5 (Ralf Lundmark). 120 r. Turkiesjön 17.5 (Ralf Lundmark).
Jörgen Lindberg

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Arets första observation gjordes i Fagersta 14.4. Den sista observationen gjordes i Köping 29.9. Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar har rapporterats.
Jörgen Lindberg

Roskarl *Arenaria interpres*

VU
 (8 ex., 8 ex., 5 ex., 12 ex.)
 Vä: 5 str. (SV) Kvieksund, Rytterne, 16.7 (Joachim Strengbom m.fl.). 2 str. (V) Kvieksund 19.8 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson).
Hä: 2 IK r. Saxtorp, Kolbäck, 18.8 (Per Eriksson m.fl.).
Sa: 1 str. (S) Gnien, Rammäs, 18.8 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 r. Frammäs, Västeråla, 12.5 (Roland Narfström). 1 r. Backgården, Västanfors, 17.7 (Leif Lejdelin m.fl.).
Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

FI
 (2 ex., 21 ex., 12 ex., 2 ex.)
Sa: 1 f r. Högbymaden, Gnien, Rammäs, 18.5 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 ad. m r. Högbymaden 7.6 (Ralf Lundmark, Jan Österberg).
Jörgen Lindberg

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Vä: 1 ad. (ljus fas) str. (Ö) Dyviksvam, Ångsö, 2.5 (Pentti J. Tatti).
Sa: 1 ad. (ljus fas) str. (N) Gnien, Rammäs, 24.5 (Ralf Lundmark).
Markus Rehnberg

Dvärgmåsar *Larus minutus*

Häckning har åter konstaterats vid Askövikens där minst tio par inledde häckningsförsök (Markus Rehberg). Häckningsutfallet tycks dock även i år ha varit tämligen klen eftersom endast en flygg unge har rapporterats under sommaren (Pentti J. Tatti). Vid Askövikens noterades arten mellan 25.4-9.7 (fl.obs.). Övriga observationer:

Vä: 1 ad. r. Dyvicksvam, Ängsö, 27.4 (Pentti J. Tatti). 1 ad. förbifl. St. Jungfrun, Blacken, Rytterne, 24.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehberg). 2 förbifl. Måsviken, Tidö-Lindö, Rytterne, 6.6. Vid samma lokal noterades även 4 ad. 9.6 och 2 ex. 1.7 (Henrik Dahl). Max 4 IK Svinskär, Rytterne, 5-6.8 (Bjarne Hallman). Sträckräkningarna vid Kvikksund gav i år elva observationer (32 ex.), tidsmässigt mellan 30.6-14.10. Merparten av måsarna passerade under juli månad med enstaka efter-slätrare i september och oktober (Joachim Strengbom m.fl.). Sländor är åt även resultat från Kvikksund tyder på ett tämligen medelkort häckningsår för arten. Endast tre IK-fåglar finns med bland rapporterna.

Hu: 1 ad. + 2 2K Lagårdsjön, Kolbäck, 1.5 (Per Eriksson m.fl.). Vid Klovsstenen, Kolbäck, noterades arten vid sju tillfällen (29 ex.) mellan 10.7-20.9 (Ulf Carlsson m.fl.).

Kö: max 6 r. Västlandasjön, Kolsva, 2-3.5 (Mikael Rhönstads m.fl.). 1 förbifl. Hagen, Kolsva, 30.5 (Bernt Bergsten).

Ki: Noterad vid Kungsuddens, K. Barkarö, två gånger (4 ex.) i maj samt fem gånger (13 ex.) i juli (Patrik Rhönstads).

Ar: max 2 ad. + 2 2K Sjölundamaden, Arboga, 18-19.5 (Seppo Leppälampi, Hans Wilhelmsson).

Sa: 7 ad. Fläcksjön, Fläckebo, 5.5 (Daniel Green).

Su: 1 ad. r. Gnien, Ramnäs, 25.4 (Ralf Lundmark).

2 ad. r. Västersjön, Sura, 29.4 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Sörsjön, Sura, 1.5 (Inge Larsson). 3 ex. förbifl. Gnien, 1.5 (Jan Österberg). 1 ad. Gläpen, Sura, 22.5 (Mikael Leppälampi).

Li: 1 2K Österhammarsjön, Fellingsbro, 21.5 (Sven-Olof Eriksson m.fl.). 2 IK Värningen, Näsby, 30.8 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 1 2K Norasjön, Nora, 19.7 (Anders Carlberg).

Lu: 3 IK r. Hörksbyn 16.8 (Bertil Rahm).

Markus Rehberg

Skratmåsar *Larus ridibundus*

(- 3350 h, 2246 h, ? h)

I januari och februari noterades arten vid tio lokaler fördelat på Västerås (8) och Köpings (2) k.r. Flest (45 ex.) fanns vid Västerås-fjärden, Västerås, 1.1 (Kalle Källebrink m.fl.). Relativt stora antal fanns därefter kvar kring lokalen åtminstone fram till början av februari, då ett uppenbart tapp skedde. I slutet av februari noterades åter en ganska stor ansamling (40 ex.), denna gång vid Askövikens (Janne Virking m.fl.). I detta fall får man anta att flokken till huvuddelen bestod av tidigt ankomna värfåglar. Under våren har större ansamlingar (minst 500 ex.) noterats vid fem lokaler. Dessa fördelar sig kommunvis på Västerås (1), Köping (1), Kungsör (1), Sala (1) och Fagersta (1). Flest noterades vid Kungsuddens, K. Barkarö, där 1 500 ex. inräknades 10.4 (Patrik Rhönstads). Här ska man dock notera att inga rapporter om större ansamlingar finns från Västerås-fjärden denna vår! Häckning konstaterades vid tolv (12) lokaler fördelat på följande kommuner: Västerås (1), Köping (1), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (3), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (1) och Hällefors (1). Eftersom bedömningarna om hur många par som häckar vid respektive koloni i de flesta fallen är bristfälliga eller i flera fall saknas helt, väljer vi i år att inte presentera några sådana siffror. Störst kolonier verkar dock finnas på ett industritak i Köpings hamn samt vid Askövikens, med lite drygt trehundra (300) par vardera. Under sommar och höst har åtta större ansamlingar (minst 500 ex.) inrapporterats. Den största innehöll 2 611 adullter som noterades sträcka (SV) över Arboga 17.7 (Hans Wilhelmsson). Den kalla inledningen på vintern bidrog till att huvuddelen av alla måsar drog vidare ganska tidigt. I december noterades skratmåsar endast vid fem (5) lokaler fördelat på Västerås (4) och Köpings (1) k.r. Flest (25 ex.) noterades utanför Dyudden, Irsta, 7.12 (Bengt Stridh).

Markus Rehberg

Fiskmåsar *Larus canus*

Vinterfynd (1.1-29.2 samt 1-31.12):

från januari och februari rapporterades arten från nittio lokaler fördelat på följande kommuner: Västerås (6), Hallstahammar (2), Köping (4), Kungsör (1), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (1) och Fagersta (1). Flest fiskmåsar noterades vid Färjkajen, Västerås, där 50 ex. noterades 8.2 (Peter Bernövall). I december noterades arten vid 13 lokaler fördelat på följande kommuner: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (4), Lindesberg (2), Nora (1), Fagersta (1) och Ludvika (1). Flest noterades vid Norra Lövssta, Dingtuna, där 8 ex. rastade 7.12 (Torbjörn Hegeå).

Markus Rehberg

Silltrut *Larus fuscus*

VU

(54 FD, 15 FD, 31 FD, 41 FD)

Under året noterades silltrutar vid trettiofem (35) tillfällen, tidsmässigt mellan 30.4 och 15.11.

Detta är ett för senare år tämligen normalt uppträdande. I årets material finns sex fåglar som har inrapporterats som tillhörande nominatrasen, *L. f. fuscus*. I skörden finns också en fågel av *intermedius*-typ samt två fåglar som har uppgivits vara av någon av de ljusryggade raserna.

Vä: 1 ad. r. (*L. f. fuscus*) Skultunasågen, Skultuna, 17.5 (Markus Rehberg). 1 ad. r. (*L. f. fuscus*) Löbbo, Haraker, 17.5 (Markus Rehberg, Niclas Lignell). 1 3K r. Valla, Romfartuna, 24.5 (Markus Rehberg). 1 ad. r. Svin-skär, Rytterne, 6.8 (Bjarne Hallman). Vid Kvikksund, Rytterne, har arten noterats vid åtta tillfällen (10 ex.), samtliga förbisträckande mellan 14.7 och 2.11 (Joachim Strengbom m.fl.).

Hu: 1 ad. r. Valsta, Hallstahammar, 2.7 (Ulf Carlsson). 2 ad. r. Klovsstenen, Kolbäck, 10.8 (Per Eriksson). 1 ad. förbifl. Sävholmen, Kolbäck, 12.9 (Torbjörn Dahlgren).

Kö: 1 ad. förbifl. Köpings hamn, Köping, 11.5 (Jörgen Lindberg). 1 3K- r. Köpings hamn 15.7 (Daniel Bremer). 1 ad. r. Norså, Munktorp, 16.7 (Staffan Ekelund). 1 ad. r. Macksta, Köping, 21.7 (Peter Ekelund). 1 ad. r. Norså 8.8 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Ki: 1 ad. str. (SV) Kungsuddens, K. Barkarö, 10.7 (Patrik Rhönstads). Vid samma lokal även 1 ad. r. 16.7 (Patrik Rhönstads), 1 3K str. (V)

18.7 (Patrik Rhönstads) samt 1 ad. r. 15.11 (Patrik Rhönstads).

Sa: 1 ad. str. (SV) Fläcksjön, Fläckebo, 5.9 (Jo-han Södercrantz). 1 ad. str. (S) Saladamm, Sala, 10.9 (Kristen Ekman) och 1 ad. str. (S) samma lokal 26.9 (Kristen Ekman).

Su: 1 ad. r. (*L. f. fuscus*) Sörsjön, Sura, 30.4 (Ralf Lundmark). 1 3K r. (*L. f. fuscus*) St. Nadden, Ramnäs, 17.5 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ad. str. (N) Storåbädet, Lindes 1.5 (Mats Andersson). 1 ad. str. (O) (*L. f. fuscus*) Hagarberg, Näsby, 1.5 (Andreas Sandberg, Lemnart Sandberg). 2 förbifl. Ullersåtersviken, Näsby, 2.5 (Jan-Erik Malmstigen). 1 r. (*L. f. fuscus*) Storåbädet 3.5 (Hans Norelius).

No: 2 r. (ljusryggad ras) Vikern, Nora, 9.5 (Roland Thuvander). 1 ad. r. (*L. f. intermedius*) Bergsågen, Nora, 31.5 (Peter Bernövall, Erik Olsson)*.

Fa: 1 ad. r. (*intermedius*-typ) St. Aspen, Västanfors, 6.5 (Leif Lejdellin).

Markus Rehberg

Gråtrut *Larus argentatus*

Större (fler än 100 ex.) ansamlingar av gråtrut noterats främst i Västerås och Köpings k.r. I år noterades som mest 2 730 ex. vid Västerås-fjärden, Västerås, 14.1 (Ralf Lundmark m.fl.) samt 900 ex. vid Köpings soptipp 18-26.12 (Oskar Nilsson m.fl.). Utanför dessa båda kommuner har endast två större ansamlingar noterats:

Sa: 240 ex. str. (S) Ransta by, Kumla, 25.12 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Fa: 110 ex. r. St. Aspen, Västanfors, 29.3 (Sören Emet).

Markus Rehberg

Havstrut *Larus marinus*

(0 H, 2 H, 3 H, 1 H)

I början av året (1.1-29.2) noterades havstrut vid 17 lokaler kommunvis fördelat på Västerås (7), Hallstahammar (2), Köping (3), Kungsör (1), Surahammar (2), Fagersta (1) och Hällefors (1). Flest (44 ex.) noterades vid Västerås-fjärden, Västerås, 2-26.1 (fl.obs.). Häckning har i år rapporterats från en lokal i Västerås k.m. Utöver den redan nämnda ansamlingen har endast ytterligare en noterats:

Vä: 29 ex. str. (SV) Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom m.fl.).

I december noterades arten vid fem lokaler fördelat på Västerås (2) och Köpings (3) k.r. Flest (8 ex.) noterades vid Djuphamnen, Västerås, 31.12 (Magnus Eriksson).
Markus Rehnberg

Tretårig mås *Rissa tridactyla*

EN

Vä: 1 2K+ str. (V) Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom m.fl.).

Ha: 1 2K str. (O) Klovstenen, Kolbäck, 12.4 (Ulf Carlsson).

Tjugonde resp. tjugoförsta fyndet i Västmanland genom tiderna. Första fyndet i Hallstamhamns k.n. Annars helt i linje med tidigare fynd.
Markus Rehnberg

Småtärna *Sternula albifrons*

VU/FI

Inga observationer gjordes under det gångna året. Nedan presenteras landskaps femte fynd och tillika det första för Arboga k.n. Småtärnan har påträffats sammanlagt 13 gånger i Västmanland.
Tillägg: Av: 1 ad. r. Nyckelgrundet, Arboga, 16.7 1992 (Petter Simonsson)*.
Markus Rehnberg

Skråntärna *Hydroprogne caspia*

VU/FI

(168 FD, 37 FD, 32 FD, 21 FD)

Vä: 1 ad. Asköviken, V.-Barkarö, 3.5 (Stefan Hage), 1 ex. Asköviken 28.6 (Ingrid Åkerberg), 2 ad. Asköviken 9.7 (Lars Österberg), 1 ad. r. Asköviken 18.7 (Janne Virking), 1 ad. r. Asköviken 20.7 (Pentti J. Tatti), 1 ad. str. (V) Kvikksund, Rytterne, 20.7 (Joachim Strengbom m.fl.), 1 ad. r. Asköviken 25.7 (Torbjörn Hegedüs), 1 ad. str. (V) Kvikksund 28.7 (Joachim Strengbom), 1 ad. str. (V) Kvikksund 31.7 (Joachim Strengbom m. fl.), 1 ad. str. (V) Kvikksund, Rytterne, 18.8 (Joachim Strengbom, Kent Carlsson), 2 ad. förbifl. Kvikksund 25.8 (Tommy Emanuelsson).

Kö: 1 ad. str. (SV) Rågsäcken, Munktorp, 1.8 (Jörgen Lindberg).

Kir: 1 ex. förbifl. Kungörstorp, K. Barkarö, 26.8 (Bertil Carlsson).

Sä: 1 ex. str. Damngården, Virsbo, Rammås, 7.5 (Inge Larsson), 1 ad. str. (S) Högbydammen,

Gnien, Rammås, 19.7 (Ralf Lundmark).

Ar: 1 ex. Sjölundamaden, Arboga, 11.5 (Hans Hempel gm Hans Wilhelmsson).

Sa: 2 ad. str. (SV) Väster Bännbäck, Möklinta, 18.7 (Johan Södercrantz).

Fa: 1 ex. Järholmen, Åmänningen, Västervåla, 27.7 (Mats Eriksson gm Sören Emet).
Markus Rehnberg

Svarttärna *Chlidonias niger*

VU/FI

(48 h, 43 h, 60 h, 50 h)

Liksom i fjol är rapporteringen av våra häckande svarttärnor tämligen brisfällig. Vårt antagande får bli att drygt femtio par skred till häckning, fördelat på Asköviken, Fläcksjön och Gnien. Häckningar samt fynd under häckningstid:

Vä: Till Asköviken ankom de två första 29.4 (Niclas Lignell), därefter spädades antalet individer på kontinuerligt fram till 6.6 då 35 ad. noterades (Bo Hellberg, Kenneth Lidén). Under sommaren hittades minst tolv boplatser och minst tolv flygga ungar blev resultatet av tärnornas mödor (Torbjörn Hegedüs m.fl.). Den sista rapporten för året gjordes 14.8, då en adult samt en årsunge noterades (Torbjörn Hegedüs).

Ha: 1-4 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 3-19.5 (Petter Eriksson m.fl.).

Sa: Fläcksjön 27.4-1.8 (Daniel Green m.fl.). Vid Fläcksjön noterades som mest 50 ex. både 27.5 (Åke Berg, Daniel Green) och 22.7 (Andreas Hagström). Ingen närmare uppgift om häckningsresultat finns, men 4 ad. + 4 1K noterades 1.8 (Daniel Green).

Sa: Max 17 ex. Gnien, Rammås, 9.5-28.6 (Katarina Boström m.fl.).

Övriga fynd:
Vä: 3 ex. förbifl. Skultunasågen, Skultuna, 14.5 (Pentti J. Tatti), 5 ad. Klockargårdsviken, Tidö-Lindö, Rytterne, 6.7 (Thomas Pettersson), 3 ad. str. (V) Kvikksund, Rytterne, 20.7 (Joachim Strengbom m.fl.).

Ha: 1 str. (N) Klovstenen, Kolbäck, 7.5 (Torbjörn Dahlgren).

Ar: 1 ex. Sjölundamaden, Arboga, 8.5 (Hans Wilhelmsson).

Sa: 2 ad. Hällsjön, Fläckebo, 14-19.5 (Ulf Broberg m.fl.).

Sa: 3 ex. Gläpen, Sura, 15.5 (Mikael Leppälampi), 3 ex. Östersjön, Sura, 16-17.5 (Ralf Lundmark, Gudrun Eriksson-Lindgren).

Li: 1 ex. Österhammarsjön, Fellingsbro, 31.5 (Jan-Erik Malmstigen).
Markus Rehnberg

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

Vä: 1 ad. Asköviken, V.-Barkarö, 3-5.6 (Lasse Karlsson, Christer Svens m.fl.)*.

Åttonde fyndet i Västmanland och helt i linje med övriga fynd.
Markus Rehnberg

Silvertärna *Sterna paradisaea*

FI

(-, 28, 44, 38)

Totalt under året noterades arten vid trettiotåta (38) tillfällen om 163 ex., vilket är en tämligen normal notering. Fynden fördelade sig i sin tur på trettiotå (32) värfynd (28.4-25.5) samt sex (6) sommarfynd (16-28.7).

Vä: 10 ad. str. (O) Norra Björnö, Västerås, 13.5 (Pentti J. Tatti), 1 förbifl. Granfjärden, Ångsö, 17.5 (Markus Rehnberg). Vid Kvikksund, Rytterne, noterad enligt följande: 1 str. 16.7 (Joachim Strengbom m.fl.), 7 str (V) 17.7 (Joachim Strengbom, Ilva Hansson), 2 ad. str. (V) 20.7 (Joachim Strengbom m.fl.), 2 ad. + 2 1K str. (V) 28.7 (Joachim Strengbom).

Ha: 3 str. (O) Klovstenen, Kolbäck, 2.5 (Lena Öling, Per Eriksson), 6 str. (NO) Klovstenen 2.5 (Ulf Carlsson), 2 str. Lagårdssjön, Kolbäck, 4.5 (Stefan Johansson), 2 str. (O) Klovstenen 7.5 (Torbjörn Dahlgren).

Kö: 2 r. Västlandssjön, Kolsva, 2.5 (Mikael Rhönnsstad m.fl.).

Kir: 2 ad. str. (V) Kungsuddan, K. Barkarö, 17.7 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 7 str. (N) Sjölundamaden, Arboga, 1.5 (Hans Wilhelmsson).

Sa: 2 r. Fläcksjön, Fläckebo, 28.4 (Daniel Green).
Sä: 11 fynd om 35 ex. 30.4-23.5 (Ralf Lundmark, Mikael Leppälampi m.fl.).

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus* vid Asköviken i juni. Foto: Lars Karlsson

L: 14 str. (N) Storåbadet, Råsvalen, Lindes, 3.5 (Hans Norelius).

No: 16 str. (NO) Vikern, Nora, 25.5 (Roland Thuvander). 1 ad. str. (SV) Södra Ås, Nora, 20.7 (Anders Carlberg).

Fa: Vid Framnäs, Västervåla, noterad med 6 fynd om 31 ex. 6-18.5 (Roland Narfström m.fl.). 1 övrigt: 1 str. Ämningingen, Västervåla, 10.5 (Bo Persson).

Lu: 4 förbifl. Hörksbyn 10.5 (Bertil Rahm). 1 ex. Högjäm 14.5 (Sten-Erik Bohlin).
Markus Rehnberg

Fisktärna *Sterna hirundo*

FI

(-, 159 H, 175 H, 45 H)

Årets första individ noterades redan 11.4 vid Gramfjärden, Ängsö (Kjetil Jensen). Ytterligare fem fynd gjordes t.o.m. 15.4 i Västerås och Hallstahammars k.r. Rapporter om häckande fåglar är i år väldigt bristfälligt dokumenterade. Häckande fåglar har endast inrapporterats från sju lokaler á 45 par. Dessa fördelar sig på föl-

jande kommuner: Västerås (2 lokaler/10 par), Köping (1/18), Surahammar (1/2), Lindesberg (1/8), Nora (1/2) och Hällefors (1/5). Under sommar och höst (30.6-11.9) inräknades minst 3 297 sträckande fiskärnor vid Kvikksund, Rytterne (fl.obs.). I september har åtta fynd inrapporterats, men årets sista fisktärna noterades så pass sent som 19-27.10 vid Askövik (Richard Lager m.fl.).
Markus Rehnberg

Tamduva *Columba livia* (domest.)

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: Max 200 ex. Östra hamnen, Västerås, 2.1-9.11 (Mats Axbrink m.fl.).

Kö: Max 400 ex. Köpings hamn 4-13.1 (Jörgen Lindberg, Thomas Smedberg).
Markus Rehnberg

Skogsduva *Columba oenas*

NT

Vinterfynd (1.1-29.2):

Den milda senvintern bidrog till att vårens första spejare dök upp redan i slutet av januari vid Tibble, Dingtuna, 27.1 (Jan Hägg). Denna följes av ytterligare skogsduvor fr.o.m. 11.2 och fram till månadens slut. Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Kö: 200 ex. str. (NV) Norså, Munktorp, 31.3 (Staffan Ekelund).
Markus Rehnberg

Ringduva *Columba palumbus*

Vinterfynd (1.1-29.2). Nedan presenteras endast de fynd som gjordes innan 15.2. Efter det datumet är det ganska tydligt att allt fler tidigt anlända duvor blandar sig in i statistiken.

Vä: 2 r. Berghamra, Västerås, 5-6.1 (Gunnar Lignell). 1 r. Rastholmen, Askövik, V-Barkarö, 5.1 (Niclas Lignell). 17 r. Framnäs, Västerås, 6-12.1 (Janne Virking m.fl.). 1 r. Hammarby Stadshage, Västerås, 11.1 (Ralf Lundmark). 6 r. Hamre, Västerås, 12.1 (Torbjörn Hegetüs m.fl.). 3 r. Mäsviken, Tidö-Lindö, Rytterne, 21.1 (Henrik Dahl). 1 ex. Norra Malmaberg, Västerås, 28-30.1 (Robert Ekberg). 9 ex. Berghamra 3.2 (Gunnar Lignell). 1 r. Brandthovda, Västerås, 9.2 (Ingrid Akerberg).

Hä: 1 ex. Strömsvik, Kolbäck, 8.2 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström).

Kö: 1 ex. Tunadal, Köping, 13.2 (Staffan Ekelund)

Kr: 1 r. Kungsudden, K. Barkarö, 8.2 (Patrik Rhönnsstad).
Ar: 7 förbifl. Brattberget, Arboga, 23.1 (Peder Nordkvist).

St: 2 str. (N) Gnien, Ramnäs, 13.2 (Ralf Lundmark).

Li: 1 förbifl. Hagabergsliden, Lindesberg, Lindes, 2.1 (Mats Andersson, Stina Andersson).
No: 1 ad. r. Södra Ås, Nora, 9.2 (Anders Carlberg).

Under året har tjugoen större (minst 500 ex.) ansamlingar rapporterats varav den största utgjordes av 5 140 ex. som inräknades på sträck förbi Snickarberget, Sura, 6.10 (Ralf Lundmark). I december (1-31.12) noterad enligt följande:

Vä: 20 IK r. Norra Skiljebo, Västerås, 14-31.12 (Thomas Pettersson). 17 r. Berghamra, Västerås, 20-28.12 (Gunnar Lignell). 6 r. Haga, Västerås, 31.12 (Pontus Lindberg).

Hä: 1 förbifl. Tunagårde, Hallstahammar, 29.12 (Ulf Carlsson).
Markus Rehnberg

Turkduva *Streptopelia decaocto*

VU

Det är som vanligt svårt att avgöra hur många turkduvor som verkligen finns kvar i landskapet, men känslan är dock att det går fortsatt utför för arten. Under året har turkduvor rapporterats från följande samhällen, med den högst rapporterade siffran inom parentes: Västerås (8), Köping (12), Kungsör (3), Arboga (5), Sala (5) samt Fellingsbro (10). Fynd utanför kärnområdena samt övriga observationer av intresse:
Vä: 2 ex. Hökäsen, Hubbo, 25.3 (Joachim Strengbom). 1 sj. Dingtuna, Dingtuna, 6.6 (Elsabeth Eyjen). 1 r. Dingtuna 6.10 (Markus Rehnberg).

Hä: 1 sj. Lövboås, Hallstahammar, 9-12.5 (Per Eriksson m.fl.). 2 ex. Strömsholms slott, Kolbäck, 17.5 (Ulf Carlsson). 1 ex. Näs, Hallstahammar, 14-24.12 (Thomas Hedström).

St: 1 r. Fridnäs, Ramnäs, 17.1 (Solveig Wadelius). 1 ex. Ramnäs, Ramnäs, 26.1 (Ralf Lundmark). 2 ex. Lönnbron, Ramnäs, 13.3 (Ralf Lundmark). 1 sj. Baståsen, Sura, 22.5 (Mikael Leppälampi). 1 sj. Schenströmska herrgården, Ramnäs, 13.6 (Ralf Lundmark). 1 förbifl. Ramnäs 4.12 (Ralf Lundmark).

Li: 1 sj. Vedevåg, Lindes, 27.4 (Mattias Rudenvall). 1 ex. Lindesberg, Lindes, 27.4 (Svante Kling gm Jonas Kling).

No: 1 ex. Dalsta, Nora, 19.3 (Peter Bernövall).

Hä: 1 ex. Hällefors, Hällefors, 5.3 (Christer Wennerström). 1 ex. Hällefors 20.4 (Tomas Carlsson).

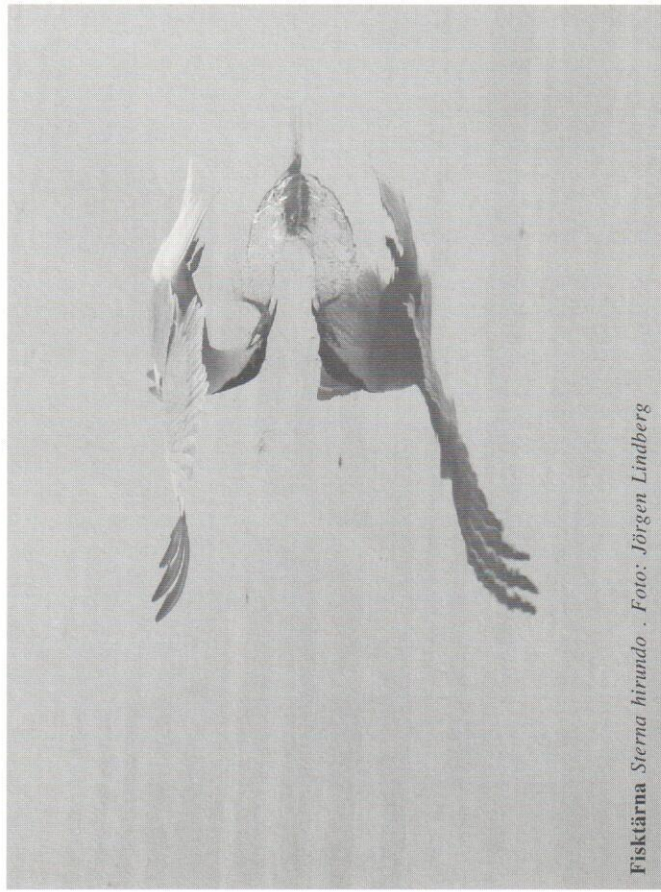
Markus Rehnberg

Turturduva *Streptopelia turtur*

(4 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

Ar: 1 r. Arboga (Nästkvarnsgatan), Arboga, 24-25.6 (Ulf Eriksson).

Markus Rehnberg

Fisktärna *Sterna hirundo*. Foto: Jörgen Lindberg

Gök *Cuculus canorus*

(-, -, 301 sj., 339 sj.)
Årets första gök hördes vid Ursjötorp, Sura, redan 29.4 (Maj Karsten). Därefter anlände arten på bred front och t.o.m. 10.5 hade ropande gökar hörts på flera håll i landskapet. Under året har 339 revirhävande gökar, med följande kommunvisa fördelning registrerats: Västerås (38), Hallstahammar (10), Köping (25), Arboga (8), Sala (29), Surahammar (80), Lindsberg (27), Örebro (7) Nora (40), Norberg (15), Fagersta (32), Skinnkatteberg (20), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1) och Hällefors (8). Vid Lisjöviken, Sura, noterades en nyligen flyggt ungfågel 13.7 (Sören Larsson m.fl.), vilket är den enda indikationen på genomförd häckning. Gökarna slutar i allmänhet att ropa från mitten av juni, men några få kan fortfarande ropa en liten bit in i juli. Efter 15.7 har tretton gökar rapporterats, ingen var revirhävande. Årets sista gök noterades vid Ramnäs 1.9 (Ralf Lundmark).
Markus Rehnberg

Bergu *Bubo bubo*

NT/FI
(0 h, 5 h, 7 h, 11 h)
Ingen säker häckning rapporterad. Däremot 11 möjliga/troliga häckningar, fördelade kommunvis: Hallstahammar (1), Köping (2), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindsberg (2), Nora (1), Fagersta (1). Övriga observationer:
Vä: 1 sj. Gryta soptipp, Västerås, 16.3 (Pentti J. Tatti).
Hä: 1 sj. Vattentornet, Kolbäck, 10.2 (Ulf Öhlander, Stefan Johansson).

Lä: 1 sj. Kägelbanan, Lindsberg, Linds, 8.3 (Mats Andersson m.fl.).

No: 1 sj. Gytortp, Nora, 10.2 (Anders Carlberg).
1 ex. Gytortp reningsdam, Nora, 6.9-27.10 (Anders Carlberg).
Hä: 1 f Sandsjöjärnen, Hällefors, 6.3 (Christer Wennerström).

Lillebror Hammarström

Hökuggla *Surnia ulula*

FI
(14 ex, 6 ex., 4 ex., 2 ex.)
Kö: 1 ex. Finnortp, V. Skedvi, 20.3 (Solveig Wadelius).
Hä: 1 ex. Ekebergshöjden, Hällefors, 2.10 (Anders Fredriksson).
Återigen ett år med få fynd.
Lillebror Hammarström

Sparvuggla *Glauclidium passerinum*

FI
(-, 11 h, 47 h, 85 h)
Någon konstaterad häckning har inte rapporterats 2008. Årtiofem (85) revirhävande fåglar noterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (13), Köping (7), Arboga (4), Sala (3), Surahammar (16), Lindsberg (3), Nora (16), Norberg (5), Fagersta (2), Hällefors (1). Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 85 ex., fördelade på augusti (6), september (13), oktober (19), november (20) och december (27). För femte året i rad har inga häckningar konstaterats!
Lillebror Hammarström

Kattuggla *Strix aluco*

(-, 23 H, 36 H, 71 H)
Tvåhundfyrtrionio (249) lokaler med ropande kattugglor under häckningsid, fördelade sig på följande kommuner: Västerås (33), Hallstahammar (9), Köping (80), Kungsör (6), Arboga (6), Sala (22), Surahammar (21), Lindsberg (24), Örebro (2), Nora (27), Norberg (6), Fagersta (5), Hällefors (8). I 71 fall konstaterades häckning, med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (1), Köping (12), Kungsör (5), Arboga (2), Sala (11), Surahammar (7), Lindsberg (4), Nora (9), Norberg (3), Ludvika (1), Hällefors (1). Anmärkningsvärt är de 80 ropande kattuggelhannarna i Köpings k:n!
Lillebror Hammarström

Slaguggla *Strix uralensis*

FI
(2 H, 6 H, 14 H, 9 H)
Nio (9) konstaterade häckningar har rapporterats, åtta (8) i Sala k:n och en (1) i Nora k:n. Dessutom har ropande fåglar hörts, eller iakttagits under häckningsid, på 28 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Köping (3), Sala (11), Surahammar (4), Norberg (4), Fagersta (1), Skinnkatteberg (1). Övriga fynd:
Vä: 1 ex. Skästa, Lillhärad, 2.11 (Anette och Rune Berglind). 1 ex. Älvtorp, Skultuna, 17.11 (Markus Rehnberg). 1 ex. Stavsholmen, Rytterne, 20-30.11 (Niclas Lignell, Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. Kallmora, Lillhärad, 22.11 (Pentti J. Tatti). 1 ex. Sevallia k:a. Sevallia, 29.11 (Sten-Ove Sandell).
Kö: 1 ex. Brattfors, V. Skedvi, 15.10 (Lennart Andersson).
Sä: 1 ex. St. Toften, Fläckebo, 12.1 (Stefan Karlsson). 1 ex. Hillersbo, Möklinta, 24.9 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Stävsjön, Kila, 14.10 (Daniel Green). 1 ex. Nordankil, Möklinta, 23.10-6.11 (Owe Andersson m.fl.). 1 ex. Gammelbynsjön, Möklinta, 4-30.11 (Owe Andersson, Maud Andersson). 1 ex. Hallaren, Möklinta, 29.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Östermyran, Möklinta, 20-27.12 (Eva Johansson m.fl.). 1 ex. Hillingsberget, Sala, 23.12 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Boda, Möklinta, 28.12 (Maud Andersson, Owe Andersson).
Sä: 1 sj. Brudmossen, Ramnäs, 12.1 (Katarina Boström, Lillemor Däckfors). 1 ex. Torvmossen, Ramnäs, 12.1 (Mikael Leppälampi, Sören Larsson).

Nb: 1 ex. Lustplatsen, Norberg, 11.7 (Sören Emet). 1 ex. Hästbäck, Karbenning, 30.9 (Tommy Nordström). 1 ex. Karbennings k:a, Karbenning, 28.12 (Kjell Ekelund).
Fa: 1 ex. Hjortbo, Västanfors, 28.11 (Torbjörn Jansson).

Lillebror Hammarström

Lappuggla *Strix nebulosa*

NT/FI
(1 ex., 2 ex., 5 ex., 7 ex.)
Två (2) konstaterade häckningar rapporterade, dels från Västerås k:n (2 ungar), dels från Norbergs k:n (1 unge). En påbörjad häckning i Skinnkattebergs k:n misslyckades pga. mänsklig störning. Övriga observationer:
Kö: 1 ex. Munktorp 20.10 (gm Torbjörn Dahlgren).
Lillebror Hammarström

Hornuggla *Asio otus*

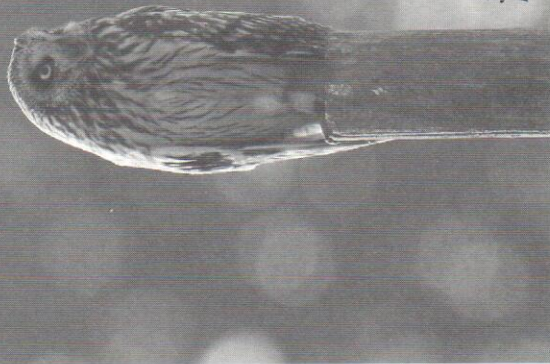
(32 H, 19 H, 40 H, 31 H)
Trettioen (31) konstaterade häckningar fördelade sig kommunvis på Västerås (5), Hallstahammar (4), Köping (6), Kungsör (3), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (3), Lindsberg (2) och Norberg (1). Därutöver har fynd gjorts under häckningsid på ytterligare 24 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (4), Surahammar (3), Lindsberg (2), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (4), Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12):
Vä: 1 ex. Skultuna 18.1 (Lars Lindell).
Sä: 1 ex. Olsbo, Kila, 26.1 (Kalle Källebrink). 1 ex. Åby, Sala, 5.2 (Kalle Källebrink).
Fa: 1 sj. Bastmora, Västanfors, 19.2 (Leif Lejdelin).
Lillebror Hammarström

Jorduggla *Asio flammeus*

NT/FI
(14 FD, 17 FD, 5 FD, 32 FD)
Vä: 1 ex. Slagårda, Lillhärad, 18.3 (Jan Hellstrand). 2 ex. Berga, Skultuna, 17.4 (Lars Österberg). 1 ex. Hagaberg, Dingtuna, 24.5 (Daniel Hedenbo m.fl.). 2 ex. Rebro, Tillberga, 27.5 (Markus Rehnberg). 1 ex. Asköviken, V-Barkarö, 4.6 (Johan Brenander). 1 ex. Asköviken 5.6 (Torun Zachrisson, Lars Karlsson). 1 ex. Frändesta, Dingtuna, 12.6 (Pontus Lindberg). 1 ex. Asköviken 28.6 (Pentti J. Tatti, Nils Arvidsson).

Miniförteckning över Västmanlands fåglar

Förteckningen omfattar samtliga i landskapet Västmanland anträffade fåglarter, t.o.m. 2000 (319). Miniförteckningen säljs av Västmanlands Ornitologiska Förening och kan beställas genom att sätta in 10 kr på postkontonummer 54-2 (märk talongen "Västmanland") Porto 4 10 kr tillkommer (fler än tio listor portofritt). Glöm ej ditt namn och adress.

Jorduggla *Asio flammeus* vid Cementatippen, Köping.
Foto: Jörgen Lindberg

Ha: 1 ex. Mölntorp, Säby, 20.5 (Per Eriksson m.fl.).
Su: 1 ex. Cementatippen, Malmön, Köping, 14.3 (Staffan Ekelund, Anton Suontausta m.fl.). 1 ex. Cementatippen 25.3-1.4 (Fredrik Backlund m.fl.). 1 ex. Rasgårde, Munktorp, 12.6 (Tomas Haraldsson). 1 ex. Cementatippen 20-24.6 (Jörgen Lindberg, Kjell Ekelund m.fl.). 1 ex. Cementatippen 17.7 (Jörgen Lindberg m.fl.). 1 2K+ Gällby, Köping, 17.7 (Göran Pettersson). 1 ex. Nalbesta, Munktorp, 26.9 (Mikael Rhönnsstad).
Sa: 1 ex. Sala flygfplats, Sala, 1.4 (Joachim Strengbom).

Su: 1 ex. Gnien, Rammäs, 18.4 (Katarina Boström). 1 ex. Gnien 19.4 (Otto Lindgren m.fl.). 1 ex. Gnien 20.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 ex. Västersjön, Sura, 8.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 ex. Åliden, Rammäs, 10.5 (Ralf Lundmark). 1 ex. Lisjö ängar, Sura, 30.5 (Ralf Lundmark).
No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 9.9 (Anders Carlberg).
Nb: 1 ex. Labodasjön, Karbenning, 10.3 (Torbjörn Jansson m.fl.).

Trettio två (32) fågeldagar är ett högt antal för landskapet.

Lillebror Hammarström

Pärullgla *Aegolius funereus*

FI

(52 h, 22 h, 68 h, 47 h)
En (1) konstaterad häckning i Surahammars k.n. Dessutom rapporterades 46 ropande hamnar i landskapet, fördelade kommunvis på Västerås (1), Köping (3), Sala (4), Surahammars (7), Lindesberg (11), Nora (4), Norberg (5), Fagersta (2), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (3). En enda häckning i landskapet är riktigt dåligt. Fjölårets fyra häckningar trodde vi var ett bottenår. I år blev det alltså ännu sämre. Nu kan det väl i alla fall bara bli bättre 2009!
Lillebror Hammarström

Nattskärre *Caprimulgus europaeus*

VU/FI

(28 ex., 26 ex., 59 ex., 82 ex.)
Sjuttio två (72) spelande nattskärror har inrapporterats under året, vilket är en betydande minskning om man jämför med året innan. Vädret man tro att nedgången snarast beror på

skådarnas nattliga vanor än på något annat? Revirens kommunvisa fördelning är den som följer: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (14), Arboga (1), Surahammars (12), Lindesberg (8), Nora (25), Norberg (1), Fagersta (6) och Skinnskatteberg (1). Anmärkningsvärt fynd: No: 10 sj. St. Stensjön, Nora, 28.5-11.7 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).
Övriga fynd:

Sa: 1 r. Rörbosjön, Fläckebo, 15.6 (Jan Hellstrand). 2 ex. Pigglämma, Västerfärnebo, 30.7 (Kalle Källebrink).
Su: 1 ex. Sura k.a., Sura, 15.6 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Lisjö ängar, Sura, 22.6 (Ralf Lundmark). 1 ex. Djupebo, Rammäs, 30.6 och 12.7 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 ex. Olberga, Sura, 1.7 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Lisjö ängar 1.7 (Mikael Leppälampi).
Li: 1 ex. Finmäkers gård, Fellingsbro, 31.5 (Tomas Haraldsson, Mattias Rudenvall).
Sk: 1 ex. St. Myrtjärnen, Skinnskatteberg, 24.8 (Bernt Bergsten).
Markus Rehnberg

Tornseglare *Apus apus*

Årets första tornseglare noterades vid Asköviken 6.5 (Janne Virking). Därefter gjorde ytterligare fyra observationer t.o.m. 10.5. Under året har inga större ansamlingar (minst 1000 ex.) rapporterats. Från september föreligger endast tre observationer, varav den sista gällde två tornseglare som sträckte mot söder över Berghamra, Västerås, 8.9 (Gunnar Lignell).
Markus Rehnberg

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

VU/FI

(1 h, 6 h, 6 h, 5 h)

Fem (5) häckningar eller häckningsförsök har rapporterats, kommunvis fördelade på Västerås (1), Köpings (3) och Noras (1) k.r. Detta är en minskning om man jämför med året före. Dock gjordes det i år fler ströfynd och säkerligen kan det gömma sig flera häckningar och häckningsförsök bland dessa. Övriga fynd:
Vä: 1-2 ex. Ångkraftverket, Västerås, 1.1-27.2 (Stefan Carlsson m.fl.). 1 m. Skultuna bruk, Skultuna, 21.3 (Jan Hellstrand). 1 förbifl. Svin-skär, Rytterne, 3.4 (Ulf Carlsson). 2 förbifl. Lillådden, Västerås, 15.4 (Gunnar Lignell). 1 ex. Biskopsbron, Västerås, 21.4 (Janne Virking). 1 ex. Kvicksund, Rytterne, 30.8 (Joa-

chim Strengbom m.fl.). 1 ex. Dyviksvärn, Ängsö, 13.9 (Markus Rehnberg). 1 ex. Kvicksund 20.9 (Joachim Strengbom m.fl.). 1-2 ex. Ångkraftverket 17.10-31.12 (Nicklas Elfving m.fl.).

Ha: 1 förbifl. Lagårdssjön, Kolbäck, 16.3 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 förbifl. Sörkvarn, Hallstahammar, 24.3 (Ingrid Kruse). 1 förbifl. Skanssjön, Hallstahammar, 16.4 (Stefan Johansson). 1 m + 1 f Västerkvarn, Säby, 19-25.4 (Torbjörn Dahlgren m.fl.). 1 förbifl. Trångfors, Hallstahammar, 16.8 (Peter Comet). 1 ex. Herrevad, Kolbäck, 23.8-6.9 (Stefan Johansson). 1 ex. Norrkvarn, Hallstahammar, 28-31.12 (Thomas Hedström, Per G. Hedenbo).
Kö: 1-2 ex. Köpings hamn 3.1-26.12 (Peter Ekelund m.fl.). 1-2 ex. Malmön, Köping, 6.6-21.9 (Patrik Rhönnsstad m.fl.). 1 förbifl. Bergslagsgården, Kolsva, 14.6-30.7 (Leo Mäkinen). 4 1K ringm. Malmön 27.6 (Patrik Rhönnsstad). 1 ex. Köpings centrum, Köping, 4.7 (Göran Nilsson). 1 ex. Iresjön, V. Skedvi, 28.7 (Rickard Segersvärd). 1 ex. Kilarna, Kolsva, 29.7 (Anton Suontausta, Robin Rohback). 1 förbifl. Brogården, Kolsva, 15.8 (Jörgen Lindberg). 1 ex. Jäxbo, Kolsva, 23.8 (Tobias Hammarberg).

Ku: 1 förbifl. Kungsudden, K. Barkarö, 3.6 (Börje Wennerström).

Su: 1-2 ex. Suraslussen, Sura, 2.1-11.2 (Sören Larsson m.fl.). 1 r. Gnien, Rammäs, 6-9.1 (Sören Larsson, Ralf Lundmark). 1-3 ex. Sura k.a., Sura, 20.9-28.10 (Mikael Leppälampi, Gustav Renberg). 2 ex. Rammäs bruk, Rammäs, 13.10 (Ralf Lundmark). 1 ex. Seglingsberg, Rammäs, 15.11 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Sura bruk, Sura, 26.12 (Mikael Leppälampi).
Li: 1 ex. Bläsåsen, Näsby, 6.9 (Tomas Haraldsson).

No: 1 ad. förbifl. Nedre Järle, Nora, 2.4 (Leif Fernström). 1 ex. Järleås naturreservat, Nora, 21.5-21.8 (Tomas Carlsson m.fl.). 1 ad. Järlehyttebäcken, Nora, 18.6 (Grzegorz Mikusinski). 1 r. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 7.9 (Anders Carlberg). 1 förbifl. Sågen, Nyhyttan, Järnboås, 13.9 (Bertil Sundberg).
Fi: 1-2 ex. Kratten, Västanfors, 26-27.9 (Pentti Korhonen m.fl.).

Markus Rehnberg

Landskapets första dokumenterade häckning av **hjärfågel**
Upupa epops. Foto: Markus Rehnberg

Hjärfågel *Upupa epops*

CR
(2, 3, 1, 4)

En av årets största sensationer var den lyckade häckning av hjärfågel som genomfördes i västerstrakten. Boplatsen var förlagd till en hållighet i en ask och minst två ungar noterades i anslutning till boplatsen. Detta är den första dokumenterade häckningen någonsin i landskapet! I SOF (2002) beskrivs att hjärfågeln häckar här dock innan årets häckning gått många år sedan den senaste dokumenterade häckningen genomfördes i Sverige. Övriga fynd:

Vå: 1 r. Lövsta, Dingtuna, 18.5 (Stefan och Ulla Lodesten gm Thomas Pettersson).

Hä: 1 sj. St. Äggeby, Kolbäck, 1.6 (Per Eriksson, Ulf Carlsson).

Kö: 1 r. Fröbbe, Odensvi, 21.5 (Bernt Bergsten).

Markus Rehnberg

Göktyta *Jynx torquilla*

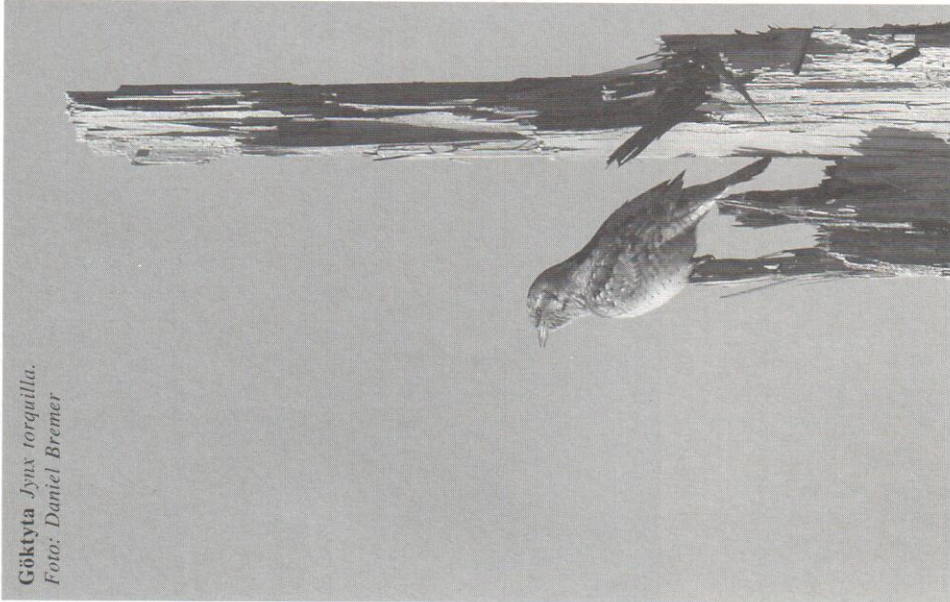
NT

(-, 50 ex., 107 ex., 143 ex.)

1 år finns bara en (1) konstaterad häckning i landskapet! Häckningen var i Sala kn. Sammanlagt har 143 ex. rapporterats under tiden 21.4-15.8 med följande kommunvisa fördelning: Västerås (33), Hallstahammar (13), Köping (43), Arboga (2), Sala (9), Surahammar (15), Nora (8), Norberg (3), Fagersta (8), Skinnskatteberg (7), Hällefors (2). Det ser ut att gå riktigt dåligt för göktytan i landskapet. Endast en häckning är förstas i underkant. En hel del observationer görs ändå i området. Här kan en insats göras av intresserade. Holkprojekt och inventeringar!

Lillebror Hammarström

Göktyta *Jynx torquilla*.
Foto: Daniel Bremer

Nb: 1 m Kärrgruvan, Norberg, 10.4 (Kristofer Larsson). 1 ex. Sundet, Trätten, Norberg, 12.4 (Bengt Lindberg, Karin Lindberg). 1 m Bjursfall, Norberg, 9.5 (Kalle Bergström).

Fa: 1 ex. Jönshöjden, Västanfors, 24.4 (Sören Emet).

Sk: 1 ex. Råsen, Gummlbo, 13.4 (Mikael Rhönstad). 1 ex. Knäppmorsjön, Gunnilbo, 13.4 (Mikael Rhönstad). 2 ex. Tarmansbo, Gunnilbo, 17.4-22.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Lj: 1 ex. Långbro, Ljusnarsberg, 29.7 (Christer Klingberg).

Under övriga året 73 fågeldagar fördelade på följande (1.1-31.3; 28) respektive efteråret (31.7-31.12; 29), kommunvis: Västerås (20), Hallstahammar (1/0), Köping (2/7), Sala (9/3), Surahammar (10/15), Lindsberg (2/4), Nora (0/2), Norberg (0/1), Fagersta (5/1), Skinnskatteberg (5/2), Hällefors (2/0).

Lillebror Hammarström

Gröngöling *Picus viridis*

(-, 4 H, 8 H, 10 H)

Tio (10) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (2), Surahammar (3), Lindsberg (2), Nora (1). En normal fyndbild.

Lillebror Hammarström

Gråspett *Picus canus*

F1

(5 ex., 8 ex., 66 ex., 78 ex.)

Fynd under häckningstid (1.4-31.7):

Kö: 1 ex. Orsta, Kolsva, 2.4 (Bernt Bergsten), 1 ex. Tälbo, V. Skedvi, 16.4 (Daniel Bremer), 1 ex. Boda, Odensvi, 18.4 (Gunnar Niklasson).
Sa: 1 ex. Norrgårdsbo, Västerfärnebo, 2.4 (Kalle Källebrink), 1 ad. Kromossen, Västerfärnebo, 16.4 (Jan Bergman, Kjetil Jensen), 2 ex. i parning. Pigklämman, Västerfärnebo, 12.5 (Daniel Green).

Spillkräka *Dryocopus maritus*

F1

(-, 7 H, 6 H, 5 H)

Fem (5) konstaterade häckningar har rapporterats från Köpings (1), Surahammar (1), Nora (2) och Fagersta (1) kr. Här finns mycket att göra för den intresserade! En förhållandevis enkel art att inventera.

Lillebror Hammarström

Gräspett *picus canus* vid Norsa, Köping. Foto: Lillebror Hammarström

Större hackspett *Dendrocopos major*
Ingen särskilt anmärkningsvärd observation
rapporterad.

Lillebror Hammarström

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

NT

(55 h, 68 h, 79 h, 106 h)
Ettundrasex (106) lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6), i sju (7) fall med konstaterad häckning, fördelade sig på följande kommuner: Västerås (1), Surahammar (1), Lindsberg (1), Nora (2), Fagersta (2). Under övriga året 178 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 110) respektive efteråret (1.7-31.12; 140), kommunvis: Västerås (12/29), Hallstahammar (5/0), Köping (4/8), Kungsör (0/3), Arboga (1/1), Sala (4/3), Surahammar (4/20), Lindsberg (17/9), Nora (15/10), Norberg (2/2), Fagersta (10/7), Skinnskatteberg (9/1), Ljusnarsberg (0/2), Hällefors (1/0).

Lillebror Hammarström

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

VU/VI

(1 H, 1 H, 2 H, 1 H)

Fynd under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning, har rapporterats från 18 lokaler, varav en (1) konstaterad häckning, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (1), Kungsör (1), Surahammar (2), Lindsberg (5), Nora (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2), Hällefors (1).
Övriga fynd:

Vä: 1 m Södra Björnö, Västerås, 9.11 (Torbjörn Hegsdås). 1 m Åshagen, Västerås, 27.12 (Jan Nordström).

Ha: 1 ex. St. Sättra, Hallstahammar, 4.2 (Ulf Carlson, Thomas Hedström). 1 ex. St. Sättra 16.3 (Lena Öling m.fl.).

Kö: 1 f Norska, Munktorp, 12-26.1 (Lillebror Hammarström m.fl.). 1 sj. Norska 7.3 (Anton Suontausta, Robin Rohback). 1 m Hjortronmossarna, Odensvi, 8.7 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Norska 21.9 (Peter Ekelund). 1 m Tjörnmossen, V. Skedvi, 22.11 (Mikael Rhönnsstad, Gunnar Niklasson). 1 m Tängsta, Odensvi, 28.12 (Mårten Berglund).

Ar: 1 f Gälssjön, Arboga, 1.11 (Albin Berglund).
Sa: 1 m Tisjön, Möklinta, 8.3 (Christer Olsson), 1 ex. Skillberg, Fläckebo, 7.10 (Ralf Lundmark).

Su: 1 m Slogmossen, Rammäs, 14.1 (Mikael Leppälampi). 2 i par Slogmossen 27.1 (Ralf Lundmark). 1 m Marstrandsholmarna, Rammäs, 27.1 (Ralf Lundmark). 1 m Jan-Olsskogens naturreservat, Rammäs, 19.3 (Ralf Lundmark). 1 m Björksnaret, Rammäs, 20.9 (Sören Larsson). 1 f Jan-Olsskogens naturreservat 21.9 (Ralf Lundmark). 1 m Källdalen, Rammäs, 23.10 (Mikael Leppälampi). 1 ex. Kohagen, Sura, 30.11 (Tom Sävström).

Lj: 1 f Liaskogen, Näsby, 20-23.3 (Jan-Erik Malmstigen, Michael Andersson, Jonas Kling). 1 m Liaskogen 25.3 (Sven-Olof Eriksson).

No: 1 m Håkansbodaberget, Järnboås, 20.2 (Anders Carlberg). 1 sj. Älvhyttan, Viken, 14.3 (Roland Thuvander). 1 honf. L. Grytsjön, Viken, 27.7 (Roland Thuvander). 1 ex. Norra Ås, Nora, 1.10 (Monica Aspemyr, Fredrik Carlberg).

Fa: 1 f Kråkstenstrakten, Västanfors, 13.1 och 25.2 (Leif Lejdelin, Pentti Korhonen).

Sk: 1 f Råsen, Gummilbo, 2.2-29.3 (Patrik Rhönnsstad m.fl.). 1 f Kalven, Gummilbo, 2.2 (Mikael Rhönnsstad). 2 i par Tarmansbo, Gummilbo, 8.2-30.3 (Mikael Rhönnsstad m.fl.). 1 f Gröna mossarna, Gummilbo, 10.2-15.3 (Gunnar Niklasson m.fl.). 1 f Riddarhyttans reningsverk, Skinnskatteberg, 24.2 (Lillebror Hammarström m.fl.). 1 f Färna, Gummilbo, 5.3 (Gunilla Wetterling, Richard Lager). 1 ex. Klysnen, Gummilbo, 29-30.3 (Patrik Rhönnsstad, Mikael Rhönnsstad). 1 ex. Bladjärnen, Gummilbo, 30.3 (Patrik Rhönnsstad). 1 f Färna, Gummilbo, 21.12 (Gunnar Niklasson).

Hä: 1 ex. Sävsjön, Hällefors, 14.10 (Anders Fredriksson). 1 f Sävsjön 30.10 (Anders Fredriksson).

Lillebror Hammarström

Trädläarka *Lullula arborea*

FI

(12 h, 13 h, 33 h, 78 h)

Observerad 6.3-12.10. Första fynd för året: *Kö:* 1 ex. Busta, Odensvi, 6.3 (Jörgen Lindberg).
Sista fynd för året:

Vä: 3 ex. Askövik, V-Barkarö, 12.10 (Mikael Leppälampi, Kristin Andersson).

Fynd som indikerar häckning har rapporterats enligt följande, kommunvis fördelade: Västerås (20), Hallstahammar (5), Köping (9), Arboga (1), Sala (11), Surahammar (13), Lindsberg (11), Nora (3), Örebro (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (1). För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 53 ex. under sträcktid; månadsvis fördelade: mars (15), april (7), maj-juli (0), augusti (1), september (24), oktober (6). Det är svårbedömt om enstaka stungande exemplar alltid indikerar häckning men rapporterna visar på en fortsatt stark ökning i landskapet.

Roland Thuvander

Sångläarka *Alauda arvensis*

NT

Inget vinterfynd (1.1-29.2, 1-31.12) gjordes under året. Första fynd för året:

No: 1 r. Södra Ås våtmark, Nora, 9.2 (Anders Carlberg).

Sedan 3 fynd den 13.2 och från 23.2 ovanligt många februarifynd (51). Sista fynd för året:

No: 1 r. Oskarsvik, Nora, 1.11 (Anders Carlberg).

Storsamlingar och höga sträckssummor (minst 100 ex.):

Ha: 150 r. Kallista, Berg, 23.3 (Per Eriksson, Lena Öling).

Kö: 180 ex. Gräsö, Köping, 24.3 (Jörgen Lindberg), 100 r. Raglunda, Köping, 20.9 (Fredrik Backlund).

Su: 200 r. Lisjö ångar, Sura, 20.3 (Ralf Lundmark).

Lj: 100 r. Rävbo, Nederby, Fellingsbro, 18.9 (Sven-Olof Eriksson).

Roland Thuvander

Backsvala *Riparia riparia*

NT

(2715 H, 1141 H, 214 H, 222 H)

Årets första observation:

No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 26.4-27.4 (Anders Carlberg).

Årets sista observationer:

No: 1 ex. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 7.9 (Anders Carlberg).

Su: 2 ex. Högbyröden, Gnien, Rammäs, 7.9 (Mikael Leppälampi).

Häckningar har rapporterats från fyra (4) lokaler med sammanlagt ca 222 häckningar. Dessa fördelade sig enligt följande: Sala (2/180), Lindsberg (1/32), Fagersta (1/10), Storsamlingar

och höga sträcksummor (minst 100 ex.):

Su: 500 r. Gläpen, Sura, 16,5 (Ralf Lundmark).
Roland Thuvander

Ladusvala *Hirundo rustica*

Årets första fynd:

Fa: 1 ex. Fagersta, Västanfors, 16,4 (Jan Hellström).

Årets sista fynd:

Ku: 1 IK str. (SV) Kungssudden, K. Barkarö, 4,10 (Börje Wennerström).

Li: 1 ex. St. Lindessjön, Lindses, 4,10 (gm Mattias Rudenvall).

Större (minst 500 ex.) ansamlingar rapporterade under året:

Vä: 500 ex. Kvikvsund, Rytterne, 19,8 (Joachim Strengbom m.fl.). 925 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 20,8 (Joachim Strengbom).

Su: 1000 r. Näs, Fläckebo, 13,8 (Daniel Green), 3000 r. Fläcksjön, Fläckebo, 20,8 (Daniel Green).

Su: 600 r. Gläpen, Sura, 16,5 (Ralf Lundmark). 590 str. (S) Höghymaden, Gnien, Rammnäs, 19,8 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Hussvala *Delichon urbicum*

Observerad 21,4-30,8. Årets första fynd:

Su: 3 ex. Gussjön, Fläckebo, 21,4 (Ulf Broberg, Bengt Ottosson).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 95 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 20,8 (Joachim Strengbom).

Kö: 70 r. Norsa, Munktorp, 20,5 (Fredrik Backlund), 70 str. Malmön, Köping, 4,8 (Jörgen Lindberg m. fl.).

Sa: 75 ex. Näs, Fläckebo, 22,7 (Andreas Hagström).

Su: 150 r. Gläpen, Sura, 16,5 (Ralf Lundmark).

Li: 200 ex. Ullersättersviken, Näsby, 18,5 (Jan-Erik Malmstigen), 50 ex. Ullersättersviken

19,5 (Jan-Erik Malmstigen), 100 ex. Ullersättersviken 20,5 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen), 53 str. (S) Grindtorp, Lindses, 17,8 (Hans Norelius).

No: 50 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 10,8 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Roland Thuvander

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Observerad 23,4-2,10. Första fynden för året:

Su: 1 ex. Toftmossen, Sura, 23,4 (Mikael Leppälampi).

Li: 1 ex. Liaskogen, Näsby, 23,4 (Jan-Erik Malmstigen).

Fa: 1 ex. Sarvtjärnen, Västanfors, 23,4 (Pentti Korhonen).

Sista fyndet för året:

Su: 1 str. (S) Snickarberget, Sura, 2,10 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Ångspiplärka *Anthus pratensis*

Observerad 12,3-2,11. Första värfyndet:

Su: 1 r. Turkiesjön, Rammnäs, 12,3 (Ralf Lundmark), 1 ex. Turkiesjön, Rammnäs, 12,3 (Mikael Leppälampi).

1 r. Gnien, Rammnäs, 12,3 (Ralf Lundmark).

Fa: 3 str. (N) Backgården, Västanfors, 12,3 (Roland Narfström).

Sista värfyndet:

No: 1 r. Nedre Järle, Nora, 2,11 (Anders Carlberg).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 130 r. Askövikviken, Dingtuna, 3,10 (Pontus Lindberg).

Kö: 100 r. Raglund, Köping, 20,9 (Fredrik Backlund).

Su: 150 r. Västersjön, Sura, 27,4 (Mikael Leppälampi), 150 r. Bovallen, Sura, 25,9 (Katarina Bosström), 356 str. (S) Snickarberget, Sura, 2,10 (Ralf Lundmark), 1165 str. (S) Snickarberget, Sura, 6,10 (Ralf Lundmark).

Li: 100 r. Hagaberg, Frövi, Näsby, 22,4 (Jan-Erik Malmstigen), 200 r. Stackkerud, Lindses, 25,4 (Mats Andersson), 100 r. Rynninge, Fellingsbro, 19,9 (Sven-Olof Eriksson).

Roland Thuvander

Roland Thuvander

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

VU/F1

(-, 26 FD, 30 FD, 28 FD)

Tre värfynd (1, 3, 2, 3) gjordes:

Su: 1 r. Gnien, Rammnäs, 16,5 (Ralf Lundmark).
No: 1 str. (N) Törningsdal, Nora, 4,5 (Håkan Lavebratt).

Fa: 1 str. (N) Björksta, Fagersta, Västanfors, 18,5 (Jan Hellström, Kristofer Larsson).

Första värfyndet:

Roland Thuvander

No: 1 ex. Digerberget, Nora, 28,8 (Anders Carlberg).

Sista värfyndet:

Vä: 1 str. (S) Hälla, Västerås, 13,10 (Mo Backa).

Sammanlagt 25 fågeldagar under hösten (28,8-13,10) fördelade sig kommunvis enligt följande:

Västerås (5), Hallstahammar (3), Köping (4), Surahammar (3), Lindsesberg (1), Nora (3), Fagersta (2), Ludvika (4).

Roland Thuvander

Roland Thuvander

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

(5 FD, 9 FD, 10 FD, 24 FD)

Två värfynd, varav ett mycket tidigt för att vara inlandet:

Fa: 1 r. Backgården, Västanfors, 16,3 (Leif Lejdelin, m.fl.).

Su: 1 ex. Alderudden, Sura, 2,4 (Ralf Lundmark), Elva (11) värfynd 7-29,9 är tidsmässigt helt normalt.

Kö: 1-3 r. Rågsäcken, Munktorp, 7-29,9 (Patrik Rhönnsstad, Mikael Rhönnsstad).

Ku: 1 str. (SV) Kungssudden, K. Barkarö, 21,9 (Patrik Rhönnsstad).

No: 1 r. Norra Ås, Nora, 11,9 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Gulärla *Motacilla flava*

Observerad 16,4-30,9. Tidigaste värfynd:

Li: 1 ex. Hötjärn 24,4 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Årets sista fynd:

Su: 2 ex. Gnien, Rammnäs, 4,10 (Ralf Lundmark), Fyrtiosju (47) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (24), Hallstahammar (8), Köping (4), Sala (3), Surahammar (2), Lindsesberg (3), Fagersta (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 100 ex. Frändesta, Romfartuna, 21,8 (Markus Rehnberg).

Su: 200 ex. Gnien, Rammnäs, 18,8 (Ralf Lundmark), 100 ex. Skogsmuren, Muren, Rammnäs, 24,8 (Mikael Leppälampi m.fl.).

Fa: 110 r. Hjärtbo, Västanfors, 19,8 (Pentti Korhonen).

Samtliga häckningar är av sydliga rasen eller obestämda till ras.

Roland Thuvander

Roland Thuvander

Skärpiplärka *Anthus petrosus* ringmärkt på Rågsäcken, Munktorp. Foto: Mikael Rhönnsstad.

Forsärla *Motacilla cinerea*

(0 h, 2 h, 31 h, 93 h)

Observerad 10.3-25.10. Första värfyndet:

Hu: 1 ex. Trångfors, Hallstahammar, 10.3 (Ulf Widén, Kaj Engberg).

Sista höstfyndet:

Vä: 1 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 25.10 (Joachim Strengbom m.fl.).

Nittiotre (93) häckningar, eller troliga häckningar, rapporterade, kommunvis fördelade:

Västerås (6), Hallstahammar (7), Köping (9), Arboga (1), Sala (7), Surahammar (4), Lindsberg (22), Örebro (1), Nora (14), Norberg (2), Fagersta (7), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (2), Hällefors (6).

Roland Thuvander

Sädesärila *Motacilla alba*

Inga vinterfynd (1.11-31.12) gjordes under året.

Mycket tidigt värfynd:

Kö: 1 ex. Mista, Köping, 16.3 (Jörgen Lindberg).

Sedan inget fynd före 29.3. Många rapporter i slutet av mars. Sista fynd för året:

Vä: 6 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 25.10 (Joachim Strengbom m.fl.).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 85 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 28.7 (Joachim Strengbom), 105 str. (S) Kvikvsund 29.7 (Joachim Strengbom), 81 str. (S) Kvikvsund 20.8 (Joachim Strengbom), 50 r. Asköviken, V.-Barkarö, 27.8 (Torbjörn Hegedüs), 101 str. (S) Kvikvsund 29.8 (Joachim Strengbom, Kent Carlsson), 108 str. (S) Kvikvsund 30.8 (Joachim Strengbom m.fl.), 179 str. (S) Kvikvsund 31.8 (Joachim Strengbom m.fl.), 50 r. Viggby, Romfartuna, 8.9 (Joachim Carlsson), 62 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 13.9 (Tommy Emanuelsson, Yonas Ericsson), 61 str. (S) Kvikvsund 20.9 (Joachim Strengbom m.fl.).

Kö: 50 r. Köpingsön, Köping, 16.4 (Fredrik Backlund), 150 ex. Nibble backe, Köping, 7.8 (Daniel Bremer, Jonathan Bremer).

Sa: 50 r. Notudden, Fläcksjön, Fläckebo, 5.9 (Johan Södercrantz).

Su: 110 r. Lissjö ångar, Sura, 4.4 (Mikael Leppälampi), 150 r. Lissjö ångar 7.4 (Mikael Leppälampi), 60 r. Lissjö ångar 15.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Li: 50 ex. Dysjön, Fellingsbro, 15.9 (Sven-Olof Eriksson).

Roland Thuvander

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Antal dagar med minst 50 ex. rapporterade, fördelat per månad: januari (13), februari (9), mars (7), april (3), maj-september (0), oktober (18), november (15), december (23). Sista värfyndet:

Su: 4 str. (N) Surahammar, Sura, 19.5 (Mikael Leppälampi).

Första höstfyndet:

No: 6 r. Södra Ås, Nora, 2.10 (Anders Carlberg). Större (minst 150 ex.) ansamlingar:

Vä: 150 r. Kristiansborg, Västerås, 26.1 (Markus Rehnberg), 250 ex. Tidö slott, Rytterne, 17.2 (Gunilla Wetterling), 300 ex. Västerängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 20.2 (Leif Carlsson), 250 r. Rudö, Rytterne, 9.3 (Torbjörn Hegedüs), 250 ex. Hangarbacken, Rytterne, 15.3 (Richard Lager), 150 ex. Tidöborgen, Rytterne, 19.3 (Robert Ekberg), 450 r. Asköviken, V.-Barkarö, 20.3 (Torbjörn Hegedüs, Robert Ekberg), 306 str. (S) Kvikvsund, Rytterne, 19.10 (Joachim Strengbom, Pontus Lindberg), 150 ex. Västerås slott, Västerås, 24.10 (Daniel Green), 200 ex. Nordanby, Västerås, 31.10 (Daniel Green), 150 ex. Gideonsberg, Västerås, 12.11 (Pontus Lindberg), 150 ex. Fullerö, V.-Barkarö, 13.12 (Richard Lager), 130 ex. Almelund, Västerås, 30.12 (Torbjörn Hegedüs), 200 r. Hammarbyrampen, Västerås, 31.12 (Joachim Carlsson).

Kö: 170 ex. Nibble backe, Köping, 21.10 (Daniel Bremer), 150 ex. Ullvi, Köping, 1.11 (Jörgen Lindberg), 400 ex. Östamås, Köping, 29.12 (Mikael Rhönnsstad), 300 ex. Skogsborg, Köping, 29.12 (Jörgen Lindberg), 250 ex. Köping, Köping, 29.12 (Kjell Ekelund).

Ku: 300 ex. Kungsudden, K. Barkarö, 9.2 (Patrik Rhönnsstad), 200 r. Kungsudden 17.2 (Börje Wennerström).

Ar: 200 ex. Arboga, Arboga, 25.10 (Leif Carlsson).

Sa: 200 ex. Ekeby damm, Sala, 22.10 (Maud Andersson), 150 ex. Kungsängen, Sala, 25.10 (Stig Öhman), 175 ex. Sala, Sala, 25.10 (Stig Öhman), 200 ex. Kungsängen, Sala, 26.10 (Stig Öhman).

Su: 250 ex. Hovgårdgårde, Sura, 15.10 (Mikael Leppälampi), 150 ex. Surahammar, Sura, 15.10 (Kristin Andersson), 150 ex. Sura bruk, Sura, 8.11 (Kristin Andersson), 150 ex. Sura bruk 9.11 (Kristin Andersson), 200 ex. Åsen, Rammås, 11.11 (Ralf Lundmark), 150 ex. Surahammar, Sura, 16.11 (Jesper Gustavsson), 180 ex. Sura bruk 2.12 (Tom Sävström), 150 ex. Äppelparken, Sura, 8.12 (Mikael Leppälampi), 150 ex. Surahammar, Sura, 13.12 (Jesper Gustavsson).

No: 200 ex. Norra kyrkogården, Nora, 30.10 (Peter Bernovall), 200 ex. Nora, Nora, 31.10 (Anders Carlberg).

Fa: 400 ex. Fagersta, Västanfors, 27.10 (Pentti Korhonen).

Roland Thuvander

Strömstare *Cinclus cinclus*
(0 h, 5 h, 7 h, 29 h)

Tjugonio (29) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats från: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (5), Nora (6), Norberg (4), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (4). Första höstfyndet:

Fa: 1 ex. Semla, Västanfors, 16.10 (Pentti Korhonen).

Roland Thuvander

Strömstare *Cinclus cinclus*
(0 h, 5 h, 7 h, 29 h)

Tjugonio (29) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats från: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (5), Nora (6), Norberg (4), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (4). Första höstfyndet:

Fa: 1 ex. Semla, Västanfors, 16.10 (Pentti Korhonen).

Roland Thuvander

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*
Eitthundrafyra (104) fåglar har rapporterats under vintermånaderna (januari 32, februari 40, december 32), med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (3, 6, 6), Hallstahammar (2, 2, 0), Köping (3, 3, 5), Kungsör (1, 0), Arboga (1, 0, 2), Sala (1, 0, 0), Surahammar (4, 6, 6), Lindsberg (4, 2, 3), Nora (10, 19, 10), Norberg (1, 0, 0), Fagersta (1, 0, 0), Skinnskatteberg (0, 1, 0).

Roland Thuvander

Järnsparv *Prunella modularis*
Observerad 18.3-24.12. Ett vinterfynd under året:

Ku: 1 r. Kungsudden, K. Barkarö, 24.12 (Patrik Rhönnsstad).

Årets första fynd:

Hu: 1 str. (N) Tunagårde, Hallstahammar, 18.3 (Per Eriksson).

Två höga noteringar av sträckande är värd att nämnas:

Su: 34 str. (S) Snickarberget, Sura, 19.9 (Ralf Lundmark), 18 str. (S) Snickarberget 6.10 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Rödihake *Eriothacus rubecula*
Vinterfynd (1.1-29.2; 1-31.12):

Vä: 1 ex. Barkarö, V.-Barkarö, 13.1 och 3.2 (Niclas Lignell).

Hu: 1 ex. Kolbäck 12.1 (Kaj Engberg), 1 ex. Handbacken, Hallstahammar, 6.2 (Ulf Carlsson), 1 ex. Näs, Hallstahammar, 14.2 (Thomas Hedström), 1 ex. Näs 4-29.12 (Thomas Hedström).

Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 12-14.1 (Anders Hjerling m.fl.), 1 ex. Hagabergs reningsdammar, Frövi, Näsby, 10-29.2 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 1 ex. Dalsta, Nora, 1-31.12 (Berit Ragné m.fl.).

Hö: 1 r. Skansen Nygård, Hällefors, 28-29.12 (Kerstin Abrahamsson).

Månadsvis fördelar sig de 10 fynden som följer: januari (3), februari (4) och december (3). Dessutom 30 fynd i mars, men de flesta av dessa utgör säkerligen värflyttande individer.

Anders Carlberg

Näktergal *Luscinia luscinia*
Observerad 1.5-23.8. Höga tätheter:

Vä: 16 sj. Svartån, Skultuna, 2-3.6 (Lars Österberg).

Kö: 40 sj. Malmön, Köping, 14.6 (Mikael Rhönnsstad).

Anders Carlberg

Blåhake *Luscinia svecica*
Fl
Vår- och sommarfynd (6 ex., 4 ex., 2 ex., 8 ex.):

Vä: 1 ad. m r. Järvvägsbron, Skultuna, 18.5 (Gert Ericsson), 1 r. Rudö, Rytterne, 19.5 (Kjetil Jensen, Torbjörn Hegedüs).

Kö: 1 2K m ringm. Malmön, Köping, 11.5 (Patrik Rhönnsstad), 1 2K m r. Malmön 11.5 (Gunnar Niklasson), 1 m r. Rasgårde, Munktorp, 23.5 (Anton Suontausta).

Ar: 1 m r. Ödesberga, Medåker, 18.5 (Lars Karlsson).

Su: 1 m r. Lissjö ångar, Sura, 16-17.5 (Ralf Lundmark).

No: 1 m r. Södra Ås, Nora, 20.5 (Anders Carlberg).
Höstdynd: sedd 20.8-27.9. Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterad. Förhållandevis många vårfynd. Inga sommarfynd eller sena höstfynd.
Anders Carlberg

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

(10 ex., 6 ex., 15 ex., 26 ex.)
 Två (2) konstaterade häckningar:
Vå: Föda åt ungar Munkboängen, 28.4-24.5 (Pentti J. Tatti, Sören Larsson).
Kö: minst 2 pulli Invarit, Köpings hamn, 18.4-25.6 (Per Lindh m.fl.).
 Tre (3) troliga häckningar (permanent revir) har rapporterats enligt följande:
Så: Max 2 mm Stora torget, Sala, 21.5-10.8 (Kalle Källebrink m.fl.).
Lä: Max 2 ad. Museet, Frövifors, Näsby, 11.4-30.5 (Mats Andersson m.fl.).
Få: Max 2 mm + 1 f Västanfors, 19.4-13.6 (Leif Lejdellin m.fl.).

Ett roligt och överraskande vinterfynd:

Vå: 1 honf. Lövssta, Dingtuna, 7-14.12 (Jan Dahlbäck m.fl.).
 Övriga fynd:
Vå: Max 2 sj. Djuphamnen, Lundby, 18.4-3.5. 1 m sj. Kraftvärmeverket, Lundby, 3.7 (Oskar Nilsson). 1 ad. m + 1 honf. Djuphamnen, Lundby, 13.9 (Markus Rehnborg). 1 sj. Östermalm, Västerås, 29.5. (Henrik Dahl).
Kö: 1 m sj. Norsa, Munktorp, 3.5 (Jörgen Lindberg). 1 m sj. Sjtullen, Köping, 25.5 (Patrik Rhönnsstad).

Så: 1 ad. m Hällby, Västerfärnebo, 16.4 (Kristen Ekman).
No: 1 m r. Bushagen, Nora, 14.4 (Anders Carlberg).
Få: 1 honf. Kratten, Västanfors, 27-29.9 (Sören Emet m.fl.). 2 honf. Uddnäs, Västanfors, 27-29.9 (Pentti Korhonen m.fl.).
 De honfärgade fåglarna som sågs i september i Västanfors kan mycket väl härröra från en lyckad häckning.
Anders Carlberg

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*

(-, -, 12 H, 4 H)
 Endast fyra (4) konstaterade häckningar från följande kommuner: Köping (2), Nora (1), Fa-

gersta (1). Det tidigaste vårfyndet rapporterades 27.4. Totalt åtta (8) tidiga fynd (t.o.m. 30.4):
Vå: 1 m sj. Norra Malmaberg, Västerås, 28.4 (Åsa och Robert Ekberg).
Så: 1 m sj. Sala gruva, Sala, 29.4 (Kjell-Åke Källebrink).
Su: 1 m sj. Sura k.a., Sura, 28.4 (Mikael Leppälampi).

Lä: 1 m sj. Gusselby, Lindes, 27.4 (Jonas Kling).
 1 m sj. Högabergsliden, Lindesberg, Lindes, 29.4 (Mats Andersson). 1 m sj. Frövifors, Näsby, 30.4 (Sven-Olof Eriksson).
Få: 1 m sj. Fagersta, Västanfors, 27.4 (Pentti Korhonen). 1 m r. Fägersta 29.4 (Roland Narfström).

Årets sist rapporterade fåglar blev tre ex. den 21.9:
Vå: 2 ex. Stenarna, Askövik, V.-Barkarö, 21.9 (Niclas Lignell).
Kö: 1 ex. Ängen, Kolbäck, 21.9 (Stefan Johansson).
Anders Carlberg

Buskskvätta *Saxicola rubetra*

Årets första buskskvätta rapporterades från Köpingsån, Köping, redan 15.4 (Staffan Ekelund). Nästa vårfynd blev 1 m St. Oxnö, V.-Barkarö, 21.4 (Niclas Lignell). Därefter följde sammanlagt 17 fynd under sista veckan i april. Årets sista buskskvätta blev 1 IK Raglunda, Köping, 20.9 (Fredrik Backlund).
Anders Carlberg

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

NT

Säkra eller troliga häckningar har rapporterats från tio (10) olika platser. Årets första stenskvätta sågs vid Valla, Himmata, 6.4 (Lennart Andersson). Därefter följer 1 m Yllesta, Kolbäck, 7.4 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström). Ytterliga fem fynd gjordes fram till 15.4. Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Su: 1 IK Västersjön, Sura, 6.10 (Mikael Leppälampi).
Anders Carlberg

Ringstrast *Turdus torquatus*

(11 FD, 18 FD, 32 FD, 32 FD)
 Tjugofem (25) fynd av 32 ex. är i nivå med fjolårets antal. Det mest anmärkningsvärda är det vinterfynd som gjordes:

Sk: 1 ad. m r. Bruket, Skimskatteberg, 10.12 (Johan Hammar gm Mikael Rhönnsstad).
 Vårfynden gjordes mellan 22.4-17.5 enligt följande:
Vå: 1 ex. Rudö, Rytterne, 27.4 (Pentti J. Tatti m. fl.). 1 honf. Johannisberg, Västerås, 28.4 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).
Kö: 1 f Älgörp, Odensvi, 28.4 (Gunnar Niklasson).

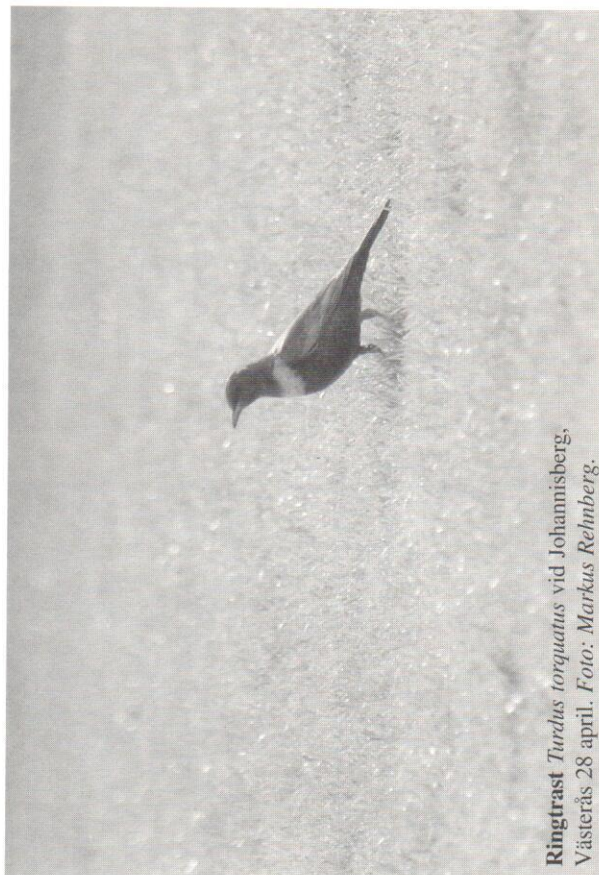
Su: 1 f Gammelby, Rammäs, 25.4 (Ralf Lundmark). 1 honf. Djupebo, Rammäs, 27.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 m Baståsen, Sura, 28.4 (Mikael Leppälampi). 1 m Turkie ångar, Rammäs, 29.4 (Sören Larsson). 1 m Felingen, Rammäs, 1.5 (Inge Larsson).
No: 1 m + 1 f Lönnatorpet, Nora, 26.4. 1 m Trångbådet, Nora, 27.4. 1 m Södra Ås, Nora, 27.4. 1 honf. Skofhyttan, Nora, 27.4 (Anders Carlberg). 1 f Hagby, Nora, 27.4 (Erik Marcusson). 1 honf. Lindesby, Järboås, 28.4 (Nils Johansson). 1 m Älvhyttan, Vikar, 9.5 (Roland Thuvander). 1 honf. Södra Ås, Nora, 10.5. 1 m Södra Ås, Nora, 11.5 (Anders Carlberg).
Få: 1 m Hedkärra, Västanfors, 24.4 (Jan Hellström).

Björkrast *Turdus pilaris*

Från föret finns rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar från följande lokal:
Su: 300 ex. Västsura, Sura 10.4 (Katarina Boström).

Betydligt fler rapporter då från efteråret.

Vå: 300 r. Solvik, Ångsö, 4.10 (Markus Rehnborg). 200 r. Högsholm, Ångsö, 4.10 (Markus Rehnborg). 212 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 12.10 (Tommy Emanuelsson). 212 str. (S) Kvikksund 19.10 (Joachim Strengbom). 200 r. Askövik, V.-Barkarö, 23.10 (Daniel An-

Ringstrast *Turdus torquatus* vid Johannisberg, Västerås 28 april. Foto: Markus Rehnborg.

deresson). 1181 str. (S) Kviksund 25.10 (Joachim Strengbom). 2500 r. Solinge, Romfartviken 26.10 (Håkan Johansson). 250 ex. Askö- viken 30.11 (Torbjörn Hegedüs).

Kö: 200 r. Bovallen, Kolsva, 30.10 (Kjell Ekelund). 200 r. Östanäs, Köping, 31.10 (Peter och Staffan Ekelund). 400 ex. Mistra, Köping, 29.11 (Staffan Ekelund). 300 r. Nyckelberget, Skogsborg, Köping, 29.12 (Jörgen Lindberg).

Sa: 200 r. Nötmyran, Västerfärnebo, 19.10. 200 r. Fläcksjön, Fläckebo, 19.10 (Yngve Hareland, Lotia Hedkvist). 200 r. Västerbo, Möklinta, 19.10 (Maud och Owe Andersson). **Sa:** 200 r. Surahammar, Sura, 18.8 (Tom Sävsström). 500 str. (S) Snickarberget, Sura, 26.9 (Mikael Leppälampi). 1350 str. (S) Snickarberget 29.9, 3160 str. (S) Snickarberget 2.10, 1400 ex. Torgvägen, Rammäs, 4.10. 1070 str. (S) Snickarberget 6.10 (Ralf Lundmark). 500 ex. r. Västersjön, Sura, 9.10 (Tom Sävsström). 300 ex. r. Höghymaden, Gnien, Rammäs, 12.10 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 300 r. Magsjömaden, Rammäs, 27.10 (Tom Sävsström).

Li: 250 r. Grindtorp, Lindes, 20.10 (Hans Norellus). 200 r. Rymninge, Fellingsbro, 25.10 (Bo Runesson).

No: 500 r. Södra Ås, Nora, 28.10 (Anders Carlberg).

Anders Carlberg

Taltrast *Turdus philomelos*

Det första fyndet för året blev:

Kö: 1 sj. Norska, Munktorp, 15.3 (Daniel Bremer m.fl.).

Övriga tidiga fynd (t.o.m. 31.3):

Vä: 1 r. Rälken, Haraker, 23.3 (Niclas Lignell). 1 sj. Kallmora, Lillhärad, 31.3 (Johan Brenander).

Ha: 1 sj. Djurgården, Kolbäck, 31.3 (Lena Öling, Per Eriksson).

Kö: 4 r. Ire, V. Skedvi, 30.3 (Kjell Ekelund).

Sa: 1 ex. Bångbo, Fläckebo, 24.3 (Stefan Karlsson).

No: 1 sj. Älvhyttan, Vikar, 31.3 (Roland Thuvander). 2 r. Södra Ås, Nora, 31.3 (Anders Carlberg).

Sena fynd (fr.o.m. 1.11):

Ha: 1 r. Tunagårde, Hallstahammar, 28-31.12 (Ulf Carlsson).

No: 1 ex. Oskarsvik, Nora, 1.11 (Anders Carlberg).

Fyndet under årets sista dagar utgör det mest anmärkningsvärda. Endast ett decemberfynd från Västmanland fanns tidigare rapporterat den 7.12.2002 från Hagabergsleden, Lindesberg.

Anders Carlberg

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Vinterfynd:

Vä: 1 r. Hökäsen, Hubbo, 13.12 (Stefan Karlsson).

Det tidigaste fyndet för året från 18.3. Tidiga fynd (t.o.m. 31.3):

Ha: 1 sj. Djurgården, Kolbäck, 31.3 (Lena Öling, Per Eriksson).

Sa: 1 r. Lisjö ängar, Sura, 18.3 (Ralf Lundmark). 1 sj. Felingen, Rammäs, 31.3 (Katarina Boström).

Li: 1 r. Gusselby, Linde, 19.3 (Jan Myhlback).

No: 1 r. Skrikarhyttan, Vikar, 31.3 (Roland Thuvander).

Lu: 1 ex. Höjgård 30.3 (Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring).

Större (minst 200 ex) ansamlingar och sträcksummor:

Sa: 200 ex. Byberget, Fläcksjön, Fläckebo, 19.9 (Daniel Green).

Su: 200 r. Västsura, Sura, 10.4 (Katarina Boström). 300 r. Lisjö ängar, Sura, 12.4 (Sören och Greta Larsson). 200 str. (S) Snickarberget, Sura, 26.9 (Mikael Leppälampi). 430 str. (S) Snickarberget, Sura, 2.10. 200 ex. Torgvägen, Rammäs, 4.10. 230 str. (S) Snickarberget, Sura, 6.10. 250 ex. Gnien, Rammäs, 22.10 (Ralf Lundmark).

No: 250 r. Älvhyttan, Vikar, 9.4 (Roland Thuvander).

Anders Carlberg

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinterfynd (1.1-29.2) om sammanlagt 56 ex. finns rapporterade. Antalet rapporterade individer fördelade sig delområdesvis enligt följande:

Vä: Västerås (11), V.-Barkarö (8), Rytterne (36) och Ångsö (1).

I december rapporterades 27 individer enligt följande:

Vä: Västerås (5), V.-Barkarö (5), Rytterne (15).

Li: Fellingsbro (1).

Nb: Norberg (1).

Antalet rapporterade vinterfynd är i nivå med år 2004 och fler än åren 2005-2007. Givetvis är det svårt att exakt räkna dubbeltrastarna vid Mälaren.

Anders Carlberg

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

NT

(-, -, 172 ex., 177 ex.)

Observerad 5.5-10.8 (26.9). Sammanlagt 177 individer, det absoluta flertalet sjungande, fördelades på följande kommuner: Västerås (50), Hallstahammar (26), Köping (28), Kungsör (6), Arboga (15), Sala (12), Surahammar (19), Lindesberg (15), Nora (1), Norberg (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1). Sena fynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 1 sj. Stenarna, Askövik, V.-Barkarö, 26.9 (Niclas Lignell).

Kö: 1 sj. Malmön, Köping, 20.9 (Jörgen Lindberg).

Sa: 1 IK Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo, 6.9 (Göran Ljunggren, Björn Norden).

Su: 1 ringm. (ålder ej uppgiven) Lisjövik, Sura, 14.9 (Sören Larsson, Seppo Leppälampi).

Thomas Pettersson

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

VU

(12 ex., 18 ex., 14 ex., 16 ex.)

Vä: 1 sj. St. Kathavet, Rytterne, 31.5 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ex. "lockläte" Malmön, Köping, 30.8 (Jörgen Lindberg).

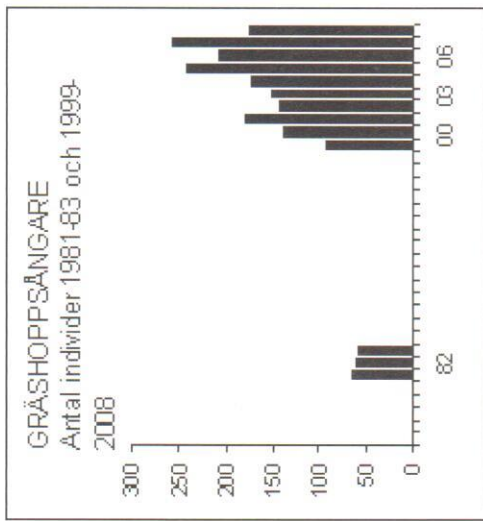
Ka: 1 ex. "lockläte" Barkarö, Barkarö, 4.8 (Patrik Rhönnsstad). 1 sj. Barkarö, 30.8 (Patrik Rhönnsstad).

Sa: 1 sj. Hullberget, Fläckebo, 14-18.6 (Jan Hellstrand m.fl.).

Su: 1 sj. Baståsen, Sura, 8-11.6 (Anne-Marie Lindgren, Otto Lindgren m.fl.). 1-2 sj. Tippen, Surahammar, Sura, 15.6-1.7 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 sj. Gnien, Rammäs, 22-24.6 (Ralf Lundmark).

Li: 1 sj. Guldsmidshyttan, Lindes, 28-30.5 (gm Anders Carlberg). 1 sj. Ångaboviken, Lindes, 16.6 (Stina Andersson, Mats Andersson).

No: 1 sj. Nyhyttan, Järnboås, 15.6 (Anders Carlberg, Roland Thuvander). 1 sj. Alntorp, Nora, 13.7 (Anders Carlberg).

Sk: 1 sj. Baggebron, Skinnskatteberg, 30.5 (Leif Lejdelin). 1 sj. Darsbo, Skinnskatteberg, 4.6 (Gunnar Niklasson). 1 sj. Skommarbyn, Skinnskatteberg, 22.6 (Mikael Rhönnsstad, Patrik Rhönnsstad).

Thomas Pettersson

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Observerad 30.4-30.8. Tidiga fynd (före 1.5):

Vä: 4 sj. Askövik, V.-Barkarö, 30.4 (Torbjörn Hegedüs, Markus Rehnberg).

Thomas Pettersson

Bucksångare *Acrocephalus dumetorum*

(1 ex., 4 ex., 3 ex., 5 ex.)

Sa: 1 sj. Sätra Brunn, Kila, 28.6 (Kalle Källebrink).

Su: 1 sj. Turktesjön, Rammäs, 27-28.6 (Ralf Lundmark). 1 sj. Lisjö ängar, Sura, 29.6-1.7 (Ralf Lundmark m.fl.).

Nb: 1 sj. Hästbäck, Karbenning, 18-28.6 (Torbjörn Jansson m.fl.). 1 sj. Långsjön, Karbenning, 7.7 (Torbjörn Jansson, Kristofer Larsson).

Thomas Pettersson

Kärrsångare *Acrocephalus palustris* (32 ex., 38 ex., 57 ex., 78 ex.)
Observerad 18.5-10.8. Antalet individer, det stora flertalet sjungande, fördelades på följande kommuner: Västerås (16), Hallstahammar (10), Köping (22), Kungsör (1), Arboga (8), Sala (2), Surahammar (6), Lindesberg (3), Nora (7), Norberg (1), Skinningskatteberg (2).

Thomas Pettersson

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*
Observerad 28.4-24.9. Tidigt fynd (före 1.5):

Lä: 1 sj. Ullersättersviken, Näsby, 28.4 (Ulf Jacobsson, Jan-Erik Malmstigen).
Thomas Pettersson

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

NT
(10 ex., 16 ex., 16 ex., 14 ex.)

Vä: 1 sj. Måsviken, Tiddö-Lindö, Rytterne, 11.5 (Henrik Dahl). 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö, 21.5-17.6 (Niclas Lignell m.fl.). 1 sj. Trädarön, Irsta, 24.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg). 1 sj. Fågelvik, Västerås, 1-6.6 (Jan Dahlbäck m.fl.). 1 sj. Frösvisbäcken, Romfartuna, 5-6.6 (Markus Rehnberg, Pontus Lind-

berg). 1 sj. Norra Björnö, Västerås, 19.6 (Lars Österberg).

Ha: 1 sj. Borgåsund, Kolbäck, 16.6 (Torbjörn Dahlgren).

Kä: 1 sj. Barkarösviken, K. Barkarö, 20.5 (Börje Wennerström). 1 sj. Spikskär, Björskog, 14-6 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 1 sj. Findlaviken, Arboga, 8.6 (Hans Wilhelmsson).

Su: 1 sj. Gläppestorp, Sura, 1.6 (Gustav Renberg). 1 sj. Hökebo, Rammäs, 27.6 (Ralf Lundmark).

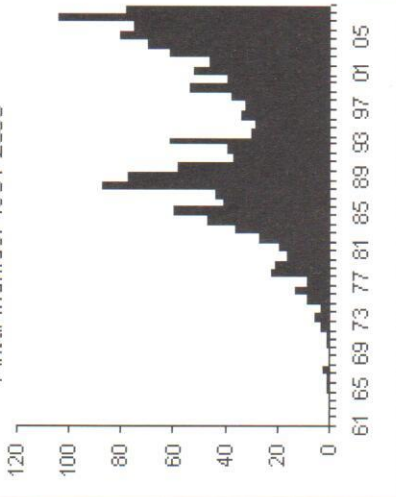
Lä: 1 sj. Hagaberg, Näsby, 18.5-16.6 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 sj. Sjömosjön, Fellingsbro, 31.5 (Ulf Jacobsson).
Thomas Pettersson

Härmsångare *Hippolais icterina*
Observerad 9.5-19.7 (22.8). Tidiga fynd (l.o.m. 10.5):

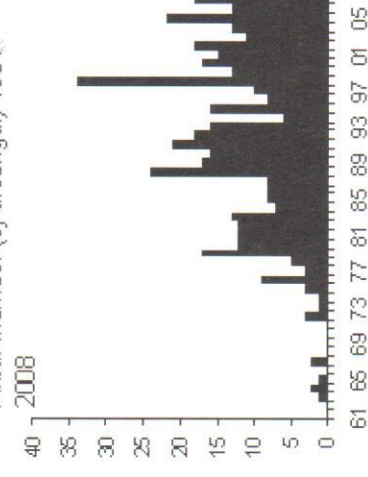
Vä: 1 sj. Notudden, Västerås, 9.5 (Gunnar Lignell).
Sena fynd (fr.o.m. 1.8):

Vä: 1 IK Gångholmen, V.-Barkarö, 22.8 (Thomas Pettersson).
Thomas Pettersson

KÄRRSÅNGARE
Antal individer 1961-2008

TRASTSÅNGARE
Antal individer (ej årsungar) 1961-2008

Ärtsångare *Sylvia curruca*
Observerad 28.4-19.9.
Thomas Pettersson

Törnsångare *Sylvia communis*

Observerad 30.4-27.8. Tidiga fynd (l.o.m. 30.4):
Ha: 3 sj. Tunagärde, Hallstahammar, 30.4 (Per Eriksson).
Thomas Pettersson

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Observerad 3.5-30.8 (14.9). Sena höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Fr: 1 ex. Björksta, Västanfors, 14.9 (Jan Hellström).
Thomas Pettersson

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Under "ordinarie" tid observerad (11.4) 25.4-6.10 (29.10). Fynd under vinterhalvåret (1.11-31.3):

Su: 1 ex. Statargatan, Surahammar, Sura, 16.2 (Einar Marklund). 1 m Torgvägen, Rammäs, 16.11 (Ralf Lundmark).

Lä: 1 m Hagabergssliden, Lindesberg, Lindes, 20-31.3 (Mats Andersson, Stina Andersson).

Fr: 1 m Fagersta, Västanfors, 29.12 (Roland Narfström).
Thomas Pettersson

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Observerad 25.4-23.8. Höstfynd (fr.o.m. 1.8):
Kö: 1 IK ringm. Malmön, Köping, 23.8 (Patrik Rhönnsstad).

No: 1 ex. Näsmarkerna, Vikar, 1.8 (Roland Thuvander). 2 ex. Järleås naturreservat, Nora, 6.8 (Anders Carlberg). 1 ex. Hammarby, Nora, 10.8 (Anders Carlberg). 1 ex. Södra Ås, Nora, 22.8 (Anders Carlberg).
Thomas Pettersson

Gransångare *Phylloscopus collybita*

(11 h, 6 h, 6 h, 9 h)
Observerad (11.3) 4.4-18.10. Sommarfynd (16.5-31.7):

Vä: 1 sj. Berghamra, Västerås, 25.5 (Gunnar Lignell). 1 sj. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö, 24.6 (Janne Virking).

Sa: 1 sj. Bysjön, Västerfärnebo, 6.6 (Yngve Hareland).
Lä: 1 ex. Klotten, Ramsberg, 27.5 (Owe Anders-

son, Maud Andersson). 1 sj. Björka, Lindes, 22.6 (Mats Andersson).

No: 1 sj. Karlsro, Nora, 24-29.5 (Grzegorz Mikusinski).

Nb: 1 sj. St. Alten, Norberg, 8.6 (Bengt Lindberg, Karin Lindberg).

Hä: 1 ex. Knuthöjds mossen, Hällefors, 23.5 (Jonny Kvist). 1 sj. L. Havsjön, Hjulsjö, 2.6 (Jan-Erik Malmstigen, Hans Ljungkvist).
Tidiga fynd (före 1.4):

Su: 1 sj. Gläpen, Sura, 11.3 (Mikael Leppälampi). Sena höstfynd (fr.o.m. 15.10):

No: 1 ex. Hyttfallet, Nora, 18.10 (Anders Carlberg).

Antalet fågeldagar (159) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: mars (1), april (58), maj (15), juni (5), juli (0), augusti (5), september (67), oktober (8).
Thomas Pettersson

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Observerad 20.4-26.9. Tidigt fynd (l.o.m. 20.4):
Lä: 1 sj. Liaskogen, Näsby, 20.4 (Stina Andersson, Gabriel Norevik).
Thomas Pettersson

Kungsfågel *Regulus regulus*

Ansamlings (minst 10 ex.) rapporterade vid 6 tillfällen, månadsvis fördelade: januari (2), februari (0), mars (1), april (1), maj-augusti (0), september (2), oktober-december (0).
Thomas Pettersson

Grå flugsnappare *Muscicapa striata*

Den första grå flugsnapparen för året rapporterades från Framnäs, Västeråla, 9.5 (Jan Hellström). Därefter följde rapporter från Sura 11.5, Rammäs 12.5, V.-Barkarö och Fellingsbro 13.5, Västanfors 14.5 samt Nora 15.5. Inga sena höstfynd (fr.o.m. 1.10). Den senaste rapporten:
No: 1 ex. Älvhyttan, Vikar, 16.9 (Roland Thuvander).
Anders Carlberg

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

NT/VI

(7 ex., 13 ex., 8 ex., 8 ex.)

Värfynd:

Vä: 1 sj. Dyudden, Irsta, 12.5 (Bengt Stridh). 1 sj. Måsviken, Tiddö-Lindö, Rytterne, 28.5 (Henrik Dahl).

Kungsfågel *Regulus regulus*. Foto: Jörgen Lindberg

Su: 1 sj. m. Simäbben, Sura, 16.5 (Ralf Lundmark), 1 2K m sj. Stormossen, Rammäs, 20.5 (Daniel Green, Eva Johansson).

Sk: 1 sj. Harplekartorp, Skinnskatteberg, 11.5 (Ralf Lundmark).

Höstfynd:
Kö: 1 r. Malmön, Köping, 20.9 (Patrik Rhönnsstad).

Sa: 1 1K Ekebyäng, Sala, 21.9 (Anders Paulsruud).
No: 1 honf. r. Älvhyttan, Viken, 16.9 (Roland Thuvander).

Av de sammanlagt åtta fynden är fem från maj och tre från september. Ingen fågel observerades mer än en dag.

Tillägg: Lu: 1 sj. Jan-Matsdammen 3.6 2007 (Bertil Rahm).
Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*

Årets första svartvita flugsnappare rapporterades med 2 mm Emaus, Arboga 23.4 (Seppo Leppälampi). Dagen därpå sågs 1 m Södra Ås, Nora, (Monica Aspemyr) och ytterligare en dag

Skäggenes *Panurus biarmicus*

Funnen på fem (5) lokaler under häckningstid (1.4-31.8):

Vä: 12 pulli Spången, Asköviken, Rytterne, 21.7 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: minst 1 ex. Billingen, Kolbäck, 23.7 (Thomas Harry).

Kö: 2 ex. Norså, Munktorp, 20.4 (Jörgen Lindberg). 1 ex. Lundbysjön, Odensvi, 2.6 (Gunnar Niklasson).

Ku: max 6 ex. Barkarövik, K. Barkarö, 26.4-2.7 (Börje Wennerström, Patrik Rhönnsstad). Övriga fynd utanför häckningstid med 10 ex. eller fler:

Vä: Största rapporterade flockar i Askövikens vassar var 40 ex. Lövsta-pumpen, Dingtuna, (Jan Hellstrand) och 30 ex. samma ställe 16.9 (Åsa och Robert Ekberg). Större flockar är också rapporterade från Spången och Rudö.

Kö: 10 ex. Malmön, Köping, 25.9 (Gunnar Niklasson).

10 ex. Norså, Munktorp, 9.11 (Mikael Rhönnsstad).

Ku: 10 ex. Barkarövik, K. Barkarö, 14.9 (Börje Wennerström), 14 ex. samma lokal 12.10 (Olle Sköld).

Utöver ovannämnda kommuner har skäggesar observerats i följande kommuner. Observationen med högst antal ex. nämns:

Ar: 2 ex. Gålsjön, Arboga,

Sa: 1 ex. Fläcksjön, Fläckebo, 13.9 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 4 ex. Norrsjön, Sura, 26.11 (Mikael Leppälampi).

No: 1 ex. Åsbofsjön, Nora, 24.9 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Första fyndet i Nora k:n.
Anders Carlberg

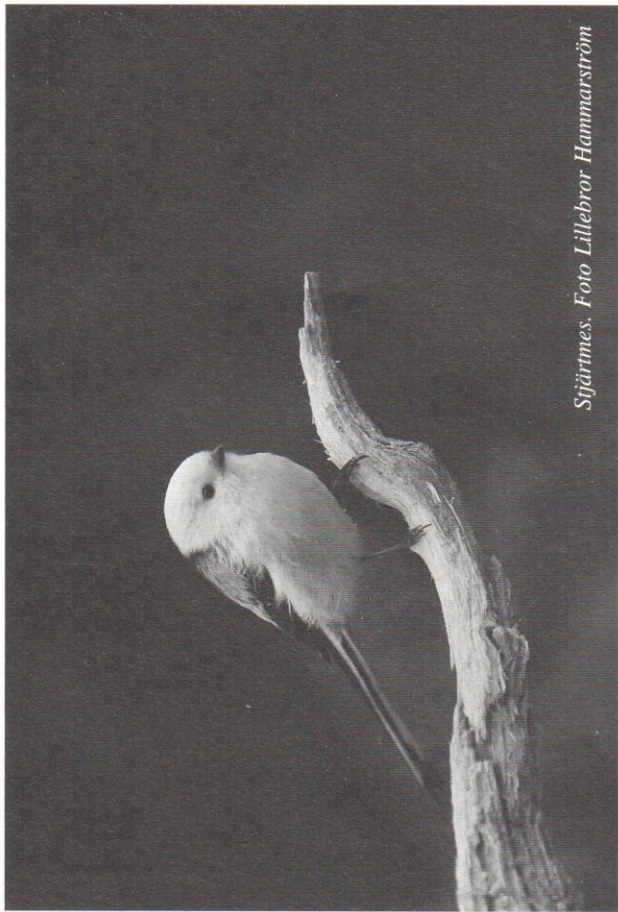
Stjartmes *Aegithalos caudatus*

Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (9), februari (12), mars (9), april (9), maj (0), juni (2), juli (0), augusti (3), september (4), oktober (22), november (21), december (11). Den största rapporterade flocken:

Vä: 37 ex. Aggarö, Kärrbo, 28-29.10 (Ralf Lundmark).

Arten verkar inte minska trots att lämpliga häckningsbiotoper försvinner. Kanske beror det på att den i allt större utsträckning hittar fram till vintermatningar och klarar den svåraste tiden bättre.

Skäggenes *Panurus biarmicus*. Foto: Jörgen Lindberg

Sjättmes. Foto Lillebror Hammarström

Fynd av rasen *Ae. c. europaeus*:

Fa: 1 ex. Backgården, Västanfors, 16.4 (Pentti Korhonen)*.

Femte fyndet i Västmanland, samtliga fynd har gjorts på 2000-talet.

Anders Carlberg & Markus Rehnberg

Sjättmes av rasen Ae.c. europaeus vid Backgården, Västanfors. Foto: Pentti Korhonen.

Svartmes *Parus ater*

Höga sträcksfifror:

Vä: 255 str. (S) 30.8, 503 str. (S) 31.8 samt 157 str. (S) 13.9, samtliga från Kvikksund, Rytterne (Tommy Emanuelsson m.fl.).

Det var stor rörelse med insträckande svartmesar på ostkusten. Det är väl troligt att svartmesarna vid Kvikksund härstammar från någonstans öster om Östersjön.

Anders Carlberg

Blåmes *Parus caeruleus*

En rapport om sträckande fåglar av någorlunda höga antal kan nämnas:

Vä: 63 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 12.10 (Tommy Emanuelsson m.fl.).

Anders Carlberg

Sommargylling *Oriolus oriolus*

EN

(4, 2, 1, 1)

En observation under året:

Vä: 1 3K+ m sj. Solliden, V.-Barkarö, 31.5-2.6 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Roland Thuvander

Törnskata *Lanius collurio*

NT/FI

(-, 19 H, 26 H, 34 H)

Observerad 11.5-25.9. Årets första fynd:

Sk: 1 ex. Baggå, Skinnskatteberg, 11.5 (Ralf Lundmark).

Årets sista fynd:

Nb: 1 r. Lustplatsen, Norberg, 25.9 (Torbjörn Jansson).

Trettiofyra (34) konstaterade häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (12), Köping (3), Sala (1), Surahammar (4), Lindsberg (2), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (2), Ludvika (2).

Roland Thuvander

Varfågel *Lanius excubitor*

Observerad 1.1-16.4 resp. 19.9-31.12.

Två observationer under sommartid som tyder på häckning:

Kö: 2 ex. Svan, V. Skedvi, 6.7 (Kjell Ekelund).

Fa: 1 ex. Bastmora, Västanfors, 25.5-6.6 (Christers Pettersson m.fl.).

Dessutom ett övrigt sommarfynd, troligtvis rastande på flyttning söderut:

Ha: 1 ex. Rallsta, Berg, 27.8 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström).

Sammanlagt 121 vinterrevir har rapporterats med följande kommunvisa fördelning på föråret (1.1-28.2) och efteråret (1.12-31.12) (84/37): Västerås (19/11), Hallstahammar (9/1), Köping (8/4), Kungsör (1/0), Arboga (0/1), Sala (6/5), Surahammar (15/6), Lindsberg (13/3), Nora (5/3), Norberg (2/1), Fagersta (4/1), Skinnskatteberg (2/1).

Roland Thuvander

Nötskrika *Garrulus glandarius*

Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Vä: 26 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 13.9 (Tommy Emanuelsson, Yonas Ericsson).

St: 26 str. (N) Västersjön, Sura, 9.3 (Ralf Lundmark, Ingela Back), 26 str. (S) Snickarberget, Sura, 29.9 (Ralf Lundmark), 53 str. (S) Snickarberget, Sura, 6.10 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Nötkräka *Nucifraga caryocatactes*

NT

(-, -, 9 h, 13 h)

Ingen konstaterad häckning har rapporterats.

Under häckningstid (1.2-30.6) föreligger rapporter från tretton lokaler med sammanlagt ca 13 par, kommunvis fördelade: Västerås (1), Hallstahammar (1), Sala (1), Surahammar (5), Lindsberg (2), Nora (2), Skinnskatteberg (1), Fågeldagarna (-, -, 116, 211) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (13), februari (1), mars (8), april (3), maj (4), juni (1), juli (14), augusti (37), september (39), oktober (27), november (31), december (33). Fåglar som uppvisade rasens *N. c. macrorhynchos* (smalnåbbad nötkräka) karaktärer (1 ex., 1 ex., 5 ex., 2 ex.):

Ha: 1 ex. Barnängen, Hallstahammar, 12.9 (Lena Hedenbo).

Lj: 1 ex. Dammen (St. Smedberg), Ljusnarsberg, 4.10 (Christer Klingberg).

Inga rapporter om den "locknåbbade" rasen *N. c. caryocatactes* har inkommit under året. Den stora minskningen av antalet rapporter av den smalnåbbade rasen betyder inte att den har varit ovanligare under året. Stor osäkerhet råder hos många rapportörer angående rastillhörighet och de flesta rapportörer väljer att rapportera utan rastillhörighet. Båda raserna kan förekomma på samma matställe.

Roland Thuvander

Kaja *Corvus monedula*

Sju (7) större ansamlingar (minst 1 000 ex.) har rapporterats:

Vä: 1 000 ex. Gryta sotipp, Västerås, 6.1 (Markus Rehnberg), 1 500 ex. Västeråsjärden, Västerås, 11.1 (Ralf Lundmark), 3 500 ex. Västeråsjärden 14.1 (Ralf Lundmark), 1 000 ex. Kvikksund, Rytterne, 13.12 (Tommy Emanuelsson, Yonas Ericsson).

Kö: 2 500 ex. Malmön, Köping, 13.4 (Anton Suontausta, Robin Rohback), 2 500 r. Östånås, Köping, 23.11 (Anton Suontausta).

Ar: 1 100 ex. Arboga, Arboga, 7.12 (Seppo Leppälampi).

Roland Thuvander

Råka *Corvus frugilegus*

(-, 100 FD, 141 FD, 427 FD)

Under hela året rapporterades sammanlagt 427 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (8), februari (13), mars (73), april (19), maj (1), juni (0), juli (2), augusti (1), september (2), oktober (303), november (5), december (0).

Senvä- och sommarfynd (1.5-31.8):
 Vå: 1 ad. Rallsta, Berg, 17.5 (Kaj Engberg), 1 ex.
 Jotsberga, V.-Barkarö, 13.7 (Richard Lager),
 1 ex. Kvikksund, Rytterne, 30.8 (Joachim
 Strengbom, Tommy Emanuelsson).

Kö: 1 r. Cementatippen, Malmön, Köping, 21.7
 (Peter Ekelund).

Större (minst 10 ex.)ansamlingar under året:
 Vå: 32 str. (V) Kvikksund, Rytterne, 12.10
 (Tommy Emanuelsson m.fl.). 45 ex. Lång-
 ängskrogen, Västerås, 12.10 (Markus Rehn-
 berg), 62 ex. Lövsta, Dingtuna, 15.10 (Ro-
 bert Ekberg), 30 str. (SV) Kvikksund 19.10
 (Joachim Strengbom), 12 str. (S) Mäsviken,
 Tidö-Lindö, Rytterne, 22.10 (Henrik Dahl),
 15 str. (SV) Kvikksund 25.10 (Joachim
 Strengbom m.fl.), 11 ex. Rudö, Rytterne, 27.10
 (Robert Ekberg).

Ha: 11 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 14.3 (Tor-
 björn Dahlgren).

Ovanligt många råkor noterades under andra
 halvan av oktober. Vår kommer de ifrån? Under
 oktober var det vindriktning mellan nordväst
 och sydväst under hela månaden t.o.m. 27.10,
 alltså inga vindar alls från ostliga sektorn.

Roland Thuvander

Kräka *Corvus corone cornix*

Tre (3) stora ansamlingar (minst 500 ex.) har
 rapporterats under året:

Vå: 1 000 ex. Gryta soptipp, Västerås, 6.1
 (Markus Rehnberg), 2 000 ex. Västeråsfjärden,
 Västerås, 14.1 (Ralf Lundmark), 500 r.
 Barkarö, V.-Barkarö, 19.1 (Niels Lignell).

Roland Thuvander

Kräka *Corvus c. corone* ("svartkråka")

No: 1 ad. r. Södra Ås, Nora, 8.6 (Anders Carl-
 berg)* och samma individ Bushagen, Nora 17.6
 (Anders Carlberg).

Denna individ hade en grå fjäder i en i övrigt
 helt svart dräkt. Detta skulle eventuellt kunna
 tyda på att denna individ har sin härkomst i en
 hybridhäckning mellan grå- och svartkråka
 Markus Rehnberg

Korp *Corvus corax*

Tre (3) större (minst 50 ex.) ansamlingar har
 noterats under året:

Vå: 75 ex. Kallmora, Lillhärad, 9.3 (Anette och
 Rune Berglenn), 70 r. Snetomta, Skerike, Väs-
 terås, 15.5 (Markus Rehnberg).

Li: 50 r. Österhammarssjön, Fellingsbro, 10.4
 (Sven-Olof Eriksson, Jerry Andersson).

Roland Thuvander

Stare *Sturnus vulgaris*

Trettioen (31) starar rapporterades från vinter-
 månaderna (januari 0, februari 29, december 2)
 med följande kommunvisa resp. månadsvisa för-
 delning: Västerås (0, 6, 0), Hallstahammar (0, 9,
 0), Köping (0, 0, 2), Surahammar (0, 8, 0), Lin-
 desberg (0, 4, 0), Fagersta (0, 2, 0), Större (minst
 300 ex.) ansamlingar:

Vå: 400 r. Askövik, V.-Barkarö, 14.8 (Tor-
 björn Hegedüs), 1 500 ex. Mellansundet,
 Rytterne, 15.8 (Pontus Lindberg), 350 r.
 Ångsjön, Kårbo, 19.9 (Bjame Eriksson), 1
 000 ex. Askövik 29.9 (Pontus Lindberg),
 300 ex. Rudö, Rytterne, 6.10 (Pontus Lind-
 berg).

Kö: 650 ex. Norsa, Munktorp, 13.5 (Jörgen
 Lindberg), 600 r. Norsa 13-14.7 (Staffan Eke-
 lund m.fl.), 450 ex. Norsa 12-16.8 (Peter
 Ekelund m.fl.), 350 ex. Malmön Köping, 30.8
 (Jörgen Lindberg), 300 ex. Norsa 1.9 (Peter
 Ekelund), 520 ex. Malmön 20-21.9 (*Jörgen
 Lindberg m.fl.).

Ki: 500 ex. Kungssudden, K. Barkarö, 14.9 (Börje
 Wennerström), 300 ex. Björklunda, K.
 Barkarö, 15.9 (Ulf L. Larsson).

Ar: 500 r. Jädersbruk, Arboga, 6.4 (Seppo
 Leppälampi), 400 r. Arboga flygplats, Arboga,
 23.8 (Hans Wilhelmsson), 300 r. Arboga flyg-
 plats 5.10 (Hans Wilhelmsson).

Så: 300 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 5.4 (Tor-
 björn Hegedüs), 1 750 r. Sörsalbo 5.9 (Johan
 Södercrantz), 450 r. Hällby, Västerfärnebo, 5.9
 (Johan Södercrantz).

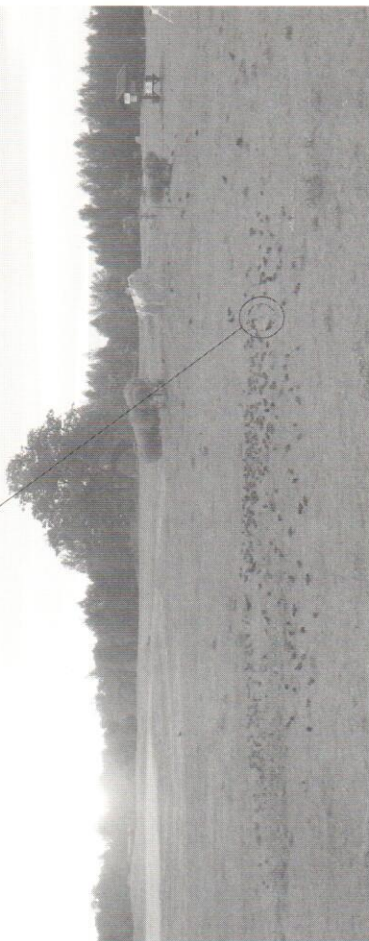
Su: 400 r. Storängen, Rammås, 8.4 (Tom Säv-
 ström).

Li: 450 r. Hullasjön, Lindes, 6.5 (Mats Anders-
 son), 400 ex. Åtsjön, Lindes, 14.6 (Mats An-
 dersson), 300 r. Österhammarssjön,
 Fellingsbro, 25.8 (Sven-Olof Eriksson, Jerry
 Andersson), 400 r. Västalla, Fellingsbro, 18.9
 (Sven-Olof Eriksson), 300 ex. Nederby,
 Fellingsbro, 22.9 (Sven-Olof Eriksson), 500 r.
 Österhammarssjön 4.10 (Sven-Olof Eriksson,
 Ulla Wallin).

No: 400 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 10.5 (An-
 ders Carlberg).

Roland Thuvander

Rosenstare *Sturnus roseus* på
 golfbanan vid Mölntorp. Foto: Stefan
 Johansson

Rosenstare *Sturnus roseus*
 Ha: 1 IK förbilf, Borgåsund, Kolbäck, 17.8 (Ste-
 fan Johansson)*.

Redan dagen innan hade en rosenstare setts vid
 en lokal en bit norr om Borgåsund. Detta var
 anledningen till att observatören valde att pla-
 cera sig på en strategisk plats vid Borgåsund, där
 han visste att en hel del starar brukar övernatta
 i bladvassen. Här inväntades morgonens upp-
 flög och redan i det första uppfloget hittades
 rosenstaren i en flock starar som försvann
 norrut. Efter en stunds letande hittades rosen-
 staren på golfbanorna vid Mölntorp, men för-
 svann ganska snart från platsen. Därefter kunde
 den inte återfinnas något mera. Detta är det
 andra fyndet av rosenstare i Västmanland. Land-
 skapets första rosenstare noterades vid Viken,
 Nora k:n, i juni 1981.

Markus Rehnberg

Bofink *Fringilla coelebs*

Sammanlagt 37 bofinkar rapporterades från vin-
 termånaderna (januari 8, februari 6, december
 23) med följande kommunvisa resp. månadsvisa
 fördelning: Västerås (3, 0, 11), Hallstahammar
 (0, 1, 1), Köping (3, 0, 0), Sala (0, 0, 2), Surah-
 ammar (2, 5, 0), Lindesberg (0, 0, 9), Större
 (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträck-
 summor:

Su: 1 000 r. Lissjö ängar, Sura, 7.4 (Mikael
 Leppälampi), 5 000 r. Stormossen, Rammås,
 12.4 (Sören Larsson), 5 000 str. (S)
 Snickarberget, Sura, 26.9 (Mikael
 Leppälampi).

Jörgen Lindberg

Ob. bo-/bergfink *Fringilla coelebs/* *montifringilla*

Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträck-
 summor:

Vå: 1 150 str. (S) Kvikksund, 20.9 (Joachim
 Strengbom m.fl.), 1 970 str. (S) Kvikksund
 12.10 (Tommy Emanuelsson m.fl.).

Su: 1 100 str. (S) Snickarberget, Sura, 19.9 (Ralf
 Lundmark), 4 780 str. (S) Snickarberget 2.10
 (Ralf Lundmark), 5 800 str. (S) Snickarberget
 6.10 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Sammanlagt 33 fåglar rapporterades från vin-
 termånaderna (januari 19, februari 13, decem-
 ber 1) med följande kommunvisa resp. månads-
 visa fördelning: Västerås (0, 2, 0), Hallsta-
 hammar (4, 5, 0), Köping (1, 0, 0), Surahammar
 (4, 4, 0), Lindesberg (3, 0, 0), Nora (3, 1, 1),
 Ludvika (1, 1, 0), Hällefors (3, 0, 0). Inga större
 (minst 1 000 ex.) ansamlingar har rapporterats.
 Jörgen Lindberg

Grönfink *Carduelis chloris*

Storsamlingar (minst 500 ex.):

Vå: 1 000 ex. Mullboda, Rytterne, 4.10 (Pontus Lindberg).

Jörgen Lindberg

Steglits *Carduelis carduelis*

Sju (7) konstaterade häckningar har rapporterats:

Vå: 7-6 pulli/IK Skultunasågen, Skultuna, 14.5-22.7 (Lars Österberg m.fl.).

Så: 3 pulli/IK Högbyröden, Grien, Rammäs, 9-27.6 (Ralf Lundmark). 3 pulli/IK Annehill, Rammäs, 10-11.6 (Ralf Lundmark, Ingela Back). 3 pulli/IK Schenströmska herrgården, Rammäs, 13.6 (Ralf Lundmark). 3 pulli/IK Torgvägen, Rammäs, 13.6 (Ralf Lundmark, Ingela Back). 3 pulli/IK Turkiesjön, Rammäs, 25.6 (Ralf Lundmark).

Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Vå: 25 ex. Rebro, Tillberga, 21.9 (Pentti J. Tatti).

Kö: 30 ex. Romfartuna, 4.10 (Torbjörn Hegedüs). 55 ex. Norska, Munktorp, 10.8 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 25 ex. Norska 31.8 (Daniel Bremer). 56 ex. Norska 20.9 (Göran Nilsson). 25 ex. Norska 19.10 (Jörgen Lindberg). 60 ex. Strö, Köping, 27.12 (Mikael Rhönstads).

Kå: 35 ex. Spikskär, Björskog, 21.12 (Patrik Rhönstads).

Så: 42 ex. Myrsjön, Möklinta, 29.10 (Maud Andersson, Owe Andersson). 60 ex. Myrsjön 2.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 62 ex. Myrsjön 3.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 50 ex. Myrsjön 4.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 30 ex. Myrsjön 5.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 70 ex. Myrsjön 7.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 40 ex. Norrvad, Möklinta, 8.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 100 ex. Myrsjön 8.11 (Maud Andersson). 50 ex. Myrsjön 10.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 40 ex. Myrsjön 11.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). Max 113 ex. Myrsjön 2-23.12 (Owe Andersson, Maud Andersson). Max 39 ex. Norrvad 5-30.12 (Owe Andersson, Maud Andersson).

Så: Max 25 ex. Suraslussen, Sura, 10-21.1 (Ralf Lundmark).

Li: 80 ex. Nederby, Fellingsbro, 19.11 (Sven-Olof Eriksson).

Sexhundrafyrtio två (642) fåglar rapporterade från vintermånaderna (januari 244, februari 55, december 343) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (54, 13, 28), Hallstahammar (28, 3, 13), Köping (31, 2, 63), Kungsör (1, 0, 35), Arboga (4, 5, 0), Sala (23, 0, 153), Surahammar (48, 6, 17), Lindesberg (24, 5, 28), Nora (3, 0, 3), Fagersta (28, 21, 3).

Jörgen Lindberg

Grönsiska *Carduelis spinus*

Rapporter om större (minst 100 ex.) ansamlingar, föreligger från: augusti (1), september (4), oktober (3). Största ansamling:

Så: 1 155 str. (S) Snickarberget, Sura, 29.9 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Hämpling *Carduelis cannabina*

NT

Inga vinterfynd (1.12-28.2) har rapporterats. Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vå: 20 ex. Lövså, Dingtuna, 8.4 (Janne Virking). 16 ex. Lövså 15.4 (Pontus Lindberg). 10 ex. Asköviken, V-Barkarö, 1.5 (Lennart Wahlén). 25 ex. Lövså 28.9 (Pentti J. Tatti).

Kö: 12 ex. Malmön, Köping, 18.4 (Jörgen Lindberg). 20 förbiff. Norska, Munktorp, 15.5 (Fredrik Backlund). 40 ex. Sörslyta, Odensvi, 13.9 (Göran Nilsson).

Så: 20 ex. Gussjön, Fläckebo, 22.8 (Daniel Green). 60 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 5.9 (Johan Södercrantz).

Li: 20 r. Österhammarssjön, Fellingsbro, 17.9 (Mattias Rudenvall).

Jörgen Lindberg

Vinterhämling *Carduelis flavirostris*

VU

(327 FD, 646 FD, 1030 FD, 644 FD)

Fågeldagarna hade följande månadsvisa fördelning: januari (52), februari (0), mars (67), april (457), maj-augusti (0), september (38), oktober (21), november (4), december (5). Den största ansamlingen:

Hå: 60 r. Rallsta, Berg, 13.4 (Per Eriksson, Lena Öling).

Jörgen Lindberg

Gråsiska *Carduelis flammea*

Inga fynd under häckningstid (16.5-15.7) har rapporterats. Från föråret (1.1-31.3) föreligger inga rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.). Från efteråret (1.9-31.12) föreligger fem (5) rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.). Största ansamling:

Så: 200 ex. Kohagen, Sura, 30.11 (Tom Sävström).

Jörgen Lindberg

Gråsiska *Carduelis flammea cabaret* ("Brun-siska")

(0 ex., 1 ex., 99 ex., 3 ex.)

Sammanlagt rapporterades endast 3 ex.:

Så: 1 m Blåhärsvägen, Surahammar, Sura, 30.12 (Mikael Leppälampi).

Få: 2 ex. Björksta, Fagersta, Västanfors, 23.11 (Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Snösiska *Carduelis hornemanni*

(2 FD, 36 FD, 70 FD, 5 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis på föråret (2) resp. efteråret (3): Hallstahammar (1/0), Surahammar (0/2), Fagersta (1/1). Den månadsvisa fördelningen var: januari (0), februari (1), mars-oktober (1), november (2), december (1). Endast fem (5) fynd av sex (6) ex. har rapporterats:

Hå: 1 ex. Näs, Hallstahammar, 10.2 (Torbjörn Dahlgren).

Så: 1 ex. Baståsen, Sura, 12.11 (Mikael Leppälampi). 1 m Seglingsberg, Rammäs, 19.11 (Ralf Lundmark).

Få: 2 ad. ff Semla slamdamm, Västanfors, 15.4 (Leif Lejdelin). 1 ex. Västanfors kyrka, Västanfors, 13.12 (Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

(5 ex., 7 ex., 15 ex., 32 ex.)

Vå: 4 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 20.9 (Joachim Strengbom m.fl.).

Hå: 1 förbiff. Skanssjön, Hallstahammar, 7.11 (Stefan Johansson). 1 ex. lockläte Tunagårde, Hallstahammar, 9.11 (Per Eriksson, Lena Öling). 7 ex. Sörkvarn, Hallstahammar, 19.11 (Per Eriksson).

Kö: 2 förbiff. Älgtorp, Odensvi, 24.9 (Gunnar Niklasson).

Ar: 1 ex. lockläte Norra Orrmossen, Medåker, 22.8 (Ralf Lundmark).

Så: 1 ex. lockläte Ringvägen, Surahammar, Sura, 6.1 (Mikael Leppälampi). 1 förbiff. Torgvägen, Rammäs, 10.8 (Ralf Lundmark). 2 ex. Torgvägen 1.9 (Ralf Lundmark). 9 str. (SV) Baståsen, Sura, 5.11 (Mikael Leppälampi).

Få: 3 honf. förbiff. Backgården, Västanfors, 20.7 (Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Tjugofem (25) fynd av flockar på minst 15 fåglar, månadsvis fördelade: januari (0), februari (0), mars (0), april (0), maj (1), juni (6), juli (4), augusti (4), september (8), oktober (1), november (0), december (1).

Jörgen Lindberg

Du är alltid välkommen till:**VÄSTMANLAND**

Pilgatan 8c, Box 1144

721 30 VÄSTERÅS

Tel 021-101770

Fax 021-306608

vastmanland@sfr.se

www.sfr.se/vastmanland

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

(-, 11, 49, 1954)
Ingen konstaterad häckning har rapporterats. Eithundranittiofem (195) observationer i övrigt, månadsvis fördelade: januari (0), februari (2), mars (34), april (11), maj (16), juni (21), juli (3), augusti (33), september (27), oktober (16), november (13), december (19).
Jörgen Lindberg

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

NT
(-, -, 85 ex., 80 ex.)
Ingen häckning eller trolig häckning har rapporterats.
Observerad 16.5-10.8. Sjuuttiovä (72) sjungande hannar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (6), Hallstahammar (2), Köping (8), Arboga (4), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (13), Örebro (1), Nora (19), Fagersta (7), Skinnskatteberg (5).
Jörgen Lindberg

Tallbit *Pinicola enucleator*

VU
(-, 75 FD, 506 FD, 124 FD)
Årets fynd var 19 till antalet:
Vä: 14 ex. Skultuna-Rälken, Skultuna, 31.1 (Daniel Green), 11 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Joachim Strengbom, Tommy Emanuelsson).
Kö: 2 ad. mm Vallby, Munktorp, 31.1 (Robin Rohback), 1 honf. förbifl. Köpings hamn, Köping, 19.2 (Jörgen Lindberg).
Sä: 15 förbifl. Staffansbo, Fläckebo, 1.11 (Niclas Lignell).
Sir: 4 förbifl. L. Gräsgården, Rammäs, 28.1 (Mikael Leppälampi), 2 förbifl. Hagen, Rammäs, 5.2 (Ralf Lundmark), 7 ex. Torgvägen, Rammäs, 4.12 (Ralf Lundmark, Ingela Back), 2 förbifl. Surahammar, Sura, 20.12 (Mikael Leppälampi).
Lä: 2 ex. lockläte Smedsjön (Reboda), Lindes, 3.1 (Björn Wennberg).
Nb: 1 ex. Ungtjärnen, Norberg, 12.1 (Torbjörn Jansson, Bengt Lindberg, Karin Lindberg), 3 mm + 3 ff Borrmossen, Norberg, 30.12 (Kjell Bergqvist).
Fa: 1 f förbifl. Sörbomsbacke, Västanfors, 30.11 (Tommy Nordström, Tommy Persson).

Sk: 20 ex. Bussbyn, Gunnilbo, 2.2 (Mikael Rhönmstad), 1 m förbifl. Tarnansbo, Gunnilbo, 15.2 (Mikael Rhönmstad), 5 ex. Holmen, Hed, 6.12 (Lillebror Hammarsström).

Lä: 20 förbifl. Brännjärnen, Fjällberget, Grängesberg, 5.12 (Gunnar Niklasson).
Hä: 8 ex. Fjärhanflyet, Grythyttan, 13.1 (Mikael Andersson), 2 ex. Kindahlöjden, Hjulsjö, 2.11 (Björn Wennberg).
Jörgen Lindberg

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

Sju (7) fynd med minst 25 fåglar har rapporterats:
Vä: 25 ex. Tidö slott, Rytterne, 2.1 (Torbjörn Hegedüs), 82 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 12.10 (Tommy Emanuelsson m.fl.), 28 str. (S) Kvikksund, 19.10 (Joachim Strengbom, Pontus Lindberg), 78 str. (S) Kvikksund, 25.10 (Kent Carlsson m.fl.), 44 str. (S) Kvikksund, 1.11 (Yonas Ericsson m.fl.).
Kö: 30 ex. Hagen, Kolsva, 3.2 (Bernt Bergsten).
Nb: 25 ex. Kylsbo, Norberg, 10.12 (Torbjörn Jansson).
Jörgen Lindberg

Stenkäck *Coccothraustes coccothraustes*

Fyra (4) häckningar har rapporterats:
Kö: 4 pulli Torpängen, Kolsva, 9.7 (Lennart Andersson).
Sir: 1 pull. Djupebo, Rammäs, 22.5-24.7 (Katarina Boström, Gudrun Eriksson-Lindgren), 3 pulli Annehill, Rammäs, 22-26.6 (Ralf Lundmark, Ingela Back).
Fä: 2 pulli Björksta, Fagersta, Västanfors, 2.5-27.6 (Jan Hellström).
Sammanlagt 82 fåglar rapporterades under vintermånaderna (januari 45, februari 21, december 16) med följande kommunvisa respektive månadsvisa fördelning: Västerås (36, 12, 6), Hallstahammar (5, 5, 2), Köping (4, 1, 2), Arboga (0, 2, 0), Surahammar (0, 1, 2), Lindesberg (0, 0, 3), Nora (0, 0, 1), Större (minst 10 ex.) ansamlingsringar.
Vä: Max 22 ex. Ekliden, Skerike, 2-27.1 (Hasse Berglund m.fl.).
Kö: 10 ex. Rasgårde, Munktorp, 29.5 (Anton Suontausta).
Fa: 12 ex. Semla, Västanfors, 14.4 (Jan Hellström).
Jörgen Lindberg

Lappsparv *Calcarius lapponicus*

(112 FD, 22 FD, 31 FD, 49 FD)
Fågeldagarna fördelade kommunvis på föråret (7) resp. efteråret (42): Västerås (0/5), Köping (0/1), Surahammar (3/6), Fagersta (1/12), Hallstahammar (1/1), Lindesberg (0/5), Nora (1/12), Ludvika (1/0). Den månadsvisa fördelningen var april (6), maj (1), juni-juli (0), augusti (9), september (30), oktober (3).
Kalle Källebrink

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

(59 FD⁵⁰, 5 FD⁵⁰, 12 FD⁵⁰, 11 FD⁵⁰)
Antal dagar med minst 50 ex., fördelade kommunvis på föråret (2) resp. efteråret (9).
Vä: 52 r. Lövsta, Dingtuna, 13.2 och 63 ex. samma lokal 14.2 (Åsa och Robert Ekberg).
Hä: 75 r. Rallsta, Berg, 13.3 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström), 60 r. Rallsta 20.3 (Ulf Carlsson).
Sir: 80 r. Sör Husta, Kumla, 8.2 (Ulf Broberg).
Sä: 60 ex. Gnien, Rammäs, 12.3 (Ralf Lundmark).
Fä: 60 r. Backgården, Västanfors, 11.3 (Pentti Korhonen).
Lä: 58 r. Västvala, Fellingsbro, 15.3 (Sven-Olof Eriksson), 230 r. Gammelbo, Ramsberg, 21.3 (Jan Myhlback), 100 r. Bråten, Ramsberg, 26.3 (Åsa Forsberg).
No: 60 r. Södra Ås, Nora, 19.3 (Anders Carlberg).
Senaste värfyndet var den 9 april och tidigaste höstfyndet var den 11 oktober.
Kalle Källebrink

Gulsparr *Emberiza citrinella*

Större (minst 100 ex.) ansamlingar.
Vä: 250 ex. Rälken, Haraker, 25.12 (Tom Sävström), 110 ex. Bocksjön, Tortuna, 14.12 (Torbjörn Hegedüs), 200 ex. Skultuna-Rälken, Skultuna, 7.2 (Daniel Green), 120 ex. Olsta, Dingtuna, 7.1 (Lennart Gladh).
Hä: 300 ex. Strömsvik, Kolbäck, 9.1 (Ulf Carlsson).
Kö: 150 ex. Älgtorp, Odensvi, 24.12 (Gunnar Niklasson), 300 ex. Köpings hamn, Köping, 12-25.12 (Oskar Nilsson m.fl.), 450 ex. Köpings hamn 2-7.1 (Peter Ekelund m.fl.), 250 ex. Rysta, Odensvi 7.1 (Peter Ekelund).

Sä: 200 ex. Väster Bännbäck, Möklinta, 29.11 (Maud Andersson, Owe Andersson), 150 ex. Storängen, Fläckebo, 22.11 (Torbjörn Hegedüs), 500 ex. Storängen 5.1 (Daniel Green).
Sir: 200 ex. Nordanö, Rammäs, 2.12 (Solveig Wadelius), 150 ex. Södra Kilbäcken, Rammäs, 1.1 (Sören Larsson), 200 ex. Lisjö, Sura, 5.1 (Mikael Leppälampi), 200 ex. Olberga, Sura, 10.1 (Ralf Lundmark), 200 ex. Fiskartorp, Sura, 21.1 (Ralf Lundmark), 150 ex. Kvarnfallet, Rammäs, 23.1 (Mikael Leppälampi), 200 ex. Västsura, Sura, 26.1 (Tom Sävström), 300 ex. Kungshammaren, Rammäs, 31.1 (Ralf Lundmark).
Lä: 1 500 ex. Nederby, Fellingsbro, 4.12 (Sven-Olof Eriksson).
Kalle Källebrink

Ortolsparv *Emberiza hortulana*

VU/FI
(64 sj., 57 sj., 42 sj., 17 sj.)
Sjutton (17) sjungande hannar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Hallstahammar (1), Köping (3), Kungsör (3), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (1). Under sträcktid gjordes ytterligare tre (3) fynd, samtliga i augusti.
Kalle Källebrink

Videsparv *Emberiza rustica*

(5 ex., 6 ex., 5 ex., 4 ex.)
Kä: 1 r. Kungssudden, K. Barkarö, 19.9 (Patrik Rhönmstad).
Sir: 1 r. Höghymaden, Gnien, Rammäs, 27.8 (Ralf Lundmark), 1 r. Nordanö, Rammäs, 22.9 (Inge Larsson).
Lä: 1 f. Storåbadet, Lindes, 1.5 (Mats Andersson).
Fa: 1 r. Backgården, Västanfors, 6.9 (Jan Hellström).
Kalle Källebrink

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*

Vinterfynd:
 Vä: 1 m Dyudden, Irsta, 3.1 (Bengt Stridh), 2 ex.
 Lillåudden, Västerås, 5.1 (Markus Rehnberg).
 3 ex. Lillåudden 12.1 (Pentti J. Tatti m.fl.), 2
 ex. Lillåudden 3.2 (Torbjörn Hegedüs), 1 m
 Askövik, V-Barkarö, 11.2 (Niels Lignell).
 Sö: 1 ex. Gnien, Rammås, 9.1 (Ralf Lundmark).
 1 ex. Gnien 27.2 (Ralf Lundmark), 1 ex.
 Lisjöviken, Sura, 29.2 (Mikael Leppälampi).
 Li: 1 ex. Sjömosjön, Fellingsbro, 10.1 (Björn
 Lindberg).

Kalle Källebrink

Referenser

Gärdenfors, U. (Red.). 2005. *Rödlistade arter i Sverige 2005*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
 SOF. 2003. *Sällsynta fåglar i Sverige*. 2:a uppl. Stockholm.

Tack!

Tack till alla som har bidragit med material till denna rapport!

Berguv
 Riksinventeringsart 2009

Se FiV nr 1/2009 för mer info.

Miniförteckning över Västmanlands fåglar

Förteckningen omfattar samtliga i landskapet Västmanland anträffade fågelarter. La.m. 2000 (319). Miniförteckningen säljs av Västmanlands Ornitologiska Förening och kan beställas genom att sätta in 10 kr på pg-konto 1 06 54-2 (märkt talongen "Vsm-listan") Porto 4 10 kr tillkommer (Efter än tio listor pomofritt). Glöm ej ditt namn och adress.

Er kikar- och klädesleverantör i Västmanland

Vi lagerhåller modeller från b.l.a. följande fabriker

SWAROVSKI

OPTIK

BAUSCH & LOMB

ZENITH

KIKARE

PRECISION-SKARPA-KVALITÉ

www.fjallraven.com

HMK i Västerås

Hylsv. 4

721 30 VÄSTERÅS

021-381390

www.hmk.nu

hmk@swipnet.se

**Vi finns i
 Kopparlunden
 mittemot
 SILVAN
 byggvaruhus**